

سال یازدهم انسانی

۱۹ آذرماه ۱۴۰۰

نام و نام خانوادگی:	شماره داوطلبی:
تعداد سؤال: ۱۹۰	مدت پاسخ‌گویی: ۱۶۵ دقیقه

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	شماره صفحه	زمان پاسخ‌گویی
فارسی و نگارش (۲)	۲۰	۱-۲۰	۴-۵	۱۵ دقیقه
عربی زبان قرآن (۲)	۲۰	۲۱-۴۰	۶-۸	۲۰ دقیقه
دین و زندگی (۲)	۱۰	۴۱-۵۰	۹	۱۵ دقیقه
دین و زندگی (۲) «گواه»	۱۰	۵۱-۶۰	۱۰	
زبان انگلیسی (۲)	۲۰	۶۱-۸۰	۱۱-۱۲	۱۵ دقیقه
ریاضی و آمار (۲)	۲۰	۸۱-۱۰۰	۱۳-۱۶	۲۰ دقیقه
علوم و فنون ادبی (۲)	۱۰	۱۰۱-۱۱۰	۱۷-۱۸	۱۵ دقیقه
تاریخ (۲)	۲۰	۱۱۱-۱۳۰	۱۹-۲۲	۱۵ دقیقه
جغرافیا (۲)	۱۰	۱۳۱-۱۴۰	۲۳-۲۴	۱۰ دقیقه
جامعه‌شناسی (۲)	۱۰	۱۴۱-۱۵۰	۲۵-۲۶	۱۵ دقیقه
جامعه‌شناسی (۲) «گواه»	۱۰	۱۵۱-۱۶۰	۲۶-۲۷	
فلسفه	۱۰	۱۶۱-۱۷۰	۲۸	۱۰ دقیقه
روان‌شناسی	۲۰	۱۷۱-۱۹۰	۲۹-۳۱	۱۵ دقیقه

برای دیدن تحلیل آزمون امروز و آگاهی یافتن از ویژگی‌ها و نکات آموزشی آزمون بعدی همین امروز به سایت www.kanoon.ir مراجعه نمایید.

پدید آورندگان آزمون

طراحان:

نام طراحان	نام درس
مهدی تبسمی، حسین پرهیزگار، محمدجواد قورچیان، مسلم ساسانی، عبدالحمید رزاقی، ابراهیم رضایی مقدم، محسن فدایی، زهرا قزلباش، محمد نورانی	فارسی (۲)
مریم آقاییاری، محمد جهان بین، بهزاد جهان بخش، خدیجه علی پور، حسین مرتضایی، مجید همایی، خالد مشیرپناهی	عربی زبان قرآن (۲)
محبوبه ایشام، محسن بیاتی، محمد رضایی بقا، مجید فرهنگیان، مرتضی محسنی کبیر، احمد منصوری، گواه	دین و زندگی (۲)
میرحسین زاهدی، ساسان عزیزینژاد، سعید کاویانی، عقیل محمدی روش	زبان انگلیسی (۲)
فاطمه ایلیخانی، مهدیس حمزه ای، عادل جعفری، شقایق راهبریان، امیر زراندوز، سیدمهدی علوی پور، امیر محمودیان، مهدی نصراللهی	ریاضی و آمار (۲)
سعید جعفری، ابراهیم رضایی مقدم، افشین کیانی، سمیه قان بیلی، محمد نورانی	علوم و فنون ادبی (۲)
عباس بهرامی، مهدی کاردان، سیدمحمد مدنی دینانی، آزاده میرزائی، بهروز یحیی	تاریخ (۲)
محمدعلی بشار، سیدمحمد مدنی دینانی، آزاده میرزائی، بهروز یحیی	جغرافیا (۲)
فاطمه انصاری زاده، کوثر دستورانی، فاطمه صفری، آزاده میرزائی، بهروز یحیی، فاطمه نیستانی نایینی، گواه	جامعه شناسی (۲)
راحله بابائی صومعه کبودین، فاطمه صفری، سیدمحمد مدنی دینانی، فیروز نژادنجف	فلسفه
اسما منتظری، وحید دهقان، فاطمه صفری، آزاده میرزائی، سیدمحمد مدنی دینانی	روان شناسی

گزینشگران و ویراستاران:

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستار استاد	ویراستار دانشجو	ویراستار و مسئول درس مستندسازی
فارسی (۲)	محمدجواد قورچیان	محمدجواد قورچیان	مرتضی منشاری	مهدی ضیائی	الناز معتمدی
عربی زبان قرآن (۲)	مریم آقاییاری	مریم آقاییاری	درویشعلی ابراهیمی اسماعیل یونس پور	زینب صالح زاده سارا معصوم زاده	مهدی یعقوبیان
دین و زندگی (۲)	احمد منصوری	احمد منصوری	سکینه گلشنی	محمدابراهیم مازنی	زهرا قموشی
زبان انگلیسی (۲)	عقیل محمدی روش	عقیل محمدی روش	رحمت الله استیری سعید آچه‌لو	فاطمه نقدی	سیده جلالی
ریاضی و آمار (۲)	ایمان چینی فروشان	ایمان چینی فروشان	محمد بحیرایی حسین ابومحبوب	نگین رحیمی	حسین اسدزاده
علوم و فنون ادبی (۲)	اعظم نوری نیا	اعظم نوری نیا	—	فاطمه صفری	الناز معتمدی
تاریخ (۲)	حبیبه محبی	حبیبه محبی	بهروز یحیی	—	محمد مهدی طباطبایی
جغرافیا (۲)	حبیبه محبی	حبیبه محبی	بهروز یحیی	—	محمد مهدی طباطبایی
جامعه شناسی (۲)	پریسا ایزدی	پریسا ایزدی	حبیبه محبی	زهرا رشوندی محمدابراهیم زمانی یاسین زمانی	زهرا قموشی
فلسفه	عاطفه ربابه صالحی	عاطفه ربابه صالحی	—	فاطمه صفری یاسین زمانی	زهرا قموشی
روان شناسی	فاطمه صفری	فاطمه صفری	—	ریحانه خدابخش یاسین زمانی	زهرا قموشی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه: لیلا فیروزی

مسئول دفترچه: حبیبه محبی

حروف نگاری و صفحه آرایی: مهین علی محمدی جلالی

مدیر واحد مستندسازی و مطابقت با مصوبات: مازیار شیروانی مقدم

مسئول دفترچه مستندسازی: زهرا قموشی

نظارت چاپ: سوران نعیمی

فارسی [۲]:

(ستایش؛ لطف خدا)

ادبیات تعلیمی / ادبیات پایداری / ادبیات

غنائی (پرونده عشق)

صفحه ۱۰ تا ۵۶

نگارش [۲]:

ستایش / اجزای نوشته: ساختار و محتوا /

گسترش محتوا (۱) زمان و مکان

صفحه ۱۱ تا ۵

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

هدف گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ گویی به سؤال های درس فارسی (۲)، هدف گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
 از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می توانید پاسخ صحیح بدهید؟
 عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
 هدف گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

۱- در کدام گزینه واژه ای نادرست معنا شده است؟

- ۱) معبد: پرستشگاه / چاره گری: تدبیر / رایت: بینش
- ۲) غایت: پایان / نژد: اندوهگین / شوریده رنگ: آشفته حال
- ۳) وجد: سرور / تفریط: کوتاهی کردن در کاری / شایق: آرزومند
- ۴) اذن: اجازه / باره: اسب / زبونی: فرومایگی

۲- در کدام گزینه معنی همه واژه ها درست آمده است؟

- ۱) نهیب: فریاد بلند (کورسو: بیراهه) (موزون: خوشنوا)
- ۲) مقرر: معلوم (جنون: شیدایی) (گراف کاری: زیاده روی)
- ۳) پرورده: پرورش دهنده (خنیده: معروف) (افکار: خسته)
- ۴) بختک: کابوس (سرشت: فطرت) (خصال: خوبی های نیک)

۳- در کدام گزینه غلط املایی وجود ندارد؟

- ۱) و امیرالمؤمنین هارون هرگز حساب بازخواستی و این از غایت غلو همت او بود که ملکی بدان عظیمی از برای همیت دین بود.
- ۲) و هر که یاقوت با خوبشتن دارد گران بار نگرده و بدان هر قرض حاصل آید.
- ۳) اگر خواهی که رنج تو به جای مردمان ضایع نشود رنج مردمان به جای خویش ضایع مکن.
- ۴) بارخدا یا چگونه فراموش کنم که پیش از گناه چون زبور خواندمی آب روان در جوی بایستادی و مرغان بر سر من آمدندی و وحوش صحرا به مهرباب آمدندی.

۴- همه گزینه ها غلط املایی دارند؛ به جز ...

- ۱) داماد نشاطمند برخاست / از بهر عروس مهمل آراست
- ۲) تا چه خواهی خریدن ای مغرور / روز درمانده گی به سیم دغل
- ۳) صغیر بلبل شوریده و نفیر هزار / برای وصل گل آمد برون ز بیت حزن
- ۴) چو شیر رایت وی را کند سبا متحرک / مجال حمله نماند ز هول شیر عرین را (عرین: بیشه)

۵- صاحب کدام اثر نادرست معرفی شده است؟

- ۱) فرهاد و شیرین: وحشی بافقی
- ۲) لیلی و مجنون: نظامی عروضی
- ۳) زندان موصل: کامور بخشایش
- ۴) بهارستان: جامی

۶- در کدام بیت یکی از آرایه های داخل کمانک نادرست آمده است؟

- ۱) طوطی ناطقه ام قوت گفتار نداشت / دیدم آیینی روی تو و گویا گشتم (استعاره، تشبیه)
- ۲) کام جان با خط سبز و لب جان بخش تو بود / هرزه عمری ز پی خضر و مسیحا گشتم (استعاره، تلمیح)
- ۳) تاب دیدار تو چون آورم ای غیرت حور / من که نادیده مه روی تو شیدا گشتم (ایهام تناسب، مجاز)
- ۴) محتشم تا روش فقر و فنا دانستم / منکر جاه جم و حشمت دارا گشتم (ایهام تناسب)

۷- ترتیب آرایه های «ایهام، تلمیح، مجاز، واج آرای و تشبیه» در کدام گزینه درست آمده است؟

- الف) گویا طلوع می کند از مغرب آفتاب / کاشوب در تمامی ذرات عالم است
  - ب) به یاد روی شیرین بیت می گفت / چو آتش تیشه می زد، کوه می سفت
  - ج) خرد را تو روشن بصر کرده ای / چراغ هدایت تو بر کرده ای
  - د) شبی برنشست از فلک برگذشت / به تمکین و جاه از ملک برگذشت
  - ه) به ناز سرمه مکش چشم بی ترخم را / نشسته گیر به خاک سیاه مردم را
- ۱) ه، ب، الف، ج، د
 ۲) ه، د، ب، الف، ج
 ۳) ج، الف، ب، د، ه
 ۴) ج، ب، د، الف، ه

۸- در کدام بیت همه آرایه های «استعاره، تشبیه، تناسب و جناس تام» وجود دارد؟

- ۱) مرا چو چین زلف تو به دام آورد / نظر به دانه خال بتان چین چه کنم
- ۲) به روز حشر گرم بی تو در بهشت آرند / چه جای حور بود جنت برین چه کنم
- ۳) گشاده ابروی مشکین تو کمان ستم / نهاد بر دل من ناوک از کمین چه کنم
- ۴) من از هوای تو ای سرو راستین چه کنم / من از جفای تو ای جان نازنین چه کنم

- ۹- در بیت «هر که به زر سکه چون روز داد / سنگ ستد لعل شب افروز داد» کدام آرایه‌ها دیده می‌شود؟
 (۱) مراعات نظیر، ایهام، کنایه (۲) تلمیح، استعاره، جناس (۳) مراعات نظیر، کنایه، استعاره (۴) واج‌آرایی، استعاره، ایهام
- ۱۰- تعداد «وابسته پیشین» در کدام بیت بیشتر از بقیه است؟
 (۱) گویی کدام سنگدل این پند نشنود / بر کوه خوان که باز به گوش آیدت صدا
 (۲) آن دست بر تضرع و این روی بر زمین / آن چشم بر اشارت و این گوش بر ندا
 (۳) عوام عیب کنندم که عاشقی همه عمر / کدام عیب که سعدی خود این هنر دارد
 (۴) دانی کدام خاک بر او رشک می‌برم / آن خاک نیکبخت که در رهگذار اوست
- ۱۱- فعل کدام یک از گزینه‌های زیر مجهول نیست؟
 (۱) چرا بیهوده خون انسانی ریخته آید؟
 (۲) دل آن سیاه شکسته گشت.
 (۳) انسان به مرور زمان مجرب و پخته می‌شود.
 (۴) جهانی کشته آمد بر سر او.
- ۱۲- نقش دستوری واژه‌های مشخص شده در کدام گزینه آمده است؟
 «من همان به که از او نیک نگه دارم دل / که بد و نیک ندیده است و ندارد نگاهش»
 (۱) نهاد - نهاد - قید - مفعول
 (۲) مفعول - صفت - صفت - مفعول
 (۳) نهاد - صفت - قید - قید
 (۴) نهاد - مسند - صفت - قید
- ۱۳- در کدام گزینه نوع روابط معنایی واژه‌ها تماماً «تضمن» است؟
 (۱) بحر و آب - باده و دُرد - حرف و کلمه - بستان و گل
 (۲) درخت و شاخه - واج و هجا - کوه و صخره - شراب و باده
 (۳) گل و بلبل - شمع و پروانه - لیلی و مجنون - فرهاد و شیرین
 (۴) خوان و سفره - مرد و انسان - آسمان و زمین - دشت و دریا
- ۱۴- مفهوم کدام بیت با معنای بیت «در آن تاریک شب می‌گشت پنهان / فروغ خرگه خوارزم شاهی» متفاوت است؟
 (۱) آن قصر که جمشید در او جام گرفت / آهو بچه کرد و روبه آرام گرفت
 (۲) نه هر چه یافت کمال از پی‌اش نقصان بود / نه هر چه داد ستد باز چرخ مینایی
 (۳) بدین زور و زر دنیا چو بی‌عقلان مشو غره / که این آن نوبهاری نیست کش بی‌مهرگان بینی
 (۴) گنج زرگر نبود کنج قناعت باقی است / آنکه آن داد به شاهان به گدایان این داد
- ۱۵- ابیات کدام گزینه مفهوم یکسان دارد؟
 الف) ما را خدای در ازل از مهر می‌سرشت / ناکرده هیچ نسبت حسی به ما هنوز
 ب) چون سرو در سراسر این باغ دلفریب / آزاده‌ای کجاست که پای در گل تو نیست
 ج) سرشک من که ز طوفان نوح دست برد / ز لوح سینه نیارست نقش مهر تو شست
 د) چون طینت من از می مهر تو سرشتند / کی توبه کنم از می ناب طرب‌انگیز؟
 ه) پیش از آب و گل من در دل من مهر تو بود / با خود آوردم از آن جا نه به خود بریستم
 (۱) ب، د، ه (۲) ب، ج، د (۳) الف، د، ه (۴) الف، ج، د
- ۱۶- مفهوم بیت «چون شیر به خود سپه شکن باش / فرزند خصال خویشتن باش» در کدام گزینه به کار نرفته است؟
 (۱) بخور تا توانی به بازوی خویش / که سعیت بود در ترازوی خویش
 (۲) به سان پلنگ ژبان بد به خوی / نکردی به جز جنگ، چیز آرزوی
 (۳) برو شیر درنده باش ای دغل / مینداز خود را چو روباه شل
 (۴) اجرت خور دسترنج خود باش / گر محتشمی به رنج خود باش
- ۱۷- مفهوم کدام گزینه با دیگر گزینه‌ها متفاوت است؟
 (۱) اگر عنقا ز بی برگی بمیرد / شکار از دست گنجشکان نگیرد
 (۲) شپهر زاغ و زغن، زیبای صید و قید نیست / این کرامت همهر شهباز و شاهین کرده‌اند
 (۳) درویشم و گدا و برابر نمی‌کنم / پشمین کلاه خود، به صد تاج خسروی
 (۴) همت اگر سلسله جنبان شود / مور تواند که سلیمان شود
- ۱۸- مفهوم بیت «بگیر ای جوان دست درویش پیر / نه خود را بیفکن که دستم بگیر» با مفهوم کدام بیت متناسب نیست؟
 (۱) که زشت است در چشم آزادگان / بیفتادن از دست افتادگان
 (۲) تو در افتادگی گوهر داری / زان که بر افتادگان نظر داری
 (۳) همت آن باشد که گیری دستی از افتاده‌ای / بر سر افتادگان پا کوفتن آسان بود
 (۴) افتادگان که بر سر کویت شدند خاک / دامن‌کشان مرو که نگیرند دامت
- ۱۹- مفهوم کدام بیت با دیگر ابیات متفاوت است؟
 (۱) خوشا آن دم کز استعفای مستی / فراغت باشد از شاه و وزیرم
 (۲) من آن گلبرگ مغرورم که می‌میرم ز بی آبی / ولی با ذلت و خواری، پی شبمن نمی‌گردم
 (۳) گر چه ز جهان، جوی نداریم / هم سر به جهان فرو نیاریم
 (۴) بنی آدم سرشت از خاک دارد / اگر خاکی نباشد آدمی نیست
- ۲۰- مفهوم اصلی کدام بیت از سایر ابیات دور است؟
 (۱) سعی طبیب موجب درمان درد نیست / از خود طلب دواي دل مبتلای خویش
 (۲) در دام حادثات ز کس یآوری مجوی / بگشا گره به همت مشکل‌گشای خویش
 (۳) کای خیره سر بگرد سمندم نمی‌رسی / رانی و گر چو برق به تک بادپای خوش
 (۴) بر عزم خویش تکیه کن ار سالک رهی / واماند آن که تکیه کند بر عصای خویش

عربی زبان قرآن (۳)

مواضع قیمة / اسم التفضیل و اسم المكان / حوار فی

سوق المشهد / تمارین درس ۱ / صناعة التلمیح فی

الأدب الفارسی / اسم الفاعل و اسم المفعول و اسم المبالغة

درس (۱) تا پایان قواعد درس (۲)

صفحة (۳) ۲۴

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

هدف گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ گویی به سؤال های درس عربی زبان قرآن (۲)، هدف گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می توانید پاسخ صحیح بدهید؟
عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
هدف گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

عَيْنُ الْأَصْحَحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ أَوْ الْمَفْهُومِ: (۲۱-۲۷)

۲۱- «قَدَّمَ الرَّجُلُ الْمُقْتَصِدُ نَمَازِجَ عَنِ أَسْلُوبِ اسْتِهْلَاكِ الْمَاءِ وَالْكَهْرِبَاءِ بِصُورَةٍ صَحِيحَةٍ لِلشَّبَابِ.»

(۱) مرد میانرو نمونه هایی درباره روش مصرف آب و برق با شکل هایی مناسب برای جوانان، پیش فرستاد.

(۲) مرد اقتصاددان نمونه های مصرف درست آب و برق را به شکلی صحیح برای جوانان شرح داد.

(۳) آن مرد صرفه جو نمونه هایی درست از روش مصرف آب و برق را تقدیم جوانان کرده است.

(۴) مرد میانرو نمونه هایی از روش مصرف آب و برق به شکلی درست را به جوانان تقدیم کرد.

۲۲- «حَلَّتْ طَائِرَةٌ بِقَرَبٍ وَكُنَاتِ الطُّيُورِ عَشِيَّةً يَوْمَ السَّبْتِ حَتَّى تُفْتَشَ عَنِ الذَّنَابِ.»

(۱) هواپیمایی شامگاه روز شنبه در نزدیکی لانه های پرندگان فرود آمد تا گرگ ها را جست و جو کند.

(۲) هواپیمایی در شامگاه روز یکشنبه در نزدیکی لانه های جوجه ها فرود آمد تا به دنبال چند گرگ بگردد.

(۳) یک فروند هواپیما صبحگاه روز شنبه در نزدیکی خانه های پرندگان متوقف شد تا در مورد گرگ ها پرس و جو کند.

(۴) عصر روز شنبه بود که هواپیمایی نزدیک لانه های پرندگان نشست و به دنبال گرگ ها گشت.

۲۳- «عِنْدَنَا صَدِيقٌ يَكُونُ نَاهِيًا عَنِ الْعَدْوَانِ وَ صَابِرًا عَلَى الشَّدَائِدِ.»

(۱) دوستی داریم که از ستم نهی می کند و شکیبیا در برابر سختی ها است.

(۲) دوستی داریم که از دشمنی نهی کننده و شکیبیا بر سختی ها می باشد.

(۳) دوست ما از دشمنی کردن نهی می کند و بر مشکلات استقامت می ورزد.

(۴) نزد ما دوستی بود که از ستم نهی کننده بود و بر سختی ها شکیبایی می کرد.

۲۴- «أَ هَؤُلَاءِ النَّاسُ يَعْلَمُونَ بِأَنَّ أَحَبَّ عِبَادِ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَعُهُمْ لِعِبَادِهِ؟»

(۱) آیا اینان، مردم آگاهی هستند بر این که برترین بندگان خدا نزد خدا، سودمندترین آنها برای بندگان اوست؟

(۲) آیا این مردم می دانند که محبوب ترین بنده خداوند برای خداوند، سودمندترین ایشان برای بندگان است؟

(۳) آیا اینان مردمی هستند که می دانند بهترین بنده خداوند به نزد خداوند بندگان هستند که سود می رسانند؟

(۴) آیا این مردم می دانند که محبوب ترین بندگان خدا نزد خداوند، سودمندترین آنها برای بندگان است؟

۲۵- عَيْنُ الْخَطَأِ:

(۱) حَىٰ عَلَىٰ خَيْرِ الْعَمَلِ: به سوی بهترین کار بشتاب.

(۲) السَّكُوتُ ذَهَبٌ وَالْكَلامُ فِضَّةٌ: خاموشی طلاست و سخن گفتن نقره است.

(۳) خَيْرٌ إِخْوَانِكُمْ مَنْ أَهْدَىٰ إِلَيْكُمْ غُيُوبِكُمْ: بهترین برادر شما، کسی است که به شما عیب ها را هدیه کرد.

(۴) فِكْمُ تَمَرٍّ عِيشِي وَ أُنْتِ حَامِلٌ شَهْدٍ: پس چقدر زندگی ام را تلخ می کنی در حالی که تو حمل کننده عسل هستی.

۲۶- «فرزندان خود را به نزدیک شدن به شایستگان و دور شدن از فرومایگان نصیحت می کردم.»:

- (۱) كنتُ أَنْصَحُ أولادى بالإقتراب إلى الأفاضل و الإبتعاد عن الأراذل.
- (۲) كنتُ نصحْتُ أبنائى بالتقرب إلى الأراذل و الإبتعاد عن الأفاضل.
- (۳) كانت نصيحتى إلى أبنائى القرب إلى الأراذل و الإبتعاد عن الأفاضل.
- (۴) كنتُ نصحْتُ أولادى بالإقتراب إلى الأفاضل و الإبتعاد عن الأراذل.

۲۷- عَيِّنِ الْخَطَأَ فِي الْمَفْهُومِ:

- (۱) الْعَالِمُ بِلَا عَمَلٍ كَالشَّجَرِ بِلَا ثَمَرٍ! : دوصد گفته چون نیم کردار نیست!
- (۲) جمال المرء فصاحة لسانه! : کم گوی و گزیده گوی چون در!
- (۳) مَنْ جَرَّبَ الْمُجْرَبَ حَلَّتْ بِهِ النَّدَامَةُ! : آزموده را آزمودن خطاست!
- (۴) قد تفتش عين الحياة في الظلمات! : در نومیدی بسی امید است!

۲۸- عَيِّنِ الْخَطَأَ حَسَبَ الْحَقِيقَةِ وَ الْوَاقِعِ:

- (۱) الْمَسْتَبِدُّ الَّذِي لَا يَرَى لِأَحَدٍ عَلَيْهِ حَقًّا جَبَّارًا!
- (۲) الْجِمَارُ حَيَّوَانٌ يُسْتَعْدَمُ لِلْحَمَلِ وَ الرُّكُوبِ!
- (۳) الْحِكْمَةُ لَا تَعْمُرُ فِي قَلْبِ الْمُتَكَبِّرِ إِذْنًا عَلَيْنَا أَنْ نَتَّكَبَرَ عَلَى الْآخَرِينَ!
- (۴) عَلَى الطَّالِبِ أَنْ يَجْتَنِبَ عَنْ كَلَامٍ فِيهِ إِسَاءَةٌ لِلأَدَبِ!

۲۹- عَيِّنِ الْخَطَأَ:

«يا أَيُّهَا الْمُؤْمِنُونَ! كُونُوا مِنْ ... الْمُنْكَرِ وَ الصَّابِرِينَ عَلَى الْمَشْكَلاتِ!»

- (۱) النَّهْيَا عَنْ (۲) النَّاهِينَ عَنْ (۳) الدَّاعِينَ إِلَى (۴) الْمُخَالَفِينَ لـ

۳۰- عَيِّنِ الْخَطَأَ (فِي اسْمِ التَّفْضِيلِ):

- (۱) تَنَصَّحْنَا الْآيَةَ الْأُولَى فَعَلَيْنَا أَنْ نَبْتَعِدَ عَنِ الْعُجْبِ!
- (۲) أُرِيدُ الْعِبَادَةَ الْأَفْضَلَ مِنْ هَذِهِ، أَيُّهَا الْبَائِعُ!
- (۳) أَجْهَلُ النَّاسِ مَنْ يَفْعَلُ الشَّرَّ وَ يَتَوَقَّعُ الْخَيْرَ!
- (۴) إِنَّ سُوْرَةَ الْقُرْآنِ الْكُبْرَى هِيَ سُوْرَةُ الْبَقَرَةِ!

۳۱- عَيِّنِ الْخَطَأَ فِي الْمُرَادِفِ أَوْ الْمُتَضَادِّ:

- (۱) عَشِيَّةٌ ≠ غَدَاةٌ (۲) شَاءَ = أَرَادَ (۳) أَنْكَرَ ≠ أَفْجَحَ (۴) وَكُنْتُ = عَشْتُ

۳۲- فِي أَيِّ عِبْرَةِ مَا جَاءَ اسْمُ الْمَبَالِغَةِ؟

- (۱) جَعَلَ الْمُعَلِّمَ نَظَّارَتَهُ عَلَى الْمُنْضَدَةِ الْخَشَبِيَّةِ فِي الصَّفِّ.
- (۲) ذَلِكَ الْهَاتِفِ الْجَوَّالِ فِي غُرْفَةِ الضُّيُوفِ لِحَدَى الْحَنُونِ.
- (۳) هُوَلَاءُ الطَّلَّابِ مُجَدِّوْنَ فِي دُرُوسِهِمْ وَ نَاجِحُونَ فِي الْإِمْتِحَانَاتِ.
- (۴) إِفْتَضَحَ الرَّجُلُ الْكُذَّابَ أَمَامَ الْحَضَّارِ فِي الْمَراسِمِ صَبَاحَ الْأَمْسِ.

۳۳- عَيِّنِ مَا لَيْسَ فِيهِ اسْمُ التَّفْضِيلِ:

- (۱) شَرَّ الْأَعْمَالِ الْقَبِيحَةِ يَرْجِعُ إِلَى نَفْسِكَ أَيُّهَا الْإِنْسَانُ!
- (۲) مَا اسْمُ أَصْغَرِ سُوْرَةِ فِي الْقُرْآنِ الْكَرِيمِ يَا تَلْمِيذِي!
- (۳) سَعَرَ هَذَا الْقَمِيصِ أَقْلٌ مِنْ هَذَا الْفَسْتَانِ فِي مَتَجَرَّنَا!
- (۴) خَيْرُ الْأَعْمَالِ عِنْدَ اللَّهِ مَسَاعِدَةُ الْفُقَرَاءِ وَ الْمَسَاكِينِ!

۳۴- عَيِّنِ مَا فِيهِ اسْمُ تَفْضِيلٍ أَوْ اسْمُ مَكَانٍ:

- (۱) رَبِّ اجْعَلْ لَنَا لِسَانَ صَدِّقٍ فِي الْآخَرِينَ!
- (۲) الْوَاعِظُ عَلَى الْمَنْبَرِ يَدْعُو النَّاسَ إِلَى الصِّرَاطِ الْمُسْتَقِيمِ!
- (۳) أَيُّهَا الْمُواطِنُونَ، لَا تَعْمَلُوا كَمَا يُحِبُّ الْأَجَانِبُ!
- (۴) خَيْرُ لَيْلَةٍ مِنْ بَيْنِ لَيَالِي السَّنَةِ هِيَ لَيْلَةُ الْقَدْرِ!

۳۵- عَيِّنِ اسْمَ فَاعِلٍ أَوْ اسْمَ مَفْعُولٍ لِكُلِّ مِنْهُمَا حُرُوفَ زَائِدَةٍ أَكْثَرُ:

- (۱) أَجْمَلَ الْمُؤَلَّمَاتِ فِي اللُّغَةِ الْفَارْسِيَّةِ لِحَافِظِ وَ سَعْدِي!
- (۲) هُوَلَاءُ الْمُجَاهِدُونَ مُتَمَسِّكُونَ بِحَبْلِ اللَّهِ، فَيُسَاعِدُهُمْ رَبُّهُمْ.
- (۳) الْإِنْسَانُ الْمُسْتَعْدُّ يَتَعَلَّمُ كُلَّ شَيْءٍ بِسُرْعَةٍ وَ جَيِّدٍ.
- (۴) كَانَ أَخِي الْكَبِيرُ يَشْتَغَلُ فِي مُؤَسَّسَةِ تَرْبِيَّةٍ ثَقَافِيَّةٍ!

■ اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يُنَاسِبُ النَّصَّ: (٣٦ - ٤٠)

«جامعة الأزهر» هي أكبر المؤسسة الدينية الإسلامية في العالم. هذه الجامعة بُنيت في أوَّل عهد الدَّولة الفاطميَّة بمصر و هي من أقدم الجوامع في العالم. كان في الأوائل اسمها جامع القاهرة و سُمِّيَتْ فيما بعد بجامعة الأزهر. تقع هذه الجامعة في مدينة القاهرة بمصر و هي من أكبر و أوسع و أهمَّ الجوامع الإسلامية في العالم. يأتي طُلَّاب العلم و المعرفة من جميع مناطق الدُّنيا إليها لتعلِّم العلوم القرآنيَّة و الإسلاميَّة. إنَّ للأزهر دوراً مهمماً في حماية لغة القرآن أي اللُّغة العربيَّة الفُصحى و المحافظة عليها. لهذه الجامعة أيضاً دور مهمّ لحفظ الثَّقافة الإسلاميَّة. كلَّ سنة يتخرَّج منها كثير من العلماء و الأدباء في العلوم الدِّينيَّة و الإسلاميَّة. إضافة على تدريس العلوم الإسلاميَّة تدرِّس فيها أيضاً علوم أُخرى كالمنطق و اللُّغة و القراءات و الفلك و غيرها.

٣٦- عَيِّن الخَطَأَ: «لَم يَأْتِي الطُّلَّابُ مِنْ مُخْتَلَفِ الْبِلَادِ إِلَى الْأَزْهَرِ؟»

(١) لِأَنَّهُ تَعَلَّمَ فِيهِ الْعُلُومَ الْإِسْلَامِيَّةَ الْمُخْتَلِفَةَ!

(٢) لِأَنَّ الْأَزْهَرَ أَكْبَرُ وَ أَهَمُّ الْمَوْسَسَةِ الدِّينيَّةِ فِي الْعَالَمِ!

(٣) لِأَنَّهُ يُحَافِظُ عَلَى الثَّقَافَةِ الْإِسْلَامِيَّةِ بِشَكْلِ جَيِّدٍ!

(٤) لِأَنَّ عَدَدَ الْمُتَخَرِّجِينَ مِنْهُ أَكْثَرَ مِنَ الْجَوَامِعِ الْآخَرَى!

٣٧- عَيِّن الخَطَأَ فِي وَصْفِ «الْأَزْهَرِ»:

(٢) لَهُ دَوْرٌ مَهْمٌ لِلْمُحَافَظَةِ عَلَى لُغَةِ دِينِ الْإِسْلَامِ!

(١) إِنَّهُ أَوْسَعُ وَ أَكْبَرُ جَامِعَةٍ فِي بِلَادِ الدُّنْيَا!

(٤) مَا كَانَ اسْمَ هَذِهِ الْجَامِعَةِ فِي الْبَدَايَةِ الْأَزْهَرَ!

(٣) يَتَخَرَّجُ كُلَّ عَامٍ مِنْهُ طُلَّابٌ كَثِيرُونَ!

٣٨- عَيِّن الخَطَأَ:

(٢) طُلَّابُ الْأَزْهَرِ كُلُّهُمْ مِنَ الْبِلَادِ الْإِسْلَامِيَّةِ!

(١) تُدْرَسُ فِي الْأَزْهَرِ أَنْوَاعٌ مِنَ الْعُلُومِ الْإِسْلَامِيَّةِ!

(٤) لَيْسَ الْأَزْهَرُ جَامِعَةً جَدِيدَةً بَلْ جَامِعَةٌ قَدِيمَةٌ!

(٣) يَقَعُ الْأَزْهَرُ فِي عَاصِمَةِ بِلَادِ مِصْرَ!

■ عَيِّن الصَّحِيحَ حَوْلَ الْكَلِمَاتِ الْمَعْيَنَةِ فِي النَّصِّ: (٣٩ وَ ٤٠)

٣٩- «يَتَخَرَّجُ»:

(١) مُضَارِعٌ - لِلغَائِبِ - ثَلَاثِيٌّ مُزِيدٌ (مِنْ بَابِ تَفْعِيلٍ) - مَعْلُومٌ / فَعْلٌ وَ مَعِ فَاعِلُهُ جُمْلَةٌ فَعْلِيَّةٌ

(٢) فَعْلٌ مُضَارِعٌ - مُزِيدٌ ثَلَاثِيٌّ (مَاضِيَةٌ عَلَى وَزْنِ: تَفَعَّلَ) - مَعْلُومٌ / فَعْلٌ وَ فَاعِلُهُ «الْعُلَمَاءُ»

(٣) مُزِيدٌ ثَلَاثِيٌّ بِزِيَادَةِ حَرْفَيْنِ (مَصْدَرُهُ: «تَخَرَّجُ») - لَازِمٌ / فَعْلٌ وَ فَاعِلُهُ «كثِيرٌ» وَ الْجُمْلَةُ فَعْلِيَّةٌ

(٤) مُضَارِعٌ - لِلغَائِبِ - مِنْ بَابِ تَفَعُّلٍ (أَمْرُهُ: تَخَرَّجْتُ) - مَتَعَدِّ / فَاعِلُهُ «كثِيرٌ» وَ الْجُمْلَةُ فَعْلِيَّةٌ

٤٠- «أُخْرَى»:

(١) مُفْرَدٌ مُؤَنَّثٌ (مَذَكَّرُهَا: أُخْرَى) - مَعْرَبٌ / صِفَةٌ أَوْ نَعْتٌ لِلْمَوْصُوفِ «عُلُومٌ»

(٢) مَذَكَّرٌ - اسْمُ التَّنْفِضِيلِ (عَلَى وَزْنِ فُعْلَى) / صِفَةٌ أَوْ نَعْتٌ لِلْمَوْصُوفِ «عُلُومٌ»

(٣) اسْمٌ - مُؤَنَّثٌ - اسْمُ التَّنْفِضِيلِ (مَذَكَّرُهَا: أُخْرَى) - مَعْرَبٌ / مُضَافٌ إِلَيْهِ

(٤) اسْمٌ - مُفْرَدٌ - مَذَكَّرٌ - اسْمُ التَّنْفِضِيلِ (عَلَى وَزْنِ أَفْعَلٍ) - مَعْرَبٌ / صِفَةٌ

دین و زندگی [۳]**تفکر و اندیشه**

هدایت الهی، تداوم هدایت، آخرین پیامبر، معصمه

ماویدان، مسئولیت‌های پیامبر (ص)

صفحه ۶۴ (ص)

وَمَتَّ بِبَشَارِكِ: ۱۵ رَیْجَه**هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال**

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس **دین و زندگی (۲)**، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

۴۱- فرجام‌گزینش برنامه‌های غیر از برنامه‌های الهی، در کدام آیه از مصحف شریف، متجلی است و تکامل عقل از منظر امام کاظم علیه‌السلام، چه بازتابی دارد؟

(۱) «ان الانسان لفي خسر» - برخوردار از معرفت برتر است.
(۲) «ان الانسان لفي خسر» - رتبه‌اش در دنیا و آخرت بالاتر است.

(۳) «و هو في الآخرة من الخاسرين» - رتبه‌اش در دنیا و آخرت بالاتر است.
(۴) «و هو في الآخرة من الخاسرين» - برخوردار از معرفت برتر است.

۴۲- «اعتماد مردم به دین»، «عدم سلب امکان هدایت» و «مقام الگویی پیامبر» به ترتیب، تابع عصمت انبیا علیهم‌السلام در کدام یک از قلمروهای رسالت می‌باشد؟

(۱) مرجعیت دینی - دریافت و ابلاغ وحی - ولایت ظاهری
(۲) دریافت و ابلاغ وحی - مرجعیت دینی - ولایت ظاهری

(۳) ولایت ظاهری - دریافت و ابلاغ وحی - مرجعیت دینی
(۴) مرجعیت دینی - ولایت ظاهری - دریافت و ابلاغ وحی

۴۳- مطابق آیات قرآن کریم، عامل حیات‌بخش جهان مادی کدام است و مطابق کلام امام کاظم (ع) دلیل اعطای عقل به انسان کدام مورد است؟

(۱) «استجیبا لله و للرسول» - تعقل در پیام الهی
(۲) «و جعلنا من الماء كل شيء حي» - گزینش راه صحیح زندگی

(۳) «استجیبا لله و للرسول» - گزینش راه صحیح زندگی
(۴) «و جعلنا من الماء كل شيء حي» - تعقل در پیام الهی

۴۴- وظیفه بیان کلیات احکام الهی به لزوم کدام‌یک از مسئولیت‌های پیامبر (ص) اشاره می‌کند و در این زمینه، حضرت علی (ع) را به چه جایگاهی می‌توان ستود؟

(۱) ابلاغ وحی - اولین و بزرگ‌ترین معلم قرآن
(۲) تعلیم وحی - اولین و برترین کاتب و حافظ وحی

(۳) ابلاغ وحی - اولین و برترین کاتب و حافظ وحی
(۴) تعلیم وحی - اولین و بزرگ‌ترین معلم قرآن

۴۵- با مذاقه در آیات قرآن کدام مورد زیر «منع تشکیک از اهل باطل» می‌باشد و این پاسخ موید چیست؟

(۱) «افلا يتدبرون القرآن و لو كان من عند غير الله» - اعجاز قرآن
(۲) «افلا يتدبرون القرآن و لو كان من عند غير الله» - اُمی بودن پیامبر

(۳) «و ما كنت تتلوا من قبله من كتاب و لا تخطه بيمينك» - اُمی بودن پیامبر
(۴) «و ما كنت تتلوا من قبله من كتاب و لا تخطه بيمينك» - اعجاز قرآن

۴۶- به ترتیب، هر یک از مصرع‌های زیر به کدام مسئولیت پیامبر اشاره دارد؟

(الف) به غمزه مسئله‌آموز صد مدرس شد.

(ب) شده او پیش و دل‌ها جمله در پی

(۱) مرجعیت دینی - خاتم‌الانبیاء بودن
(۲) مرجعیت دینی - ولایت معنوی

(۳) ولایت ظاهری - ولایت معنوی
(۴) ولایت ظاهری - خاتم‌الانبیاء بودن

۴۷- فرهنگ مردم حجاز و آداب و رسوم خرافی قبل از اداره امور توسط پیامبر (ص) آمیزه‌ای از چه اعتقاداتی بود و قرآن کریم چگونه با آن مبارزه کرد؟

(۱) شرک‌آلود - سخت‌گفتن از علم دوستی و معنویت
(۲) شرک‌آلود - ذکر نمودن نکات علمی بی‌سابقه

(۳) کفرآمیز - ذکر نمودن نکات علمی بی‌سابقه
(۴) کفرآمیز - سخن گفتن از علم دوستی و معنویت

۴۸- به ترتیب، «ماندگاری و پایایی یک پیام» و «تکرار دعوت انبیا برای ابلاغ تعلیمات اصیل و صحیح» رهاورد کدام علل تجدید یا ختم نبوت است؟

(۱) استمرار و پیوستگی در دعوت - حفظ قرآن کریم از تحریف

(۲) آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی - حفظ قرآن کریم از تحریف

(۳) استمرار و پیوستگی در دعوت - تحریف تعلیمات پیامبران پیشین

(۴) آمادگی جامعه بشری برای دریافت برنامه کامل زندگی - تحریف تعلیمات پیامبران پیشین

۴۹- همت مسلمانان و اهتمام نبی مکرم اسلام (ص) در پرتو عنایات مستمر الهی، غنای قرآن را از کدام پدیده بشری رقم زد و این نکته، بیانگر کدام جنبه از اعجاز محتوایی آن است؟

(۱) تصحیح و تکمیل - تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت
(۲) تصحیح و تکمیل - انسجام درونی در عین نزول تدریجی

(۳) تدوین و تنظیم - انسجام درونی در عین نزول تدریجی
(۴) تدوین و تنظیم - تأثیرناپذیری از عقاید دوران جاهلیت

۵۰- این سخن امام خمینی (ره) که می‌فرماید: «به این دلیل که هر نظام سیاسی غیراسلامی، نظامی شرک‌آمیز است، چون حاکمش طاغوت است، ما موظفیم آثار شرک را از جامعه مسلمانان و از حیات آنان دور کنیم و از بین ببریم» مؤید کدام آیه و کدام‌یک از دلایل تشکیل حکومت اسلامی است؟

(۱) «الم تر إلى الذين یزعمون انهم بما انزل الیک...» - ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت

(۲) «الم تر إلى الذين یزعمون انهم بما انزل الیک...» - ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام

(۳) «لقد ارسلنا رسلنا بالبینات و انزلنا معهم الكتاب و المیزان...» - ضرورت اجرای احکام اجتماعی اسلام

(۴) «لقد ارسلنا رسلنا بالبینات و انزلنا معهم الكتاب و المیزان...» - ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت

سؤالات گواه

پاسخ دادن به این سوالات اجباری است و در تراز کل شما تأثیر دارد.

۵۱- اشکال مهم پاسخ‌های احتمالی به نیازهای انسان، چیست؟

- (۱) قدرت انتخاب انسان در آن نادیده گرفته شده است.
 (۲) نیازمند تجربه و آزمون است تا کارایی آن مشخص شود.
 (۳) نیازمند تعقل و ادراک است تا درست بودن آن مشخص شود.
 (۴) بررسی همه‌جانبه نیازهای انسان در آن نادیده گرفته شده است.
 ۵۲- اگر گفته شود: «نیازهای برتر انسان به تدریج به دل مشغولی، دغدغه و بالاخره به سؤال‌هایی تبدیل می‌شوند که تا پاسخ آن‌ها را نیابد آرام نمی‌گیرد» این عبارت، بدان معنی است که ...

- (۱) انسان، هرگز خالی از دغدغه و اضطراب و دل‌مشغولی نیست.
 (۲) انسان، محصور در نیازهای روزمره و زندگی طبیعی نیست.
 (۳) نیازهای زندگی و روزمره انسان، متغیر و متفاوت است.
 (۴) انسان، به دلیل انسان بودنش، نمی‌تواند به محدودها خرسند باشد.

۵۳- پیامبر گرمای اسلام (ص) در هنگام دعوت، خود را چگونه معرفی کرد و چه خواسته‌ای از بزرگان سایر ادیان الهی داشت؟

- (۱) آورنده دین جدید و همراه با رهبران مذهبی - به تعلیم قرآن و اسلام بپردازند.
 (۲) ادامه‌دهنده راه همه انبیا و تمام‌کننده کار آنان - به تعلیم قرآن و اسلام بپردازند.
 (۳) آورنده دین جدید و همراه با رهبران مذهبی - به وعده تورات و انجیل ایمان بیاورند.
 (۴) ادامه‌دهنده راه همه انبیا و تمام‌کننده کار آنان - به وعده تورات و انجیل ایمان بیاورند.
 ۵۴- از دقت در پیام آیه شریفه: «و اهل کتاب در آن، راه مخالفت نپیمودند مگر پس از آن که به حقانیت آن آگاه شدند آن هم به دلیل رشک و حسدی که میان آنان وجود داشت» دریافت می‌گردد که ...

- (۱) اهل کتاب در برابر دعوت پیامبر اسلام (ص) آگاهانه علم مخالفت توأم با ستم، برافراشتند.
 (۲) اسلام، که همان تسلیم در برابر دعوت پیامبران است، نارضایتی خود را از ایجاد اختلاف در دین خدا، اعلام می‌دارد.
 (۳) اساس دعوت پیامبران از آدم تا خاتم، دین واحد بوده است و اختلاف در برداشت، عامل حدوث چند دینی بوده است.
 (۴) اساس دعوت پیامبران، دین واحد بوده است و چند دینی، تابعی از آگاهی توأم با حسادتی که بین اهل کتاب وجود داشت بوده است.

۵۵- به ترتیب «آمدن پیامبر جدید و آوردن کتاب جدید» و «وجود دو یا چند دین در یک زمان» نشان‌دهنده چیست؟

- (۱) پیروان پیامبر قبلی به آخرین پیامبر ایمان نیاورده‌اند. - سرپیچی از فرمان خدا و عدم پیروی از پیامبران گذشته است.
 (۲) بخشی از تعلیمات پیامبر قبلی اکنون نمی‌تواند پاسخ‌گوی نیازهای مردم باشد. - پیروان پیامبر قبلی به آخرین پیامبر ایمان نیاورده‌اند.
 (۳) پیروان پیامبر قبلی به آخرین پیامبر ایمان نیاورده‌اند. - بخشی از تعلیمات پیامبر قبلی اکنون نمی‌تواند پاسخ‌گوی نیازهای مردم باشد.
 (۴) بخشی از تعلیمات پیامبر قبلی اکنون نمی‌تواند پاسخ‌گوی نیازهای مردم باشد. - محتوای کتب آسمانی توسط انسان‌ها کم و زیاد شده است.

۵۶- تکلیف پیروان پیامبران گذشته که از آمدن پیامبر جدید، آگاه نشوند، در پیشگاه خداوند چیست؟

- (۱) عذرشان نزد خداوند پذیرفته نیست.
 (۲) این افراد مورد مواخذه قرار می‌گیرند.
 (۳) اگر مطابق دین خود عمل کرده باشند، پاداش می‌گیرند.
 (۴) اگر تمام پیامبران را قبول داشته باشند، پاداش می‌گیرند.

۵۷- کدام مورد بیانگر جنبه‌های اعجاز لفظی قرآن کریم است؟

- (۱) عدم وجود تعارض و ناسازگاری و هماهنگی وصفناپذیر الفاظ قرآن
 (۲) آهنگ موزون کلمه‌ها، شیرینی بیان و رسایی تعبیرات با وجود اختصار
 (۳) توجه به استفاده از الفاظ هماهنگ با فرهنگ مردم حجاز و تأثیرپذیری از آن
 (۴) درخشندگی و شادابی هر چه بیش‌تر همراه با پیشرفت فرهنگ و دانش بشری

۵۸- معجزه آخرین پیامبر الهی که دینش برای تمامی زمان‌هاست، چه ویژگی خاصی باید داشته باشد؟

- (۱) باید عجز و ناتوانی سایر افراد را نشان دهد.
 (۲) از نوع کتاب باشد که کسی نتواند آیه‌ای مانند آیات آن را بیاورد.
 (۳) لازم نیست متناسب با فرهنگ آن زمان باشد، بلکه باید شامل همه معارف باشد.
 (۴) مردم زمان خودش به معجزه بودن آن اعتراف کنند و آیندگان هم معجزه بودن آن را تأیید کنند.

۵۹- از تدبیر در آیه شریفه «... وَ لَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا» کدام مفهوم، دریافت می‌شود؟

- (۱) چون خداوند، خالق موجودات و ولی و سرپرست آنهاست، امکان ندارد کافران بر مؤمنان حکومت کنند.
 (۲) حکومت اسلامی می‌تواند روابط سیاسی، تجاری و فرهنگی را طوری تنظیم کند که جامعه به شکوفایی برسد.
 (۳) از نتایج ارزشمند تشکیل حکومت اسلامی تحقق یکی از فرمان‌های مهم خداوند، ایجاد استقلال در جامعه است.
 (۴) خدا از مؤمنین خواسته که رابطه با بیگانگان را نپذیرند و زیر بار آن‌ها نروند، این حکم را «عزت مسلمین» می‌گویند.

۶۰- یکی از ابیادها و یکی از بنیادهای قرآنی که شکل دهنده به «قوانین ثابت» در اجتماع بشری است به ترتیب از دقت در پیام کدام آیه، مفهوم می‌گردد؟

- (۱) «یا ایها الرسول بلغ ما أنزل الیک من ربک» - «و من یتبع غیرالاسلام...»
 (۲) «یا ایها الرسول بلغ ما أنزل الیک من ربک» - «و لن یجعل الله للکافرین علی المؤمنین سبیلاً»
 (۳) «لقد أرسلنا رسلنا بالبینات و انزلنا معهم الکتاب و المیزان لیقوم الناس بالقسط» - «و من یتبع غیرالاسلام...»
 (۴) «لقد أرسلنا رسلنا بالبینات و انزلنا معهم الکتاب و المیزان لیقوم الناس بالقسط» - «و لن یجعل الله للکافرین علی المؤمنین سبیلاً»

زبان انگلیسی [۳]
Understanding People
 (Get Ready, ..., Writing)
 صفحه ۱۵ تا ۲۵
 وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

هدف گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال
 لطفاً قبل از شروع پاسخ گویی به سؤال های درس **زبان انگلیسی (۲)**، هدف گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
 از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می توانید پاسخ صحیح بدهید؟
 عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
 هدف گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Questions 61-80 are incomplete sentences. Beneath each sentence you will see four words or phrases marked (1), (2), (3) and (4). Choose the one word or phrase that best completes the sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

- 61- To be honest, when I began working in this office three years ago, only ... people paid attention to me.
- 1) a lot of   2) much   3) little   4) a few
- 62- The boy was in a difficult situation, so he had no choice but to borrow ... dollars from his parents.
- 1) two hundreds   2) hundreds of   3) a hundred of   4) hundred
- 63- Last week, I saw a foreigner in the shopping center. She spoke ... English, and it was nearly impossible to understand her.
- 1) a lot of   2) a few   3) little   4) a little
- 64- Yesterday morning, the young woman was in a hurry. She ... in the restaurant and went out.
- 1) her breakfast ate quickly   2) her breakfast quickly ate
 3) ate quickly her breakfast   4) ate her breakfast quickly
- 65- The famous researcher has lived in France for many years, but he can never forget his memories of his ... country.
- 1) foreign   2) holy   3) native   4) popular
- 66- There was a big road ... that showed we had to drive about ten kilometers to get to the nearest parking lot.
- 1) tongue   2) interview   3) accident   4) sign
- 67- The Asiatic Cheetah is an endangered animal that only lives in the open grasslands in the central ... of Iran.
- 1) letters   2) regions   3) centuries   4) continents
- 68- It is a fact that most women find it difficult to get a highly-paid job, ... because they are women.
- 1) absolutely   2) honestly   3) fortunately   4) simply
- 69- I can never find a pen in this house. It seems that they ... as soon as I buy them.
- 1) compare   2) disappear   3) develop   4) exchange
- 70- The Department of Education believes that it will ... \$17 thousand to build the new schools.
- 1) spend   2) explain   3) seek   4) cost
- 71- I don't want to be insensitive, but I do think we should go ahead ... the accident.
- 1) besides   2) no matter   3) following   4) despite
- 72- Road accident victims ... almost 25 percent of the the patients in hospitals.
- 1) make up   2) put aside   3) turn off   4) divide into

PART B: Cloze Test

Directions: Read the following passage and decide which choice (1), (2), (3), or (4) best fits each space. Then mark the correct choice on your answer sheet.

South America is the fourth largest of the seven ... (73) ... . The land is made up of mountains, plains, and tropical forests. Most of the ... (74) ... lives in large coastal cities. One of South America's most important natural features is the Amazon River. Covering an area of ... (75) ..., it is the largest river in the world. South America's vast forests are home to a wide ... (76) ... of wildlife. The largest numbers and kinds of plant and animal life are found in and around the Amazon River. Many people around the world are worried that South America's forests are being destroyed at an alarming rate by humans.

- 73- 1) amounts   2) continents   3) notices   4) institutes
 74- 1) population   2) communication   3) experience   4) explanation
 75- 1) two millions more than miles   2) two million more than miles
       3) more than two million miles   4) more than two millions miles
 76- 1) means   2) percent   3) range   4) point

PART C: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Daniel Tammet was born on January 31, 1979 in London, England. He grew up with his eight younger brothers and sisters. His mother was a secretary, and his father worked in a company. During his childhood, Daniel and his family found that his brain was different. One day, his brother asked him to multiply a long series of numbers in his head, but he just closed his eyes, and after five seconds the right answer came out of his mouth. His brother asked him several other questions and his answers were always right. Daniel's brain certainly didn't work in a normal way. When he looked at numbers, he saw images and didn't have to think about them. He just closed his eyes and a different image came out in front of him.

He has a richer vocabulary than most people on the planet. He is interested in learning languages, and has learned some of the most difficult languages in the world, including Lithuanian, German and Esperanto. In 2004, scientists challenged him to try and learn Icelandic in just a week, and after studying for seven days, he was tested and easily passed the test.

77- What is the best title for the passage?

- 1) How to Improve Our Abilities   2) Ways to Learn Math and Languages
 3) Daniel Tammet's Difficult Life   4) The Boy with a Wonderful Brain

78- The underlined word "them" in paragraph 1 refers to ... .

- 1) eyes   2) images   3) numbers   4) languages

79- It can be understood from the passage that ... .

- 1) Daniel can learn all the languages in the world easily
 2) Daniel's brain works in a completely normal way
 3) Daniel was an only child in a rich family
 4) Daniel showed great ability in mathematics

80- According to the passage, Daniel ...

- 1) lives with his older brothers and sisters   2) has low mental ability
 3) has a wide range of vocabulary   4) failed the great language learning test

ریاضی و آمار (۲)

آشنایی با منطق و استدلال ریاضی / تابع

(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، استدلال ریاضی، توابع ثابت،

پندفصل‌های و همانی تا پایان تابع ثابت)

صفحه ۲۷۵

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس ریاضی و آمار (۲)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:

از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟

عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟

هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

۸۱- کدام گزینه یک گزاره را مشخص می‌کند؟

- (۱) چه برف شدیدی می‌بارد.
 (۲) نیوتون یک ریاضی‌دان بود.
 (۳) عدد ۱۵ را روی تخته سیاه بنویس.
 (۴) علی دانش‌آموز خوبی است.

۸۲- کدام گزینه یک، گزاره و نقیض همان گزاره را به درستی بیان کرده است؟

(۱) $\sim(\sim p), p$

(۲) $\mathbb{R} \subseteq \mathbb{N}, \mathbb{N} \subseteq \mathbb{R}$

(۳) $4 = 4 \times 0, 4 \neq 4 \times 0$

(۴) $2 \geq -3, 2 \leq -3$

۸۳- کدام گزینه ترکیب عطفی دو گزاره بوده و ارزش درست دارد؟

(۱) هر سال ۱۲ ماه دارد و هر ماه ۳۰ روز است.

(۲) $3^{-2} > 0$ یا $\sqrt{2}$ عددی گنگ است.

(۳) $\sqrt{3} - 4$ مثبت نیست یا ۹۱ عددی مرکب است.

(۴) عدد $4^2 + 1$ اول است و هفته هفت روز دارد.

محل انجام محاسبات

سایت کنکور

Konkur.in

۸۴- در گزاره «... و عدد ۸ مقسوم علیه عدد ۲۴ است.» در جای خالی کدام گزاره را قرار دهیم تا کل گزاره ارزش درست داشته باشد؟

(۱) معادله $x + 25 = 0$ دارای دو ریشه حقیقی است.

(۲) رابطه $\{(1, 12), (6, 18), (1, 21), (7, 15), (0, 19)\}$ یک تابع است.

(۳) نمودار خط $y = -2$ از نواحی سوم و چهارم می گذرد.

(۴) عدد ۲۹ مرکب است.

روشن شدن اتاق $\rightarrow$ طلوع آفتاب

طلوع آفتاب

∴ جای خالی

۸۵- در جای خالی کدام گزینه قرار می گیرد تا یک استدلال قیاس استثنایی داشته باشیم؟

(۲) تاریک شدن اتاق

(۱) روشن شدن اتاق

(۴) طلوع آفتاب

(۳) غروب آفتاب

۸۶- نماد ریاضی «حاصل ضرب عددی در نصف خودش، سه واحد از نصف آن عدد بزرگتر است.» را نوشته و سپس آن را ساده می کنیم. کدام گزینه حاصل می شود؟

(۲) $x^2 - x + 6 = 0$

(۱) $\frac{1}{2}x^2 - \frac{1}{2}x > 3$

(۴) $x^2 - x - 6 = 0$

(۳) $(4\frac{1}{6}x^2 - \frac{1}{2}x) > -3$

۸۷- دانش آموزی گزاره «اگر ضرایب b و c در معادله درجه دوم $ax^2 + bx + c = 0$ دو برابر شوند، آنگاه ریشه های معادله دو برابر می شوند.» را به صورت زیر اثبات کرده است. اولین اشتباه او در کدام مرحله رخ داده است؟

ریشه های معادله درجه دو به صورت مقابل است:

$$x_1, x_2 = \frac{-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$$

حال ریشه های جدید را به دست می آوریم:

مرحله (۱): $x'_1, x'_2 = \frac{-b' \pm \sqrt{b'^2 - 4ac'}}{2a}$

مرحله (۲): $x'_1, x'_2 = \frac{-2b \pm \sqrt{(2b)^2 - 4a(2c)}}{2a}$

مرحله (۳): $x'_1, x'_2 = \frac{-2b \pm \sqrt{2b^2 - 8ac}}{2a}$

مرحله (۴): $x'_1, x'_2 = \frac{-2b \pm 2\sqrt{b^2 - 4ac}}{2a}$

مرحله (۵): $x'_1, x'_2 = \frac{2(-b \pm \sqrt{b^2 - 4ac})}{2a}$

مرحله (۶): $x'_1, x'_2 = 2x_1, 2x_2$

(۴) مرحله (۵)

(۳) مرحله (۴)

(۲) مرحله (۳)

(۱) مرحله (۲)

۸۸- اگر p ، q و r گزاره‌های نادرستی باشند، کدام هم‌ارزی صحیح است؟

$$(p \vee \sim r) \Leftrightarrow (q \Rightarrow \sim r) \equiv r \wedge p \quad (۲) \qquad (r \Leftrightarrow q) \Rightarrow (p \vee r) \equiv \sim (p \vee q) \quad (۱)$$

$$(\sim q \vee r) \Leftrightarrow (r \wedge q) \equiv r \vee q \quad (۴) \qquad \sim (p \vee r) \Rightarrow (\sim q \Leftrightarrow r) \equiv \sim r \vee q \quad (۳)$$

۸۹- اگر در جدول زیر، y تابعی از x باشد، حاصل $2m + n$ کدام است؟

x	$0/2$	$0/3$	$0/4$	$1/5$	$2/5$	$3/5$
y	$m-n$	$2n$	$m+n$	1	2	$m-3$

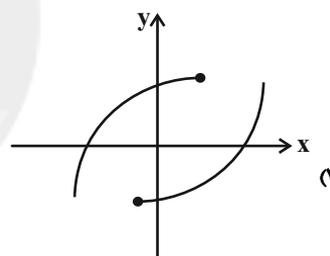
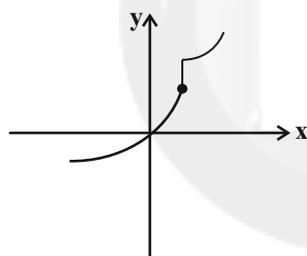
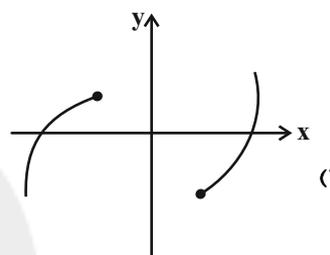
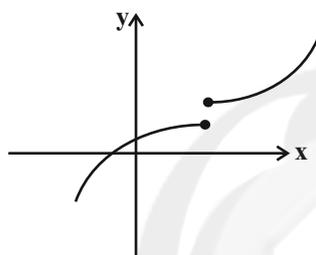
۴ (۴)

۳ (۳)

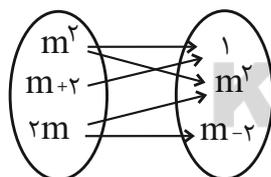
۳/۵ (۲)

۲/۵ (۱)

۹۰- کدام یک از شکل‌های زیر نمودار یک تابع است؟

۹۱- به ازای چند مقدار m نمودار پیکانی زیر نمایش یک تابع است؟

هیچ مقدار m (۱)

۱ (۲)

۲ (۳)

۳ (۴)

۹۲- اگر $f = \{(-1, -2), (-2, 2b - a), (0, 4b)\}$ یک تابع ثابت باشد، مقدار $a - b$ کدام است؟

۲ (۴)

-۱ (۳)

 $\frac{3}{2}$ (۲) $-\frac{1}{2}$ (۱)

۹۳- تابع $f = \{(1, 2m), (2, m^2 - m), (3, m)\}$ ثابت است. مقدار m کدام است؟

۳ (۴)

۲ (۳)

۱ (۲)

صفر (۱)

۹۴- اگر برد تابع ثابت $f(x)$ به صورت $\{2a - 3, 3 - a\}$ باشد، حاصل $f(5)$ کدام است؟

۵ (۴)

۳ (۳)

۲ (۲)

۱ (۱)

۹۵- گزاره $(p \wedge q) \Rightarrow (p \vee q)$ در چه حالتی ارزش نادرست دارد؟

(۱) p و q هر دو درست باشند. (۲) p و q هر دو نادرست باشند.

(۳) p درست و q نادرست باشد. (۴) این گزاره هیچ گاه نادرست نخواهد بود.

۹۶- اگر گزاره شرطی $p \Rightarrow (p \wedge q)$ نادرست باشد، در این صورت ارزش گزاره $(r \wedge q) \Rightarrow s$ چگونه است؟

(۱) همیشه درست است. (۲) همیشه نادرست است.

(۳) بستگی به ارزش گزاره r و s دارد. (۴) فقط به گزاره s بستگی دارد.

۹۷- ارزش گزاره $p \wedge ((p \Rightarrow q) \wedge \sim q)$ چگونه است؟

(۱) همیشه درست است. (۲) همیشه نادرست است.

(۳) هم‌ارزش با گزاره p است. (۴) هم‌ارز با گزاره $p \Rightarrow q$ است.

۹۸- اگر p گزاره نادرست و q و r گزاره‌های دلخواه باشند، در این صورت کدام گزاره زیر همواره درست است؟

(۱) $p \wedge (q \vee r)$ (۲) $(r \Rightarrow q) \Rightarrow (p \Rightarrow q)$

(۳) $(p \vee q) \Rightarrow (q \wedge r)$ (۴) $(q \Rightarrow r) \Rightarrow (q \Rightarrow p)$

Konkur.in

۹۹- کدام یک از هم‌ارزی‌های زیر درست است؟

(۱) $\sim (p \wedge q) \equiv \sim p \wedge \sim q$ (۲) $p \Rightarrow q \equiv \sim p \wedge q$

(۳) $\sim (p \Rightarrow q) \equiv \sim q \wedge p$ (۴) $p \Leftrightarrow q \equiv (p \Rightarrow q) \vee (q \Rightarrow p)$

۱۰۰- اگر $f(x) = k$ یک تابع ثابت باشد، به طوری که $kf(k) = ۶ - f(۲)$ باشد، در این صورت مقدار k کدام است؟

(۱) -۲ یا ۳ (۲) ۲ یا -۳ (۳) ۶ (۴) -۶

علوم و فنون ادبی [۲]

تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و

نهم / پایه‌های آوایی / تشبیه / سبک‌شناسی

قرن‌های ۹ تا ۱۰ (سبک عراقی)

صفحة: ۳۱۲

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس **علوم و فنون ادبی (۲)**، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

۱۰۱- در کدام گزینه به ترتیب نام آثاری دیگر از پدیدآورندگان آثار زیر آمده است؟

«لمعات، اخلاق‌الأشراف، مکاتیب، نفحات‌الانس»

(۱) عشاق‌نامه - رساله دلقشا - فیه ما فیه - تحفة الاحرار

(۲) مرصاد العباد من المبدأ الی المعاد - صد پند - دیوان - تحفة الاحرار

(۳) عشاق‌نامه - جمشید و خورشید - مثنوی معنوی - بهارستان

(۴) مرصاد العباد من المبدأ الی المعاد - موش و گربه - تذکرة الاولیا - بهارستان

۱۰۲- هر یک از ویژگی‌های زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از سخنوران است؟

(الف) از منشیان و نویسندگان توانا و از عارفان وارسته قرن هفتم است.

(ب) در دو محور اندیشه و احساس آثار جاودانه ای پدید آورده است.

(پ) معروف‌ترین شاعر قرن نهم است.

(ت) نکته‌یابی و انتقادهای ظریف اجتماعی او معروف است.

(۱) نجم‌الدین کبری - سعدی - جامی - سلمان ساوجی

(۲) نجم‌الدین رازی - مولانا - جامی - عبید زاکانی

(۳) فخرالدین عراقی - سعدی - شاه نعمت‌الله ولی - عبید زاکانی

(۴) نجم‌الدین کبری - مولانا - خواجوی کرمانی - حافظ

۱۰۳- تعداد تشبیه در کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

(۱) شرط وفاست آن که چو شمشیر برکشد / یار عزیز جان عزیزش سپر بود

(۲) مجروح تیر عشق اگرش تیغ بر قفاست / چون می‌رود ز پیش تو چشم از قفا رود

(۳) خسان خوردند بر از باغ وصل او و مرا / ز گلستان جمالش نصیب خار آید

(۴) عاشق آن است که بی خویشتن از ذوق سماع / پیش شمشیر بلا رقص کنان می‌آید

۱۰۴- در کدام بیت، تشبیه بلیغ غیراضافی وجود دارد؟

(۱) شراب وصلت اندر ده که جام هجر نوشیدم / درخت دوستی بنشان که بیخ صبر برکندم

(۲) رخسارش آتش و دل بیچارگان سپند / لعل لبش می و جگر خستگان کباب

(۳) حافظ آن ساعت که این نظم پریشان می‌نوشت / طایر فکرش به دام اشتیاق افتاده بود

(۴) گاهی که سنگ حادثه از آسمان رسد / اول بلا به مرغ بلند آشیان رسد

۱۰۵- در کدام گزینه، هر دو نوع تشبیه (فشرده و گسترده) دیده می‌شود؟

(۱) برای ای آفتاب صبح امید / که در دست شب هجران اسیرم

(۲) زان لب میگون که هوش از من ببرد / خون همی‌گیریم چو بر آتش کباب

(۳) فرهادوارم از لب شیرین گریز نیست / ور کوه محنتم به مثل بیستون شود

(۴) باز بار دیگرم در زیر بار غم کشید / آرزوی لعل شکر بار او تدبیر چیست

۱۰۶- با توجه به ویژگی‌های فکری سبک عراقی، این بیت به کدام ویژگی اشاره دارد؟

«بارها گفته‌ام و بار دگر می‌گویم / که من دلشده این ره نه به خود می‌پویم»

(۱) غم‌گرایی (۲) بازتاب بیشتر علوم در شعر (۳) فراق (۴) باور به قضا و قدر

۱۰۷- کدام گزینه می‌تواند برای تکمیل پایه‌های آوایی بیت زیر مناسب باشد؟

«ز دست او ... تا افکنم در پای او / تا تو نپنداری که من ... جان می‌برم»

(۱) خسته شدم - با اشک چشم (۲) جان می‌برم - از دست او

(۳) خواهم گریخت - با شرمندگی (۴) جوان شوم - با خستگی

۱۰۸- تعداد پایه‌های آوایی کدام گزینه متفاوت است؟

(۱) بیفکن خیمه تا محمل برانند / که همراهان این عالم روانند

(۲) مطربان رفتند و صوفی در سماع / عشق را آغاز هست انجام نیست

(۳) با تو برآمیختم آرزوست / وز همه کس وحشت و بیگانگی

(۴) صدفوار باید زبان درکشیدن / که وقتی که حاجت بود در چکانی

۱۰۹- در کدام گزینه به ویژگی‌های نثر سبک عراقی اشاره نشده است؟

(۱) درسی شدن عرفان و نوشته نشدن کتاب عرفانی مهم به نثر - به وجود آمدن سستی و ضعف در ساخت دستوری جملات

(۲) رواج یافتن صنایع ادبی به جای تعمق و تفکر - جایگزین شدن نثر ساده به جای نثر فنی

(۳) رواج تاریخ‌نویسی به اسلوب ساده - یکی شدن معشوق با معبود

(۴) ورود لغات ترکی و مغولی به زبان فارسی - ضعیف شدن تحقیق و تتبع در بین علما و ادیبان

۱۱۰- با توجه به ابیات زیر، کدام گزینه نادرست است؟

«دوش از مسجد سوی میخانه آمد پیر ما / چیست یاران طریقت بعد از این تدبیر ما

ما مریدان روی سوی قبله چون آریم چون / روی سوی خانه خمار دارد پیر ما

در خرابات طریقت ما به هم منزل شویم / کاین چنین رفته است در عهد ازل تقدیر ما

عقل اگر داند که دل در بند زلفش چون خوش است / عاقلان دیوانه گردند از پی زنجیر ما»

(۱) هر مصراع از این غزل، چهار پایه آوایی دارد.

(۲) ذهن‌گرایی یا توجه به دنیای درون جزء قلمروهای فکری این غزل است.

(۳) استفاده از آرایه‌های ادبی چون تشبیه و تشخیص

(۴) اولین پایه آوایی مصراع اول «دوش از مس جد» است.

تاریخ [۳]

تاریخ‌شناسی

ظهور اسلام، حرکتی تازه در تاریخ بشر
(تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین و

دوره مباحث گذشته)

صفحة ۵۲۳۲

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس تاریخ (۲)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

۱۱۱- گروه سومی که پس از رحلت پیامبر (ص) و آغاز خلافت ابوبکر بن‌ابی قحافه، با حکومت وی به مخالفت پرداختند، چه افرادی بودند و از مهم‌ترین رویدادهای

دوران خلیفه دوم چه بود؟

(۱) افرادی بودند که در واپسین روزهای زندگی پیامبر (ص) ادعای پیامبری کردند - فتوحات مسلمانان در سرزمین‌های مجاور شبه‌جزیره عربستان

(۲) افرادی بودند که به‌طور آشکارا از حضرت علی (ع) حمایت می‌کردند - بازگرداندن حکم‌بن‌ابی‌العاص از طائف به مدینه

(۳) کسانی بودند که ابوبکر را به عنوان خلیفه پیامبر قبول نداشتند - فتوحات مسلمانان در سرزمین‌های مجاور شبه‌جزیره عربستان

(۴) گروهی از قبایل عربستان بودند که در سال‌های پایانی زندگی پیامبر (ص) اسلام آوردند - بازگرداندن حکم‌بن‌ابی‌العاص از طائف به مدینه

۱۱۲- به‌ترتیب، اعراب قحطانی و عدنانی مربوط به کدام نواحی شبه‌جزیره عربستان بودند و وابستگی شدید اعراب به قبیله خود موجب به وجود آمدن ... شده بود.

(۱) جنوبی و شمالی - عصبیت قبیله‌ای

(۲) شمالی و جنوبی - جرئت و جسارت در منازعات فردی

(۳) جنوبی و شمالی - بی‌رحمی و شجاعت

(۴) شمالی و شرقی - جرئت و جسارت

۱۱۳- رسول خدا در واپسین روزهای زندگی خود دستور داد سپاه اسلام به منظور مقابله با تهدیدات ... به سوی سرحدات ... حرکت کند و ... را به فرماندهی

آن سپاه منصوب کرد، اما به دلیل ... این دستور پیامبر در زمان حیات آن حضرت اجرا نشد.

(۱) ایرانیان - عراق - زیدبن حارثه - بیماری پیامبر

(۲) رومیان - شام - اسامه‌بن زید - مخالفت برخی از صحابه

(۳) رومیان - عراق - اسامه‌بن زید - بیماری پیامبر

(۴) ایرانیان - شام - زیدبن حارثه - مخالفت برخی از صحابه

۱۱۴- یعقوبی، مقدسی، ابن‌مسکویه، بیهقی و ابن‌اسفندیار همگی چه اعتقاد مشترکی در مورد اعتبارسنجی اخبار داشتند؟

(۱) ارزش و اعتبار خبری که خود راوی شاهد آن بوده را بیش‌تر می‌دانستند.

(۲) علائق و انگیزه‌های راوی را در بیان خبر بررسی می‌کردند.

(۳) عدم مطابقت یک رویداد تاریخی با عقل را دلیلی بر بطلان و نادرستی آن می‌دانستند.

(۴) برای بررسی درستی و یا نادرستی برخی اخبار به مسافرت می‌رفتند.

۱۱۵- کدام گزینه در مورد جزیه درست است؟ جزیه، ...

- (۱) مالیات سرانه‌ای که همه افراد اهل کتاب (یهودیان، مسیحیان و زرتشتیان) باید پرداخت می‌کردند.
- (۲) مالیات سرانه‌ای که از همه افراد اهل کتاب (یهودیان، مسیحیان، زرتشتیان و مسلمانان) که توان مالی پرداخت آن را داشتند، دریافت می‌شد.
- (۳) مالیات سرانه‌ای که همه مردان بالغ اهل کتاب (یهودیان، مسیحیان، زرتشتیان و مسلمانان) باید پرداخت می‌کردند.
- (۴) مالیات سرانه‌ای که از مردان بالغ اهل کتاب (یهودیان، مسیحیان و زرتشتیان) که توان مالی پرداخت آن را داشتند، دریافت می‌شد.

۱۱۶- کدام روش تاریخ‌نگاری در آغاز برای ثبت و ضبط سخنان و سیره پیامبر (ص) و صحابه ایشان به کار گرفته می‌شد؟

- (۱) تاریخ‌نگاری ترکیبی
- (۲) تاریخ‌نگاری تحلیلی
- (۳) تاریخ‌نگاری روایی
- (۴) تاریخ‌نگاری موضوعی

۱۱۷- کدام گزینه پاسخ صحیح سؤالات زیر است؟

(الف) حضرت محمد (ص) در چه زمانی از سال بیشتر در غار حرا به عبادت مشغول بود؟

(ب) پیروان حضرت ابراهیم در عربستان چه نامیده می‌شدند؟

(ج) طبق آیات قرآن علت دشمنی قریش با اسلام چه بوده است؟

(۱) ماه محرم - حنفاء - احساسات دینی و اعتقاد به بت‌ها

(۲) ماه رجب - یکتاپرست - بی‌احترامی به بت‌ها

(۳) ماه رمضان - حنفاء - متزلزل شدن موقعیت تجاری مشرکان و شهر مکه

(۴) ماه رمضان - یکتاپرستی - به وجود آمدن اختلاف میان قریش

۱۱۸- کدام گزینه پاسخ درست سؤال‌های زیر می‌باشد؟

(الف) در نتیجه کدام پیمان، پایگاه امن و مطمئنی برای مسلمانان در یثرب به وجود آمد؟

(ب) پیامبر اکرم (ص) در نخستین ماه‌های پس از هجرت کدام پیمان را با هدف ایجاد همدلی منعقد کردند؟

(ج) به مسلمانان اهل مدینه چه می‌گفتند؟

(د) قبیله اوس و خزرج از کدام ناحیه به یثرب آمده بودند؟

(۱) عقبه اول - پیمان نامه مدینه - اهل صفه - فلسطین

(۲) عقبه اول - پیمان برادری - انصار - یمن

(۳) عقبه دوم - پیمان نامه مدینه - انصار - فلسطین

(۴) عقبه دوم - پیمان برادری - انصار - یمن

۱۱۹- در ابتدای دعوت اسلامی، سران مشرکان چه واکنشی در مقابل پیامبر (ص) داشتند و پیامبر با چه هدفی پس از تشدید آزارهای مشرکان مکه، راهی شهر طائف شد؟

- (۱) مخالفت و دشمنی شدیدی با رسول خدا (ص) ابراز نمی‌داشتند - جست‌وجوی مردمانی که دل‌هایشان آمادگی بیشتری برای پذیرش اسلام داشته باشند.
- (۲) درصدد برآمدند که با پیامبر (ص) و مسلمانان مقابله کنند - یاری خواستن از اشراف ثروتمند طائف برای مقابله با اقدامات اشراف مکه علیه مسلمانان
- (۳) مخالفت و دشمنی شدیدی با رسول خدا (ص) ابراز نمی‌داشتند - یاری خواستن از اشراف ثروتمند طائف برای مقابله با اقدامات اشراف مکه علیه مسلمانان
- (۴) درصدد برآمدند که با پیامبر (ص) و مسلمانان مقابله کنند - جست‌وجوی مردمانی که دل‌هایشان آمادگی بیشتری برای پذیرش اسلام داشته باشد.

۱۲۰- کدام مورد جزء عوامل متعددی نیست که، جامعه اسلامی در عصر خلفای راشدین با آن روبه‌رو بود و در ماجرای سقیفه، اولین نفری که با ابوبکر بیعت کرد، که بود؟

- (۱) موضوع جانشینی پیامبر (ص) و اداره حکومت - عثمان
 (۲) تثبیت اسلام در خارج از شبه‌جزیره عربستان - عثمان
 (۳) موضوع جانشینی پیامبر (ص) و اداره حکومت - عمر
 (۴) تثبیت اسلام در خارج از شبه‌جزیره عربستان - عمر

۱۲۱- کدام یک از گزینه‌های زیر مربوط به مرحله اول اعتبارسنجی و بررسی اصالت خبر می‌باشد؟

- (۱) مطابقت با عقل
 (۲) تعیین فاصله زمانی میان راوی و خبر
 (۳) مقایسه با سایر منابع تاریخی
 (۴) سنجش گزارش‌ها براساس زمان و مکان

۱۲۲- کدام گزینه در رابطه با محاصره اقتصادی پیامبر و باران او نادرست است؟

- (۱) پس از آنکه سران قریش در جلب رضایت عبدالمطلب برای دست برداشتن از اسلام ناکام ماندند، تصمیم گرفتند، بنی‌هاشم را تحت محاصره اجتماعی و اقتصادی قرار دهند.
 (۲) هدف مشرکان این بود که ابوطالب و طایفه او ناگزیر شوند پیامبر را تنها گذارند.
 (۳) براساس این معاهده هرگونه مرادده اجتماعی از قبیل ازدواج و ارتباط اقتصادی با بنی‌هاشم ممنوع شد.
 (۴) بنی‌هاشم برای کاهش آثار مخرب این معاهده به شعب ابی‌طالب در اطراف مکه پناه بردند.

۱۲۳- در کدام گزینه روش تاریخ‌نگاری مطابق با اثر ذکر شده نیست؟

- (۱) تاریخ‌نگاری روایی: تاریخ طبری
 (۲) تاریخ‌نگاری ترکیبی: تجارب‌الامم
 (۳) تاریخ‌نگاری تحلیلی: تاریخ بیهقی
 (۴) تاریخ‌نگاری موضوعی: مروج‌الذهب و معادن الجواهر

۱۲۴- هریک از موارد زیر به ترتیب مربوط به کدام رویداد می‌باشد؟

- الف) ناکامی قریش در این جنگ، زمینه مساعدی برای نشر اسلام در میان قبیله‌های منطقه حجاز فراهم آورد.
 ب) در این غزوه مشرکان به موفقیت نسبی دست یافتند.
 ج) این غزوه ضربه سنگین و جبران ناپذیری بر قریش وارد آورد.
 د) حدود دو سال پس از پیمان حدیبیه رخ داد.

- (۱) خندق - أحد - بدر - فتح مکه
 (۲) خندق - تبوک - بدر - حجة‌الوداع
 (۳) بدر - تبوک - أحد - حجة‌الوداع
 (۴) بدر - أحد - بدر - فتح مکه

۱۲۵- هر یک از عبارتهای زیر به ترتیب در دوران کدام خلیفه اتفاق افتاده است؟

- الف) برخی سیاست‌های وی باعث تشدید اختلافات و اوج گرفتن مجدد تعصبات طایفه‌ای و قبیله‌ای در درون جامعه اسلامی شد.
 ب) درآمدهای فراوانی از سرزمین‌های ثروتمند فتح شده، به خزانه مسلمانان در مدینه سرازیر شد.
 پ) بذل و بخشش‌های فراوانی از بیت‌المال به افراد مختلف، به‌خصوص خاندان بنی‌امیه صورت گرفت.
 (۱) ابوبکر - عمر - عثمان
 (۲) عثمان - عمر - عثمان
 (۳) ابوبکر - عثمان - عمر
 (۴) عثمان - عثمان - ابوبکر

۱۲۶- صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر در کدام گزینه به ترتیب آمده است؟

(الف) منطقه شام هنگام حمله اعراب مسلمان، زیر سلطه امپراتوری روم شرقی بود.

(ب) ابوعبیده، فرماندهی سپاه اعراب مسلمان را در حمله به مصر به عهده گرفت.

(پ) اعراب مسلمان در فاصله کمتر از ۱۵ سال، دو قدرت بزرگ جهان آن روز، یعنی حکومت ساسانیان و امپراتوری روم شرقی را شکست دادند.

(ت) امام حسن (ع) در برخی وقایع مهم زمان پیامبر (ص) از جمله ماجرای مباحثه حضور داشت.

(۱) ص - ص - غ - ص (۲) غ - غ - ص - ص (۳) ص - غ - غ - ص (۴) غ - ص - غ - ص

۱۲۷- کدام یک از نوشته‌های زیر، می‌توانند به منظور تبیین اوضاع علمی دوره‌های تاریخی، مورد توجه و مطالعه مورخان قرار گیرند؟

(۱) اندرزنامه‌ها (۲) متون فلسفی و کلامی و فقهی

(۳) فرهنگ‌نامه‌های زندگی‌نامه‌ای (۴) منظومه‌های تاریخی

۱۲۸- در کدام نوع تاریخ نگاری، مؤلفان با اشاره فرمانروا، تاریخ زندگی او را به صورت متمرکز و ویژه، مورد توصیف و ثبت و ضبط قرار می‌دادند؟

(۱) تاریخ سلسله‌ای (۲) تک‌نگاری (۳) تاریخ عمومی (۴) تاریخ محلی

۱۲۹- کدام گزینه در مورد کتاب‌های «سیاست‌نامه‌ای» به عنوان یکی از منابع مکتوب تاریخی، صحیح می‌باشد؟

(۱) اطلاعات سودمندی درباره اخلاق کشورداری و مناسبات اخلاقی فرمانروا و مردم ارائه می‌دهند.

(۲) از مشهورترین کتاب‌های سیاست‌نامه‌ای، می‌توان به قابوس‌نامه، نوشته عنصرالمعالی در قرن پنجم، اشاره کرد.

(۳) اطلاعات سودمندی درباره شیوه کشورداری و مناسبات حکومت و مردم ارائه می‌دهند.

(۴) سیاست‌نامه خواجه‌نظام الملک توسی، وزیر مقتدر عصر غزنوی، یکی از برجسته‌ترین این آثار است.

۱۳۰- هر یک از موارد زیر به ترتیب، از ویژگی‌های کدام منابع غیرنوشتاری تاریخی، محسوب می‌شود؟

(الف) این آثار، اطلاعات بسیار مفیدی برای بازآفرینی گذشته، در اختیار مورخان قرار می‌دهد.

(ب) این آثار، کمک زیادی به شناخت فرهنگ، آداب و رسوم و سنت‌های مختلف اجتماعی در دوره‌های مختلف می‌کند.

(ج) این آثار، به مورخان، برای فهم عمیق‌تر و بازسازی دقیق‌تر گذشته‌ها کمک می‌کند.

(۱) ابزارها و وسایل دست‌ساخته انسان - آثار شفاهی - محوطه‌ها و بناهای تاریخی

(۲) محوطه‌ها و بناهای تاریخی - ابزار و وسایل دست‌ساخته انسان - آثار شفاهی

(۳) محوطه‌ها و بناهای تاریخی - آثار شفاهی - ابزار و وسایل دست‌ساخته انسان

(۴) ابزار و وسایل دست‌ساخته انسان - محوطه‌ها و بناهای تاریخی - آثار شفاهی

جغرافیا [۳]**نواحی طبیعی و دوره مباحث گذشته**

(ناهموارها و اشکال زمین تا پایان فرسایش انحصالی و

دوره مباحث گذشته)

صفحه ۲۲ تا ۴۶

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه**هدف گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال**

لطفاً قبل از شروع پاسخ گویی به سؤال های درس **جغرافیا (۲)**، هدف گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
 از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می توانید پاسخ صحیح بدهید؟
 عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
 هدف گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

۱۳۱- ناحیه بندی کاری صرفاً ... است و براساس ... صورت می گیرد و انتخاب معیارها و ملاکها برای تعیین

حدود یک ناحیه، به ... بستگی دارد و جغرافی دانها برای تعیین حدود یک ناحیه، ... را به کار می گیرند.

- (۱) تخصصی - هدف مطالعه و تحقیق جغرافی دان - طرز تفکر جغرافی دان و شیوه کار او - یک معیار
- (۲) جغرافیایی - طرز تفکر جغرافی دان و شیوه کار او - هدف مطالعه و تحقیق جغرافی دان - یک یا چند معیار
- (۳) جغرافیایی - هدف مطالعه و تحقیق جغرافی دان - طرز تفکر جغرافی دان و شیوه کار او - یک معیار
- (۴) تخصصی - طرز تفکر جغرافی دان و شیوه کار او - هدف مطالعه و تحقیق جغرافی دان - یک یا چند معیار

۱۳۲- زیست بومها بر چه اساسی از یکدیگر متمایز می شوند و خاک یخ بسته نواحی توندرا چه نام دارد؟

- (۱) موقعیت جغرافیایی و شرایط آب و هوایی - چرنوزیوم
- (۲) موقعیت جغرافیایی و شرایط آب و هوایی - کرایبوزول
- (۳) پوشش گیاهی و زندگی جانوری خاص - چرنوزیوم
- (۴) پوشش گیاهی و زندگی جانوری خاص - کرایبوزول

۱۳۳- اقلیم شناسی یا ... یکی از شاخه های جغرافیایی طبیعی است و زیست کره به واسطه ... قادر به حیات است.

- (۱) آب و هواشناسی - هواکره
- (۲) هواشناسی - آب کره
- (۳) آب و هواشناسی - آب کره
- (۴) هواشناسی - هواکره

۱۳۴- به ترتیب کدام گزینه پاسخ صحیح پرسش های زیر است؟

(الف) عامل اصلی به وجود آمدن ویژگی های آب و هوایی در نواحی مختلف چیست؟

(ب) چه عاملی موجب متفاوت بودن طول روز و شب در نواحی مختلف کره زمین شده است؟

(ج) سرچشمه جریان های دریایی آب گرم چه ناحیه ای است؟

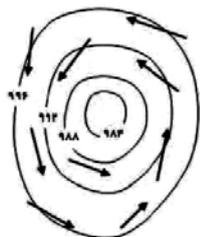
- (۱) نور خورشید - دریافت نامساوی انرژی خورشید - مدار ۶۰ درجه
- (۲) فشار هوا - دریافت نامساوی انرژی خورشید - نواحی استوایی
- (۳) نور خورشید - مایل بودن محور زمین - نواحی استوایی
- (۴) فشار هوا - مایل بودن محور زمین - مدار ۶۰ درجه

۱۳۵- کدام گزینه درباره تصویر داده شده، نادرست است؟

- (۱) گرم تر بودن توده هوا نسبت به هوای مجاور خود
- (۲) کاهش دما، هنگام صعود توده هوا
- (۳) بیشتر بارش بهاری را در برمی گیرد.
- (۴) ایجاد در محل برخورد توده های هوا با یکدیگر

۱۳۶- کدام گزینه با تصویر مقابل همخوانی دارد؟

(۲) کم فشار - آنتی سیکلون

(۱) کم فشار - سیکلون

(۴) پرفشار - آنتی سیکلون

(۳) پرفشار - سیکلون

۱۳۷- تصویر زیر مربوط به غار ... در ... است که بر اثر ... تشکیل شده است.

(۱) کتله خور - زنجان - پدیده کارست

(۲) علی صدر - زنجان - فرسایش یخچالی

(۳) کتله خور - همدان - فرسایش یخچالی

(۴) علی صدر - همدان - پدیده کارست

۱۳۸- تصویر زیر بر اثر کدام نوع هوازدگی ایجاد شده است و کدام مورد از ویژگی‌های این نوع هوازدگی نیست؟

(۱) زیستی - در این نوع هوازدگی ساختمان کانی‌ها و ترکیبات شیمیایی سنگ‌ها تغییر می‌کند.

(۲) زیستی - فعالیت‌های موجودات زنده می‌تواند موجب تغییرات فیزیکی در سنگ‌ها شود.

(۳) شیمیایی - اکسیژن و رطوبت از عوامل مهم این نوع هوازدگی هستند.

(۴) شیمیایی - رشد ریشه درختان باعث خرد شدن سنگ‌ها می‌شود.

۱۳۹- چه تعدادی از عبارتهای زیر نادرست است؟

(الف) میزان بارندگی سالانه در مناطق خشک، بین ۱۰۰ تا ۵۰ میلی‌متر است.

(ب) بیابان‌های سرد عمدتاً در عرض‌های جغرافیایی بالا یا در ارتفاعات زیاد قرار دارند.

(پ) بیابان گبی یک بیابان گرم محسوب می‌شود که در نیمکره جنوبی زمین واقع شده است.

(ت) در سال ۲۰۰۹ ماهواره‌ها دمای ۷۰ درجه سانتی‌گراد برای العزیزیه واقع در کشور لیبی در صحرای بزرگ آفریقا به عنوان گرم‌ترین نقطه جهان ثبت شده است.

(۴) چهار

(۳) یک

(۲) دو

(۱) سه

۱۴۰- هر کدام از ویژگی‌های زیر مربوط به کدام ناحیه آب‌وهوایی می‌باشد؟ (به ترتیب)

(الف) بارش در دوره سرد سال بیش‌تر از دوره گرم

(ب) مناسب برای جنگل‌های خزان‌دار

(پ) میانگین سردترین ماه کمتر از -3°C است.

(۲) معتدل - معتدل - سرد

(۱) معتدل - استوایی - قطبی

(۴) خشک - استوایی - معتدل

(۳) خشک - سرد - بسیار سرد

جامعه‌شناسی [۲]

فرهنگ معاصر غرب و نظام نوین جهانی و دوره

مباحث گذشته

(باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب و دوره)

مباحث گذشته)

مقطع ۳۳۵

رمت پیشنهادی: ۱۵ رتبه

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس جامعه‌شناسی (۲)، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
 از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
 عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
 هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز

۱۴۱- به ترتیب، هر یک از عبارتهای زیر علت، معنا و پیامد چیست؟

الف) پذیرش برتری فرهنگی جهان غرب

ب) اشغال یک سرزمین خارجی با توسل به قدرت نظامی و سیاسی

پ) موفقیت‌های استعمار در دوران استعمار قدیم

(۱) جست‌وجوی هویت خود در حاشیه جهان غرب - استعمار - پیشرفت در زمینه‌های دریانوردی، فنون نظامی و اقتصاد صنعتی

(۲) پیوستن به فرهنگ غرب و حرکت در مسیر پیشرفت - امپریالیسم - اتکا به قدرت اقتصادی خود و استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی توسط استعمار نو

(۳) جست‌وجوی هویت خود در حاشیه جهان غرب - امپریالیسم - اتکا به قدرت اقتصادی خود و استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی توسط استعمار نو

(۴) پیوستن به فرهنگ غرب و حرکت در مسیر پیشرفت - استعمار - پیشرفت در زمینه‌های دریانوردی، فنون نظامی و اقتصاد صنعتی

۱۴۲- به ترتیب، موارد کدام گزینه تکمیل‌کننده جدول زیر است؟

الف	ب	ج
استعمارگران پنهان و مجریان آشکارند.	به هر نوع سلطه‌ای گفته می‌شود و از واژه امپراتوری گرفته شده است.	نمونه شکست‌خورده کودتای نظامی که از روش‌های استعمار نو می‌باشد.

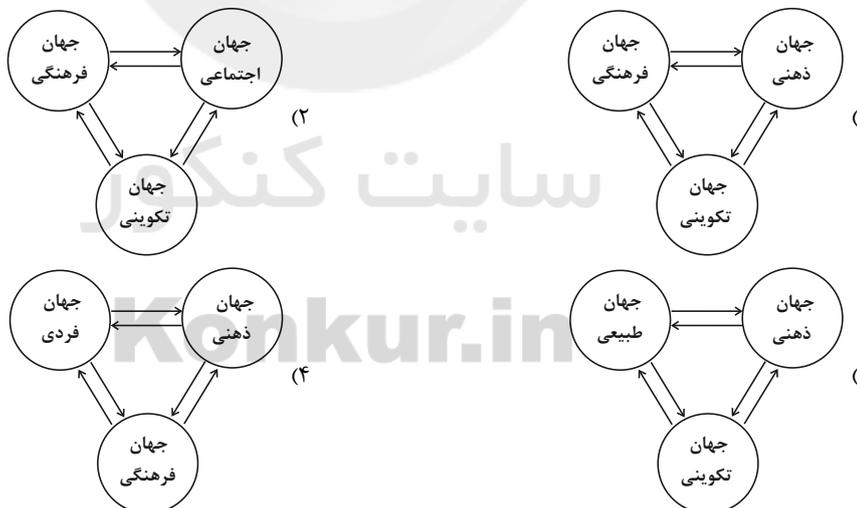
(۲) استعمار نو، استعمار، کودتای آمریکایی - انگلیسی نوژه

(۴) استعمار فرانو، استعمار نو، کودتای انگلیسی سوم اسفند ۱۲۹۹

(۱) استعمار قدیم، امپریالیسم، کودتای آمریکایی ۲۸ مرداد

(۳) استعمار نو، امپریالیسم، کودتای آمریکایی - انگلیسی نوژه

۱۴۳- کدام یک از اشکال زیر، نشان‌دهنده «دیدگاه سوم» درباره تعامل جهان‌های مختلف است؟

۱۴۴- هر یک از عبارتهای زیر، به ترتیب مربوط به راهبرد کدام نوع از استبداد است؟

الف) می‌کوشید با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ کند.

ب) دارای هویتی غیراسلامی بود.

پ) از رویارویی مستقیم با فرهنگ توانمند اسلامی دوری می‌کرد.

ت) چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت.

(۱) استبداد استعماری - استبداد استعماری - استبداد قومی - استبداد استعماری

(۲) استبداد قومی - استبداد استعماری - استبداد استعماری - استبداد قومی

(۳) استبداد استعماری - استبداد قومی - استبداد قومی - استبداد قومی

(۴) استبداد قومی - استبداد قومی - استبداد قومی - استبداد استعماری

۱۴۵- فرهنگی که به حقیقتی قائل نباشد، ... و در نتیجه ...

- (۱) نمی‌تواند معیاری برای سنجش عقاید و ارزش‌هایش داشته باشد. - نیاز به دفاع از حقانیت عقاید و ارزش‌های خود ندارد.
- (۲) نمی‌تواند به نیازهای مادی و معنوی افراد پاسخ دهد. - نمی‌تواند از حقانیت عقاید و ارزش‌های خود دفاع کند.
- (۳) نمی‌تواند معیاری برای سنجش عقاید و ارزش‌هایش داشته باشد. - نمی‌تواند از حقانیت ارزش‌های خود دفاع کند.
- (۴) نمی‌تواند به نیازهای مادی و معنوی افراد پاسخ دهد. - نیاز به دفاع از حقانیت عقاید و ارزش‌های خود ندارد.

۱۴۶- عبارت «جهان‌شمول بودن عقاید و ارزش‌های یک فرهنگ» به چه معناست؟

- (۱) عقاید و ارزش‌هایی که بین همه انسان‌ها مشترک هستند، جهان‌شمول می‌باشند.
- (۲) فرهنگ‌هایی که دارای دو سطح از معنویت باشند، جهان‌شمول هستند.
- (۳) عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول، دارای دو سطح از آزادی و عدالت هستند.
- (۴) عقاید و ارزش‌هایی که تنها نیاز انسان به دنیا را پاسخ دهند، جهان‌شمول هستند.

۱۴۷- به ترتیب، هریک از موارد زیر به کدام مفهوم اشاره دارد؟

الف) از نتایج منطقی سکولاریسم

ب) اعتقاد به خدا بدون هیچ برنامه‌ای برای سعادت و هدایت بشر

پ) مهم‌ترین ویژگی انسان‌شناختی فرهنگ معاصر غرب

- (۱) اومانیزم - دئیسم - اومانیزم
- (۲) لیبرالیسم - سکولاریسم - روشنگری
- (۳) دئیسم - اومانیزم - سکولاریسم
- (۴) روشنگری - دئیسم - اومانیزم

۱۴۸- به ترتیب صحیح یا غلط بودن عبارت‌های زیر در کدام گزینه به درستی مشخص شده است؟

- الف) روشنگری در سده‌های نوزدهم و بیستم، شکل عقل‌گرایانه نداشت و به دئیسم ختم شد.
  - ب) ناتوانی و تشخیص درست یا غلط بودن هنجارها و رفتارها نشان‌دهنده درگیری با بحران معرفت‌شناختی است.
  - پ) وجه مشترک انواع روشنگری در فرهنگ غرب، کنار گذاشتن وحی و عقل در شناخت حقیقت است.
  - ت) روشنگری در معنای عام، پدیده‌ای مدرن و مختص به فرهنگ غرب نیست.
- ۱) غ - ص - غ - ص   ۲) غ - غ - ص - ص   ۳) ص - غ - ص - غ   ۴) ص - ص - غ - غ

۱۴۹- «اندیشیدن و تصمیم‌گرفتن درباره موضوعی خاص» و «بیان اندیشه به صورت گفتار و نوشتار»، به ترتیب بیانگر کدام مورد است؟

- (۱) جهان ذهنی و فرهنگی - جهان اجتماعی
- (۲) جهان ذهنی - جهان ذهنی و فرهنگی
- (۳) فردی و ذهنی - جهان فرهنگی
- (۴) زندگی اجتماعی - زندگی شخصی

۱۵۰- وقتی افرادی در مسابقه مجسمه‌سازی با موضوعی واحد، اشکال مختلفی ایجاد می‌کنند، ریشه این تفاوت در کجاست؟

- (۱) بخش اجتماعی جهان انسانی
- (۲) بخش فردی جهان انسانی
- (۳) جهان طبیعت
- (۴) جهان فوق طبیعت

پاسخ دادن به این سوالات اجباری است و در تراز کل شما تأثیر دارد.

سوالات گواه

۱۵۱- جهان انسانی اعم از آن که فردی یا اجتماعی باشد، در برابر ... قرار دارد، جهان تکوینی ...

- (۱) جهان تکوینی - پیش از انسان وجود داشته است و مستقل از خواست و اعتبار انسانی وجود دارد.
- (۲) جهان تکوینی - پیش از انسان وجود داشته است و با خواست و اراده انسان تغییر می‌کند.
- (۳) جهان ذهنی - با جهان انسانی شکل گرفته است و در عین حال مستقل از خواست و اعتبار انسانی وجود دارد.
- (۴) جهان ذهنی - با جهان انسانی شکل گرفته است و انسان‌ها با تصرفات خود بر آن مسلط شده‌اند.

۱۵۲- کدام عبارت بیانگر دیدگاه کسانی است که جهان فرهنگی را مهم‌تر از جهان ذهنی و تکوینی می‌دانند و قرآن کریم چه جایگاهی برای جهان فردی اشخاص قائل است؟

- (۱) این گروه بین علوم طبیعی و علوم انسانی و اجتماعی تفاوتی واقعی قائل نیستند. - جهان فردی را نادیده نمی‌گیرد و بر مسئولیت فرد در قبال جامعه تأکید می‌کند.
- (۲) این گروه جهان فردی افراد را تابع فرهنگ جامعه می‌دانند. - جایگاه ویژه‌ای برای آن قائل است و از زندگی و مرگ امت‌ها سخن می‌گوید.
- (۳) این گروه جهان تکوینی را ماده خامی می‌دانند که در معرض تصرفات مختلف فرهنگی و اجتماعی انسان‌ها قرار می‌گیرد. - آن را نادیده نمی‌گیرد و به مسئولیت فرد در قبال فرهنگ و جامعه تأکید دارد.

- (۴) از نظر این گروه ذهن افراد و فرهنگ جامعه هویت طبیعی و مادی دارند. - قرآن کریم فقط برای جامعه و فرهنگ جایگاه ویژه‌ای قائل است و جهان فردی را نادیده نمی‌گیرد.

۱۵۳- به ترتیب عبارات متناظر با فرهنگ‌های «حق - سرمایه‌داری - صهیونیسم - استکبار» در کدام گزینه به درستی ذکر شده است؟
الف) آرمان‌ها و ارزش‌های خود را متوجه نژاد خاصی می‌داند.

ب) دیگران را به ضعف و ناتوانی می‌کشاند.

پ) به خدمت گرفتن کشورهای پیرامون و حاشیه

ج) عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای آن مطابق نیازهای فطری باشد.

۱) ج - پ - الف - ب   ۲) الف - ب - پ - ج   ۳) پ - ج - ب - الف   ۴) ج - پ - ب - الف

۱۵۴- به ترتیب در صورتی که کدام یک از ارزش‌های متعلق به یک فرهنگ مطلوب جهانی تحقق نیابد، این نتایج حاصل می‌شود؟ «نداشتن معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌ها»، «از بین بردن قدرت مقاومت یک فرهنگ»

۱) عقلانیت - معنویت

۲) حقیقت - مسئولیت و تعهد

۳) معنویت - آزادی

۴) عدالت - معنویت

۱۵۵- کدام گزینه، مصداق از «مدینه تغلب فارابی» است؟

۱) مردمی که برتری مطلق فرهنگی و معرفتی جهان غرب را پذیرفته باشند و هویت خود را در حاشیه جهان غرب بازسازی می‌کنند.

۲) استعمارگران اروپایی که سلطه فرهنگ غرب بر همه جهان را در پوشش نام جهانی شدن پیگیری می‌کنند.

۳) جامعه‌ای که ارزش‌ها و عقاید فرهنگش، ناظر بر قوم و منطقه خاصی است.

۴) فرهنگ جامعه‌ای که بر مبنای ارزش‌ها و عقاید خود نتواند یک نظام جهانی را تعریف کند.

۱۵۶- قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد، در چه صورتی می‌تواند بار دیگر استقلال سیاسی خود را به دست آورد؟

۱) در صورتی که هویت ملی خود را حفظ کند و قدرت نظامی قوم مغلوب به تدریج قوی شود.

۲) در صورتی که هویت فرهنگی خود را حفظ کند و قدرت نظامی قوم مهاجم تضعیف شود.

۳) در صورتی که فرهنگی غنی و قوی داشته باشد و قدرت نظامی خود را تقویت کند.

۴) در صورتی که شایستگی‌های لازم برای فرهنگ جهانی را داشته باشد و قدرت نظامی قوم مهاجم تضعیف شود.

۱۵۷- کدام گزینه زیر به ترتیب، بنیان‌های معرفت‌شناسانه و هستی‌شناسانه فرهنگ اسلام را نشان می‌دهد؟

۱) سعادت و عزت انسان در تقرب و نزدیک شدن به خداوند و رسیدن به مقام خلافت الهی است و شقاوت و ذلت او در نسیان و فراموشی حقیقت الهی خود است.

- پیامبران برای رهایی آدمیان از زنجیرهایی آمده‌اند که بر گردن آن‌ها افکنده شده است، زنجیرهایی که انسان‌ها را به بندگی انسان‌ها وادار می‌سازند.

۲) خداوند سبحان حقیقت مطلق و مبدأ همه حقایق است و همه موجودات از او پدید آمده و سوی او باز می‌گردند. - انسان در دیدگاه اسلام، موجودی

مختار، مسئول، متعهد و دارای فطرتی الهی و کرامتی ذاتی و خلیفه خداوند در زمین است.

۳) زیباترین و محبوب‌ترین مخلوق خداوند در فرهنگ اسلام، عقل است و پیامبران برای برانگیختن عقل آدمیان و اجرای عدالت مبعوث شده‌اند. - توحید،

حکایت از خداوند واحدی دارد که خداوند قوم و قبیله خاصی نیست و حقیقت مطلق و مبدأ همه حقایق است.

۴) انسان براساس مشیت و خواست الهی، مسئول آباد کردن این جهان و موظف به پرهیز از فساد در خشکی و دریاست. - عقل، زیباترین و محبوب‌ترین

مخلوق خداوند است و پیامبران برای برانگیختن عقل آدمیان و اجرای عدالت و قسط مبعوث شده‌اند.

۱۵۸- فرهنگ اسلامی، چگونه گروه‌های مهاجم بیگانه را در خود هضم و جذب می‌کرد؟

۱) با عملکرد قدرت‌های سیاسی و تلاش و کوشش عالمان مسلمان از مرزهای جغرافیایی و سیاسی جوامع مختلف عبور کرد.

۲) با قدرت و عمق معرفتی خود بیگانگان را ناگزیر می‌ساخت تا برای استمرار خود از پوشش مفاهیم و ارزش‌های دینی استفاده کنند.

۳) غلبه نظامی سلجوقیان، خوارزمشاهیان و عثمانی سبب شد تا ظرفیت‌های فرهنگ اسلامی و ارزش‌های اجتماعی آن آشکار شود.

۴) از طریق عملکرد نظامی و سیاسی بر قدرت‌های سیاسی که در این مناطق حضور داشتند تأثیر گذاشت.

۱۵۹- کدام گزینه در ارتباط با سکولاریسم درست است؟

۱) مهم‌ترین ویژگی معرفت‌شناختی فرهنگ غرب با رویکرد اصالت انسان دنیوی و این جهانی

۲) مهم‌ترین ویژگی معرفت‌شناختی فرهنگ غرب با رویکرد دنیوی و این جهانی به هستی و جهان

۳) مهم‌ترین ویژگی هستی‌شناختی فرهنگ غرب با رویکرد دنیوی و این جهانی به هستی و جهان

۴) مهم‌ترین ویژگی انسان‌شناختی فرهنگ غرب با رویکرد اصالت انسان دنیوی و این جهانی

۱۶۰- همه موارد زیر در ارتباط با فرهنگ دینی درست است؛ به جز ...

۱) آدمیان، ابعاد نفسانی و دنیوی خود را در سایه ابعاد معنوی خویش پی می‌گیرند.

۲) اگر افرادی هواهای نفسانی خود را دنبال کنند، آن را به صورت آشکار و رسمی اعلام می‌کنند.

۳) حقوق انسان مبتنی بر فطرت الهی انسان است و صورت معنوی و آسمانی دارد.

۴) آدمیان نفس‌پرستی خود را در قالب مفاهیم دینی پنهان می‌کنند.

فلسفه

چیستی فلسفه / ریشه و شاخه‌های فلسفه / فلسفه

و زندگی / آغاز تاریخی فلسفه

مقطع ۳۵۵۲

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس فلسفه، هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز
---------------------	--------------------------------------

۱۶۱- انسان چه زمانی در حال تمرین تفکر فلسفی بوده و کدام دیدگاه درباره تفکر فلسفی از نظر ملاصدرا فیلسوف بزرگ اسلامی، به درستی بیان شده است؟

- عبور از سؤالات روزمره و پرداختن جدی و پیوسته به سؤالات فلسفی - فطرت اول را شایسته انسان نمی‌داند.
- جدی گرفتن سؤالات فلسفی و به دنبال یافتن پاسخ به آن‌ها - فطرت اول را شایسته انسان نمی‌داند.
- عبور از سؤالات روزمره و پرداختن جدی و پیوسته به سؤالات فلسفی - ورود به پرسش‌های اساسی و تفکر در آن‌ها را فطرت اول می‌نامد.
- جدی گرفتن سؤالات فلسفی و به دنبال یافتن پاسخ آن‌ها - ورود به پرسش‌های اساسی و تفکر در آن‌ها را فطرت ثانی می‌نامد.

۱۶۲- چرا در یونان باستان، سوفسطائیان در استدلال‌های خود مغالطه می‌کردند؟

- هدفشان بیان واقع و دفاع از حقیقت بود.
- برای حقیقت و واقعیت، ارزش و اعتباری قائل نبودند.
- پیروزی بر رقیب را مهم‌ترین هدف می‌دانستند.
- دغدغه برخی از آن‌ها تعلیم سخنوری بود.

۱۶۳- کدام گزینه نادرست است؟

- فلسفه درباره یک موجود خاص بحث نمی‌کند، بلکه به بررسی اصل وجود و حقیقت جهان، طبیعت و انسان می‌پردازد.
- فلسفه پاسخ‌گوی عمیق‌ترین دغدغه‌های بشری است.
- مباحث فلسفی به علت بررسی ویژگی‌های مربوط به موجودیت موجودات، پایه و اساس مباحث سایر علوم به‌شمار می‌آیند.
- در تقسیمات ارسطویی دانش، فلسفه سفلی که ریاضیات را دربرمی‌گیرد در شاخه فلسفه نظری قرار دارد.

۱۶۴- چند مورد از موارد زیر، صحیح نیست؟

- الف) مباحث سایر علوم، پایه و اساس دانش فلسفه به‌شمار می‌آید.
- ب) فیلسوف درباره هستی، موجودیت و سایر ویژگی‌های یک موجود خاص بحث می‌کند.
- ج) هر دانشی از جهت موضوع و روش از سایر دانش‌ها متمایز می‌شود.
- د) «آیا زیبایی وجود دارد یا ساخته ذهن ماست؟» یک پرسش فلسفی می‌باشد.

۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۱۶۵- در مسائل فلسفی نمی‌توان از ... یا ... بهره برد و باید به توانایی ... و ... تکیه کرد.

- حواس - آزمایش - عقل - استدلال‌های عقلی
  - روش تجربی - قیاس - عقل - استدلال‌های عقلی
  - قیاس - آزمایش - حواس - علوم تجربی
  - عقل - استدلال‌های عقلی - آزمایش - تجربه
- ۱۶۶- در فلسفه، چگونه به حل مسئله و کشف مجهول نزدیک می‌شویم و مسائل فلسفی از چه جهت با مسائل ریاضی مشابه هستند؟
- تجزیه و تحلیل دانسته‌ها - روش
  - استدلال و قیاس - موضوع
  - حواس و آزمایش - روش
  - تفکر و تعقل - موضوع

۱۶۷- مفهوم کدام عبارت نادرست است؟ افراد جامعه معمولاً...

- عقایدی را می‌پذیرند که پشتوانه عقلی و منطقی محکمی ندارد.
- افکار اندیشمندان را مورد ارزیابی و نقد قرار می‌دهند.
- افکاری را که بر اثر مرور زمان تبدیل به عادت شده را می‌پذیرند.
- بدون دلیل افکاری را می‌پذیرند که از نسلی به نسل بعدی انتقال می‌یابد.

۱۶۸- چرا سوفیست‌ها نظرات اندیشمندان و جهان‌شناسان معاصر و قبل از خود را بیهوده می‌دانستند؟ زیرا ...

- هدف آنان پیروزی بر رقیب بود.
- آنان منکر حقیقت و واقعیت بودند.
- این افراد منادی بی‌اعتباری علم و دانش بودند.
- تفسیر جهان‌شناسان را متضاد یکدیگر می‌دانستند.

۱۶۹- زندگی چه کسانی معنای نادرستی به خود می‌گیرد؟

- کسانی که به آنچه از دوروبرشان آموخته‌اند قناعت کرده و در انتخاب هدف دقت نظر ندارند.
- افرادی که کمتر به اموری مانند حقیقت انسان و جهان می‌اندیشند.
- کسانی که نگرشی نادرست درباره جهان و انسان دارند.
- کسانی که هدف قابل قبولی برای زندگی برمی‌گزینند، اما دنباله‌روی دیگرانند.

۱۷۰- موارد زیر به ترتیب، تعریف و مصداق کدام بخش از فلسفه می‌باشد؟

- الف) دانش‌های فلسفی که قوانین بنیادین وجودشناسی و معرفت‌شناسی را به محدوده‌های خاص منتقل می‌سازند.
- ب) فلسفه حقوق
- ریشه فلسفه - دانش‌های خاص
- شاخه‌های فلسفه - فلسفه‌های مضاف
- شاخه‌های فلسفه - دانش‌های خاص
- ریشه فلسفه - شاخه‌های فلسفه

روان‌شناسی

روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه

روان‌شناسی رشد

صفحه ۸ تا ۶۵

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

هدف‌گذاری قبل از شروع هر درس در دفترچه سؤال

لطفاً قبل از شروع پاسخ‌گویی به سؤال‌های درس روان‌شناسی هدف‌گذاری چند از ۱۰ خود را بنویسید:
 از هر ۱۰ سؤال به چند سؤال می‌توانید پاسخ صحیح بدهید؟
 عملکرد شما در آزمون قبل چند از ۱۰ بوده است؟
 هدف‌گذاری شما برای آزمون امروز چیست؟

چند از ۱۰ آزمون قبل	هدف‌گذاری چند از ۱۰ برای آزمون امروز
---------------------	--------------------------------------

۱۷۱- کدام یک از گزینه‌های زیر درباره فرضیه نادرست است؟

- (۱) معتبر بودن فرضیه لزوماً به معنای درست بودن آن است.
 (۲) پاسخ اولیه پژوهشگران به مسئله‌های علمی است.
 (۳) فرضیه بعد از طرح مسئله بیان می‌شود.
 (۴) فرضیه با استفاده از دانش و تجربه‌های قبلی مطرح می‌شود.

۱۷۲- به ترتیب، تفکر شامل کدام یک از گزینه‌های زیر می‌باشد و آخرین مرحله شناخت عالی کدام است؟

- (۱) ادراک - حل مسئله
 (۲) قضاوت - حل مسئله
 (۳) ادراک - تصمیم‌گیری
 (۴) قضاوت - تصمیم‌گیری

۱۷۳- کدام یک از عبارات زیر، به صورت فرضیه بیان شده است؟

- (۱) بهبود تغذیه، روش مناسبی برای افزایش تمرکز و سرعت یادگیری در دانش‌آموزان است.
 (۲) ارزیابی موفقیت تحصیلی باید با توجه به مطالعه صحیح دروس همراه باشد.
 (۳) داشتن ساعت مطالعاتی بالا، قطعاً منجر به پیشرفت تحصیلی می‌شود.
 (۴) تداعی محیط آرام برای درس خواندن دانش‌آموزان، باعث افزایش سرعت یادگیری آنان می‌شود.

۱۷۴- هر یک از موارد زیر به ترتیب، بیانگر کدام یک از انواع پردازش می‌باشد؟

- الف) امیر، آهو و گوزن را بر اساس داشتن یا نداشتن شاخ از هم تفکیک می‌کند.
 ب) آرش، براساس نیت افراد، در مورد آن‌ها قضاوت می‌کند.
 (۱) ادراکی - ادراکی
 (۲) ادراکی - مفهومی
 (۳) مفهومی - ادراکی
 (۴) مفهومی - مفهومی

۱۷۵- هر یک از ویژگی‌های زیر به ترتیب، مربوط به کدام یک از روش‌های جمع‌آوری اطلاعات در روان‌شناسی است؟

- الف) هدفمند و سازمان یافته است.
 ب) ساخت آن بسیار دشوار است و فرایند پیچیده‌ای را طی می‌کند.

پ) باید دقیق و معتبر باشد.

- (۱) مشاهده - پرسش‌نامه - آزمون
 (۲) مشاهده - آزمون - آزمون
 (۳) مصاحبه - آزمون - پرسش‌نامه
 (۴) مصاحبه - پرسش‌نامه - پرسش‌نامه

۱۷۶- به ترتیب «حل مسائل»، «رعایت حقوق دیگران» و «براز خشم» با کدام یک از جنبه‌های مختلف رشد انسان مرتبط است؟

- (۱) شناختی - اجتماعی - اخلاقی
 (۲) هیجانی - اخلاقی - اجتماعی
 (۳) هیجانی - اجتماعی - اخلاقی
 (۴) شناختی - اخلاقی - هیجانی

۱۷۷- ریش یا ... به معنای آن دسته از تغییراتی است که به ... وابسته است و با گذشت زمان طبق یک برنامه طبیعی انجام می‌گیرد و عوامل محیطی نیز ... بر ریش تأثیر بگذارد.

- (۱) پختگی - عوامل وراثتی - نمی‌تواند
 (۲) آمادگی خاص نهفته - آمادگی زیستی - می‌تواند
 (۳) پختگی - آمادگی زیستی - می‌تواند
 (۴) آمادگی خاص نهفته - عوامل وراثتی - نمی‌تواند

۱۷۸- در یک خانواده پرجمعیت و خانواده تک فرزند همه کودکان در سن یکسانی شروع به صحبت می‌کنند اما در خانواده پرجمعیت، کودکان لغات بیشتری

می‌آموزند؛ در ارتباط با این موضوع کدام گزینه صحیح است؟

- (۱) عوامل وراثتی در بیرون از فرد وجود دارد و بر نحوه بروز تغییرات در جنبه‌ها و در مراحل مختلف رشد تأثیرگذار است.
- (۲) بسیاری از توانمندی‌های جسمانی و شناختی به موازات افزایش سن در کودکان از طرق مختلف به یادگیری نیاز دارد.
- (۳) در بسیاری از موارد، با توجه به بررسی خصوصیات افراد فامیل نزدیک و دور می‌توان احتمال وقوع برخی از ویژگی‌های شناختی را در سنین خاص پیش‌بینی کرد.
- (۴) عوامل وراثتی ایجادکننده صفاتی هستند که از قبل در فرد نهفته است و همه این صفات در بدو تولد ظاهر می‌شود.

۱۷۹- چند مورد از موارد زیر مربوط به عوامل محیطی می‌باشد؟

- تغییرات ناشی از آن مربوط به وراثت است.

- در بیرون از فرد وجود دارند.

- یادگیری یکی از مهم‌ترین عوامل محیطی است.

(۱) سه (۲) دو (۳) یک (۴) هیچکدام

۱۸۰- هر یک از ویژگی‌های زیر به ترتیب، به کدام یک از مراحل رشد انسان تا ۲۱ سالگی، از نظر پیامبر اکرم (ص) اشاره دارد؟

(الف) باید عواطف و احساسات صحیح او را رشد داد.

(ب) باید وی را چون عضو بزرگ خانواده دانست.

(پ) باید کم کم زشتی‌ها و زیبایی‌ها را به او فهماند.

(۱) هفت سال اول - هفت سال دوم - هفت سال اول (۲) هفت سال دوم - هفت سال سوم - هفت سال دوم

(۳) هفت سال اول - هفت سال سوم - هفت سال دوم (۴) هفت سال دوم - هفت سال سوم - هفت سال دوم

۱۸۱- به ترتیب، وزن نوزاد بعد از گذشت ۱۲ ماه چند برابر می‌شود و کدام یک از مهارت‌های زیر در کودکان زودتر رخ می‌دهد؟

(۱) دو برابر - بستن بند کفش (۲) سه برابر - بستن بند کفش

(۳) سه برابر - بالا رفتن از پله‌ها (۴) دو برابر - بالا رفتن از پله‌ها

۱۸۲- به ترتیب، پردازش کودکان قبل از دبستان چگونه است و توانایی‌های زبانی کودک، مربوط به کدام جنبه از رشد او است؟

(۱) مفهومی - شناختی (۲) مفهومی - اجتماعی (۳) ادراکی - شناختی (۴) ادراکی - اجتماعی

۱۸۳- هر یک از موارد زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از انواع هیجان در انسان است؟

«احساس پشیمانی - خشم - محبت - سپاسگزاری - ترحم»

(۱) ساده - مرکب - ساده - مرکب - ساده (۲) مرکب - مرکب - ساده - مرکب - ساده

(۳) ساده - ساده - مرکب - مرکب - مرکب (۴) مرکب - ساده - ساده - مرکب - مرکب

۱۸۴- کدام یک از فرایندهای هیجانی زیر، جزء هیجان‌ات مرکب نیست؟

(۱) مهسا هنگام بازی با توبیش به تلویزیون می‌کوبد و آن را می‌شکنند. او حالا ناراحت است که خود و خانواده‌اش نمی‌توانند تلویزیون تماشا کنند.

(۲) خاله مهسا به او یک شکلات می‌دهد. مهسا تشکر می‌کند.

(۳) دوست مهسا عروسک او را برمی‌دارد تا با آن بازی کند. مهسا عصبانی می‌شود و فریاد می‌کشد.

(۴) برادر مهسا زمین می‌خورد و شروع به گریه می‌کند. مهسا به سمت او می‌دود و او را در آغوش می‌گیرد و نوازش می‌کند.

۱۸۵- کدام یک از گزینه‌های زیر در مورد رشد درک اخلاقی کودکان نادرست است؟

(۱) کودکان در ابتدا، هیچ تصویری از کار خوب و بد ندارند و به همین دلیل مسئول رفتار خود نیستند.

(۲) منظور از رشد درک اخلاقی در کودکان، همان انجام عمل اخلاقی است.

(۳) کودکان، کار اخلاقی را صرفاً به این دلیل انجام می‌دهند که آن کار درست است.

(۴) رشد درک اخلاقی انسان‌ها در رابطه با دیگران معنا پیدا می‌کند.

۱۸۶- چه تعداد از عبارات‌های زیر صحیح است؟

- (الف) رشد موی صورت در پسران جزء تغییرات اولیه جنسی است.
 (ب) از دوازده تا بیست سالگی را با نام دوره نوجوانی می‌شناسیم.
 (پ) در دوره نوجوانی، اندازه و ظرفیت شش، دو برابر قبل می‌شود.
 (ت) حدود یک سال پس از افزایش قد و وزن در نوجوان، ماهیچه‌ها رشد بیش‌تری می‌کنند.

(۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۱ (۴) ۲

۱۸۷- در ارتباط با رشد شناختی، چند مورد از موارد زیر درست است؟

- (الف) برای اولین بار در نوجوانی تفکر فرضی شکل می‌گیرد، به این معنا که نوجوانان در پیش‌بینی یک موقعیت از احتمال‌های مختلف بهره می‌برند.
 (ب) نوجوانان به دنبال چگونگی تقویت حافظه خود هستند. به این نوع مهارت‌آموزی فراحافظه می‌گویند. این تلاش در کودکی نیز وجود دارد.
 (ج) کودکان برخلاف نوجوانان، قادر به نظارت، ارزیابی و تغییر جهت تفکر لحظه به لحظه نیستند.
 (د) نوجوانان براساس پردازش ادراکی، یعنی ویژگی‌های کیفی عمل می‌کنند.
 (ه) تغییرات شناختی نوجوانان باعث پیامدهای ناسازگارانه می‌شود.

(۱) دو (۲) سه (۳) چهار (۴) پنج

۱۸۸- کدام یک از گزینه‌های زیر از پیامدهای رشد هیجانی در نوجوانی است؟

- (۱) نازنین اکثر اوقات دوست دارد که با همکلاسی‌های مدرسه‌اش وقت بگذرانند.
 (۲) احسان به شدت به انتقاد دیگران حساس است و اصلاً تحمل شنیدن انتقاد اطرافیان را ندارد.
 (۳) آریانا این روزها اکثر اوقات با خودش خلوت می‌کند و به این سؤالات که «آیا من زیبا و لایق هستم؟ باهوش هستم؟ استعداد چه کاری را دارم؟» فکر می‌کند.
 (۴) رفتارهای سارا به‌طور ناگهانی تغییر می‌کند. ممکن است الان خوشحال باشد اما یک دقیقه بعد بی‌دلیل شروع به گریه می‌کند.

۱۸۹- به ترتیب، هر یک از ابیات زیر به کدام یک از عوامل مؤثر بر رشد اشاره دارد؟

- (الف) پسر نوح با بدان بنشست / خاندان نبوتش گم شد
 (ب) کمال همنشین در من اثر کرد / وگرنه من همان خاکم که هستم
 (ج) عاقبت گرگ‌زاده گرگ شود / گرچه با آدمی بزرگ شود
 (د) گر نشیند فرشته‌ای با دیو / وحشت آموزد و خیانت و ریو
- (۱) عامل وراثتی - عامل وراثتی - عامل محیطی - عامل محیطی
 (۲) عامل محیطی - عامل محیطی - عامل وراثتی - عامل وراثتی
 (۳) عامل وراثتی - عامل محیطی - عامل وراثتی - عامل وراثتی
 (۴) عامل محیطی - عامل محیطی - عامل وراثتی - عامل وراثتی

۱۹۰- به ترتیب، پاسخ هر یک از پرسش‌های زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- (الف) چه چیزی سبب قضاوت بهتر مسائل اخلاقی، ارزشی و دینی در نوجوانی و جوانی می‌شود؟
 (ب) یکی از تکالیف اصلی رشد در دوره نوجوانی چیست؟
 (ج) چگونه شناخت به اخلاق منتهی می‌شود؟
- (۱) رشد سریع شناختی - شکل‌گیری هویت - با تبدیل شناخت به عقاید و ارزش
 (۲) رشد و شکل‌گیری هویت - تحول اخلاقی و ارزشی - با تبدیل اخلاق به ارزش
 (۳) رشد و شکل‌گیری هویت - تحول اخلاقی و ارزشی - با تبدیل شناخت به عقاید و ارزش
 (۴) رشد سریع شناختی - شکل‌گیری هویت - با تبدیل اخلاق به ارزش

پاسخنامه

فهرست آزمون

۱۹ آذر ماه ۱۴۰۰

ردیف	مواد امتحانی	صفحه
۱	فارسی (۲)	۳
۲	عربی زبان قرآن (۲)	۵
۳	دین و زندگی (۲)	۷
۴	دین و زندگی (۲) دکواه	۸
۵	زبان انگلیسی (۲)	۱۰
۶	ریاضی و آمار (۲)	۱۲
۷	علوم و فنون ادبی (۲)	۱۵
۸	تاریخ (۲)	۱۶
۹	جغرافیا (۲)	۱۹
۱۰	جامعه‌شناسی (۲)	۲۰
۱۱	جامعه‌شناسی (۲) دکواه	۲۱
۱۲	فلسفه	۲۲
۱۳	روان‌شناسی	۲۲

Konkur.in

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف‌عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین بلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی ۶۴۶۳-۰۲۱ داخلی ۱۶۵

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

فارسی (۱۶)

۱- گزینه «۱»

(ممدیوار قورپیان، لغت، ترکیبی)

رایت: بیرق، پرچم، درفش

۲- گزینه «۲»

(مسلم ساسانی، لغت، ترکیبی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در این گزینه «کورسو» به معنی «نور اندک» است؛ نه بیراهه.

گزینه «۳»: در این گزینه «پرورده» به معنی «پرورش یافته» است؛ نه پرورش دهنده.

گزینه «۴»: در این گزینه «خصال» به معنی «خوی‌ها؛ خواه نیک یا بد» است؛ نه خوی‌های نیک.

۳- گزینه «۳»

(موری تبسی، املا، ترکیبی)

در گزینه «۱»، همیت / حمیت و در گزینه «۲»، قرض / غرض و در گزینه «۴» مهرباب / محراب نادرست است.

۴- گزینه «۳»

(مسلم ساسانی، املا، ترکیبی)

در گزینه «۳» دو واژه مهم املائی وجود دارد (صغیر، بیت حزن) که هر دو درست هستند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در این گزینه واژه‌های «شاطمند، برخاست، بهر و محمل» اهمیت املائی دارند؛ که «محمل» به شکل نادرست «مَهمل» آمده است.

گزینه «۲»: در این گزینه واژه‌های «مغرور، درماندگی و دغل» اهمیت املائی دارند؛ که «درماندگی» به صورت نادرست «درمانده‌گی» آمده است.

گزینه «۴»: در این گزینه واژه‌های «رایت، صبا، هول و عربین» اهمیت املائی دارند که از بین آنها «صبا» به شکل نادرست «سبا» آمده است.

۵- گزینه «۲»

(ممدیوار قورپیان، تاریخ ادبیات، ترکیبی)

لیلی و مجنون اثر نظامی گنجهای است.

۶- گزینه «۳»

(مسن خرابی - شیراز، آرایه، ترکیبی)

«تاب» دو معنا دارد: (۱) «طاقت» که کاربرد دارد (۲) «فروغ» که کاربرد ندارد ولی با «ماه» تناسب دارد که همین امر «ایهام تناسب» ایجاد کرده است. ولی بیت فاقد «مجاز» است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «طوطی» ناطقه» استعاره از «زبان» یا «وجود» / ترکیب «آیینة روی تو» تشبیه دارد.

گزینه «۲»: «کام جان» استعاره مکنیه دارد.

به داستان حضرت «عیسی و خضر»، «تلمیح» دارد.

گزینه «۴»: «محتشم» دو معنا دارد: (۱) «محتشم کاشانی» که کاربرد دارد. (۲) «با شکوه و جلال» که کاربرد ندارد ولی با «جاه» و «حشمت» تناسب دارد. که همین امر «ایهام تناسب» ایجاد نموده است. / «دارا» ایهام دارد: (۱) داریوش سوم (۲) «ثروتمند» که هر دو معنا کاربرد دارد.

۷- گزینه «۲»

(عبدالحمید رزاقی، آرایه، ترکیبی)

ه ← مردم ← ایهام دارد. (مردمک چشم، آدمیان)

د ← تلمیح به معراج پیامبر (ص)

ب ← بیت مجاز از شعر

الف ← واج آرایه مصوت «ا»

ج ← چراغ هدایت ← اضافه تشبیهی

۸- گزینه «۱»

(ممد نورانی، آرایه، ترکیبی)

در بیت گزینه «۱» تمام آرایه‌های ذکر شده وجود دارد.

استعاره: «بت» استعاره از معشوق / تشبیه: «دانه خال» / تناسب: (سر، زلف، چین / جناس تام: «چین: کشور چین / چین: پیچش و گره زلف»

۹- گزینه «۳»

(مسین پرهیزکار، آرایه، ترکیبی)

بین واژگان (لعل، سکه، زر) مراعات نظیر

لعل شب افروز کنایه از شعر و سخن شاعر

سنگ استعاره از سکه

در بیت فوق آرایه تلمیح و ایهام وجود ندارد.

۱۰- گزینه «۳»

(مفسن خراسی - شیراز، دستور، صفحه ۴۳)

همه / کدام / این / سه تا «وابسته پیشین» دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کدام / این / دو تا وابسته پیشین دارد.

گزینه «۲»: فاقد وابسته پیشین است؛ زیرا «این» و «آن» ضمیر اشاره هستند.

گزینه «۴»: کدام / آن / دو تا «وابسته پیشین» دارد.

۱۱- گزینه «۳»

(عبدالحمید رزاقی، دستور، صفحه ۲۱)

«می‌شود» در اینجا فعل اسنادی است و مجرب و پخته، گروه مسندی است.

توضیح نکات درسی:

در متون کهن، فعل مجهول با فعل‌های شدن، آمدن، گشتن، گردیدن دیده می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «آید» در معنی شود (فعل مجهول)

گزینه «۲»: «گشت» در معنی شد (فعل مجهول)

گزینه «۴»: «آمد» در معنی شد (فعل مجهول)

۱۲- گزینه «۱»

(ابراهیم رضایی مقرر، دستور، ترکیبی)

بازگردانی بیت:

همان به [است] که من دل از او کاملاً نکه دارم زیرا نگاهش بد و نیک [را] ندیده است و ندارد.

همان ← نهاد / من ← نهاد / کاملاً (= نیک) قید / بد و نیک ← مفعول

۱۳- گزینه «۱»

(مفسن خراسی (شیراز)، دستور، صفحه ۱۴)

بحر و آب - باده و دُرد - حرف و کلمه - بُستان و گل، تماماً «تضمن» هستند.

۱۴- گزینه «۴»

(زهرا قزلباش، مفهوم، صفحه ۳۳)

همه گزینه‌ها به جز گزینه «۴» به مفهوم زوال و ناپایداری قدرت اشاره دارد.

۱۵- گزینه «۳»

(ابراهیم رضایی مقرر، مفهوم، ترکیبی)

مفهوم بیت «ب» تسبیح‌گویی همه موجودات / عشق در همه موجودات جاری است.

مفهوم بیت «ج» جاودانگی یا ثبات عشق

۱۶- گزینه «۲»

(مفسر نرانی، مفهوم، صفحه ۴۴)

در بیت گزینه «۲» بیان کرده است که فرد همانند پلنگ خشمگین بود در خلق و خوی و پیوسته در فکر جنگ بود.

در سایر گزینه‌ها تأکید دارد به تکیه بر خود داشتن و عدم وابستگی به دیگران (روی پای خود ایستادن)

۱۷- گزینه «۳»

(عبدالحمید رزاقی، مفهوم، صفحه ۱۶)

مفهوم گزینه «۳»: توصیه به قناعت و نفی طمع می‌کند.

مفهوم گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴»: به بلند همت بودن اشاره دارند.

۱۸- گزینه «۱»

(موری تبسمی، مفهوم، صفحه ۱۳)

مفهوم بیت «دستگیری و کرم نسبت به افتادگان» است. در گزینه «۱»، در نظر آزادگان افتادن (شکست خوردن) از دست افتادگان (بیچارگان) زشت است.

گزینه «۲»: تواضع گهر و سرشت توست (تواضع گهر ارزشمند وجود توست)، زیرا به بیچارگان توجه و مهربانی می‌کنی (نظر داشتن: دستگیری کردن، عطوفت داشتن)

گزینه «۳»: همت و بلندنظری آن است که از افتادگان دستگیری کنی، افتادگان را زیر پا لگدکوب کردن آسان است.

گزینه «۴»: افتادگان (عاشقان) بر سر کوی تو (معشوق) خاک و ناچیز شدند. ای معشوق دامن‌کشان و مغرور مرو که به التماس و خواهش دامنت را نگیرند. (توجه به دستگیری از افتادگان)

۱۹- گزینه «۴»

(عبدالحمید رزاقی، مفهوم، صفحه ۲۰)

مفهوم گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳»: توصیه به قناعت دارد.

مفهوم گزینه «۴»: به تواضع و فروتنی اشاره دارد.

۲۰- گزینه «۳»

(مسین پرهیزکار، مفهوم، صفحه ۱۲)

مفهوم اصلی سه بیت دیگر تکیه بر بازوی خویش است.

عربی (زبان قرآن (۱)

۲۱- گزینه «۴»

(فربیه علی پور، ترجمه، صفحه ۲)

«قَدَمٌ»: تقدیم کرد، پیش فرستاد / «الرَّجُلُ الْمُقْتَصِدُ»: مرد میانه‌رو / «نماذج»: نمونه‌هایی / «عن»: از / «اسلوب»: روش / «استهلاك»: مصرف / «الماء»: آب / «الکهرباء»: برق / «بصورة صحيحة»: به شکلی درست / «للشباب»: برای جوانان

۲۲- گزینه «۱»

(فربیه علی پور، ترجمه، ترکیبی)

«حَلَّتْ»: فرود آمد / «طائرة»: هواپیمایی / «قُرب»: نزدیکی / «وكنات الطيور»: لانه‌های پرندگان / «عشية»: شامگاه / «يوم السبت»: روز شنبه / «حتى تفتش عن...»: را تا ... جست‌وجو کند / «الدُّنَابُ»: گرگ‌ها

۲۳- گزینه «۲»

(مبیر همایی، ترجمه، ترکیبی)

«عندنا»: داریم / «صديق»: دوستی / «يكون»: می‌باشد / «ناهيًا»: نهی کننده / «العدوان»: دشمنی / «صابراً»: شکیبا / «على الشَّدائد»: بر سختی‌ها

۲۴- گزینه «۴»

(مبیر همایی، ترجمه، صفحه ۱)

«أ: آيا» / «هؤلاء الناس»: این مردم / «يعلمون»: می‌دانند / «أحبّ عبادة»: محبوب‌ترین بندگان / «أنفعهم»: سودمندترین آن‌ها / «لعبادة»: برای بندگان

۲۵- گزینه «۳»

(فربیه علی پور، ترجمه، صفحه ۸)

ترجمه درست عبارت: «بهترین برادرانتان کسی است که به شما عیب‌هایتان را هدیه کرد.»

۲۶- گزینه «۱»

(مبیر مرتضایی، قریب، صفحه ۲)

«كنت أضح»: نصیحت می‌کردم / «أولادی»: فرزندانم / «الإقتراب»: نزدیک شدن / «الأفاضل»: شایستگان / «الإبتعاد»: دور شدن / «الأراذل»: فرومایگان
توضیح نکات درسی:
«كان» + فعل مضارع می‌شود: فعل ماضی استمراری.

۲۷- گزینه «۲»

(بهزار جوانبش، مفهوم، صفحه ۱۷)

ترجمه عبارت اول: «زیبایی انسان، شیوایی گفتار اوست.» اما در جمله مقابل، به کم گویی و گزیده‌گویی اشاره دارد که ارتباطی به هم ندارند.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: دانشمندی عمل مانند درخت بی‌میوه است.

گزینه «۳»: هرکس آزموده را بیازماید، پشیمانی بر او فرود می‌آید.

گزینه «۴»: گاهی چشمه زندگانی در تاریکی‌ها جست و جو می‌شود.

۲۸- گزینه «۳»

(بهزار جوانبش، مفهوم، صفحه ۳)

«حکمت در دل انسان متکبر ماندگار نمی‌شود، بنابراین باید بر دیگران کبر بورزیم» نادرست است.

ترجمه سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: زورگویی که برای کسی بر خودش حقی نمی‌بیند، ستمکار زورمند است.

گزینه «۲»: خر حیوانی است که برای باربری و سواری به کار برده می‌شود.

گزینه «۴»: بر دانش آموز است که از سخنی که در آن بی‌ادبی است، دوری کند.

۲۹- گزینه «۳»

(مبیر مرتضایی، لغت، صفحه ۳)

«ای مؤمنان از دعوت‌کنندگان (به) کار زشت و از صبرکنندگان بر مشکلات باشید.»

(نادرست)

توضیح نکات درسی:

برخی کلمات هستند هم جمع مکسر دارند و هم جمع سالم، مانند: ناهی (النهاة / الناهین)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «النهاة عن» (نهی‌کنندگان از / بازدارندگان از)

گزینه «۲»: «الناهين من» (نهی‌کنندگان از / بازدارندگان از)

گزینه «۴»: «المخالفين لـ» (مخالفین برای)

۳۰- گزینه «۲»

(بهزار جوانبش، قواعد، صفحه ۵ و ۶)

در گزینه «۲»، «الأفضل» صفت است برای «العباءة» که مؤنث هم می‌باشد پس اسم تفضیل باید بر وزن «فُعلی» بیاید (العباءة الفُضلی).

۳۱- گزینه «۳»

(مریم آقایی، لغت، صفحه ۳ و ۲۰)

«أنکر» به معنی «زشت‌تر/ترین» با «أفح» هم معنی و مترادف است، نه متضاد.

ترجمه گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: شامگاه / صبحگاه

گزینه «۲»: خواست / خواست

گزینه «۴»: لانه / لانه

۳۲- گزینه «۳»

(مریم آقایی، قواعد، صفحه ۲۳ و ۲۴)

در این عبارت، «الطَّالِب» جمع «الطالب» اسم فاعل است و اسم مبالغه‌ای در این عبارت نیامده است.

در سایر گزینه‌ها به ترتیب کلمات «نظارة، الجوال و الكذاب» اسم‌های مبالغه‌اند.

(دقت داشته باشید که «الحضار» جمع «الحاضر» و اسم فاعل است و اسم مبالغه نمی‌باشد.)

۳۳- گزینه «۱»

(مبیر جوان بین - سبزواری، قواعد، صفحه ۵ تا ۷)

ترجمه عبارت: «بدی کارهای زشت به خودت برمی‌گردد ای انسان!»

«شر» در این عبارت به معنی «بدی» و مصدر است، نه اسم تفضیل.

در سایر گزینه‌ها به ترتیب: «أصغر، أقل و خیر» اسم‌های تفضیل هستند.

۳۴ - گزینه ۴»

(مفرد بجان بین - سبزواری، قواعد، صفحه‌های ۵ تا ۷ و ۹)

در گزینه «۱»، واژه «الآخرین» اسم فاعل است و بسیار شبیه «الآخرین» اسم تفضیل است، در گزینه «۲»، واژه «المنیر» نمی‌تواند اسم مکان باشد چون میم آن مفتوح نیست و در گزینه «۳»، واژه «أجاب» بر وزن «أفعل» جمع «أجیب» است و معنای تفضیلی ندارد، ولی در گزینه «۴»، واژه «خیر» (بهترین) اسم تفضیل است.

۳۵ - گزینه ۳»

(مفرد بجان بین - سبزواری، قواعد، صفحه ۲۱ و ۲۲)

در گزینه‌های «۱» و «۴»، واژه‌های «الملمعات» و «مؤسسه» اسم مفعول از باب «تفعیل» و دارای یک حرف زائدند؛ در گزینه «۲»، «المجاهدون» اسم فاعل از باب «مفاعلة» و دارای یک حرف زائد و «متسکون» اسم فاعل از باب «تفعل» و دارای دو حرف زائد هستند، «المستعد» اسم فاعل از باب «استفعال» و دارای سه حرف زائد است.

ترجمه متن درک مطلب:

«دانشگاه الأزهر» بزرگترین مؤسسه دینی اسلامی در جهان است. این دانشگاه در ابتدای عهد دولت فاطمی در مصر ساخته شد و آن از قدیمی‌ترین دانشگاه‌ها در جهان است. در ابتدا نام آن «جامع (دانشگاه) قاهره» بود و بعدها دانشگاه الأزهر نامیده شد. این دانشگاه در شهر قاهره در مصر قرار دارد و آن از بزرگترین و وسیع‌ترین و مهم‌ترین دانشگاه‌های اسلامی در جهان است. جویندگان علم و معرفت از تمام مناطق جهان برای یادگیری علوم قرآنی و اسلامی به سوی آن می‌آیند. بی‌گمان الأزهر نقش مهمی در حمایت از زبان قرآن، یعنی زبان عربی فصیح و حفاظت از آن دارد. همچنین این دانشگاه نقش مهمی در حفظ فرهنگ اسلامی دارد. هر سال تعداد زیادی از دانشمندان و ادیبان در علوم دینی و اسلامی از آن فارغ التحصیل می‌شوند. علاوه بر تدریس علوم اسلامی، علوم دیگری نیز مانند منطق، زبان، قرائت‌ها (خواندن قرآن)، نجوم و جز آن در آن تدریس می‌شود.»

۳۶ - گزینه ۴»

(قاله مشربناهی - دهگلان، درک مطلب، ترکیبی)

[گزینه] نادرست را مشخص کن: «چرا دانشجویان از کشورهای مختلف به الأزهر می‌آیند؟»

ترجمه گزینه‌ها:

گزینه «۱»: زیرا در آن علوم مختلف اسلامی آموزش داده می‌شود.
گزینه «۲»: زیرا الأزهر بزرگ‌ترین و مهم‌ترین مؤسسه دینی در جهان است.
گزینه «۳»: زیرا از فرهنگ اسلامی به شکل خوبی محافظت می‌کند.
گزینه «۴»: زیرا تعداد فارغ التحصیلان از آن بیشتر از دانشگاه‌های دیگر است.
[نادرست است.]

۳۷ - گزینه ۱»

(قاله مشربناهی - دهگلان، درک مطلب، ترکیبی)

گزینه نادرست را در توصیف دانشگاه الأزهر مشخص کن:

ترجمه گزینه‌ها:

گزینه «۱»: آن وسیع‌ترین و بزرگترین دانشگاه در کشورهای دنیا است. [نادرست است؛ زیرا الأزهر از بزرگترین و وسیع‌ترین دانشگاه‌های اسلامی است، نه در دنیا].
گزینه «۲»: نقش مهمی برای محافظت از زبان دین اسلام دارد.
گزینه «۳»: هر ساله دانشجویان زیادی از آن فارغ التحصیل می‌شوند.
گزینه «۴»: نام این دانشگاه در ابتدا الأزهر نبوده است.

۳۸ - گزینه ۲»

(قاله مشربناهی - دهگلان، درک مطلب، ترکیبی)

[گزینه] نادرست را مشخص کن:

ترجمه گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در الأزهر انواعی از علوم اسلامی تدریس می‌شود.
گزینه «۲»: دانشجویان الأزهر همگی از کشورهای اسلامی هستند. [نادرست است؛ زیرا در متن اشاره شده که دانشجویان از تمام مناطق جهان به سوی آن دانشگاه می‌روند].
گزینه «۳»: الأزهر در پایتخت کشور مصر واقع است.
گزینه «۴»: الأزهر دانشگاه جدیدی نیست، بلکه دانشگاهی قدیمی است.

۳۹ - گزینه ۳»

(قاله مشربناهی - دهگلان، درک مطلب، ترکیبی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «من باب تفعیل» نادرست است. [«یتخرج» از باب «تفعل» است].
گزینه «۲»: «فاعله العلماء» نادرست است. [فاعل آن «کثیر» است. «العلماء» مجرور به حرف جرّ است].
گزینه «۴»: «أمره: تخرج» و «متعد» نادرست است. [«تخرج» بر وزن «تفعل» درست است].

۴۰ - گزینه ۱»

(قاله مشربناهی - دهگلان، درک مطلب، ترکیبی)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «مذکر» نادرست است. [«أخری» بر وزن «فعلی» و مؤنث است].
گزینه «۳»: «مذکرها: آخر» و «مضاف‌إلیه» نادرست هستند. [وزن مذکر «أخری» کلمه «آخر» است. «آخر» اسم فاعل است، همچنین نقش آن «صفت» برای «علوم» است].
گزینه «۴»: «مذکر» و «علی وزن أفعَل» نادرست هستند. [«أخری» مفرد مؤنث و بر وزن «فعلی» است].

دین و زندگی (۲)

۴۱- گزینه «۳»

(مبیر فرهنگیان، ترکیبی، صفحه‌های ۱۰، ۱۱ و ۳۳)

چون هر برنامه دیگری غیر از برنامه خداوند نمی تواند پاسخ درستی به آن نیاز بدهد انسان زبان خواهد کرد و با دست خالی به دیار آخرت خواهد شتافت و این موضوع در آیه شریفه «و من یتغ غیر الاسلام دینا فلن یقبل منه و هو

فی الآخرة من الخاسرین: و هر کس که دینی جز اسلام اختیار کند هرگز از او پذیرفته نخواهد شد و در آخرت از زیانکاران خواهد بود.» متجلی است. امام کاظم علیه السلام به شاگرد برجسته خود هشام بن حکم فرمود: «... و آن کس که عقلش کامل تر است، رتبه اش در دنیا و آخرت بالاتر است.»

۴۲- گزینه «۱»

(مبیر فرهنگیان، مسئولیت‌های پیامبر، صفحه ۶)

اگر پیامبری در دریافت وحی و ابلاغ آن به مردم معصوم نباشد، دین الهی به درستی به مردم نمی رسد و امکان هدایت از مردم سلب می شود. اگر پیامبری در تعلیم و تبیین دین الهی معصوم نباشد، امکان انحراف در تعالیم الهی پیدا می شود و اعتماد مردم به دین از دست می رود. اگر پیامبری در اجرای احکام الهی معصوم نباشد، امکان دارد کارهایی که مخالف دستورهای خداست، انجام دهد و مردم نیز از او سرمشق بگیرند و مانند او عمل کنند و به گمراهی دچار شوند.

۴۳- گزینه «۴»

(امیر مکتوبی، هدایت الهی، صفحه ۲ و ۱۰)

آب، حیات بخش جهان مادی و زندگی انسان است که آیه «و جعلنا من الماء کل شیء حی» مؤید آن است.

امام کاظم (ع) به شاگرد برجسته خود هشام بن حکم فرمود: «ای هشام، خداوند رسوالتش را به سوی بندگان نفرستاد، جز برای آنکه بندگان در پیام الهی تعقل کنند.»

۴۴- گزینه «۳»

(ممد رضا یزق، مسئولیت‌های پیامبر، صفحه ۵۵)

اولین مسئولیت پیامبر (ص) دریافت و ابلاغ وحی است که در ضمن آن وظیفه خواندن بی کم و کاست همه آیات بر مردم را دارد که به بیان کلیات احکام الهی مربوط می شود. امام علی (ع)، اولین و برترین کاتب و حافظ وحی بوده است، اما رسول خدا (ص) اولین و بزرگترین معلم قرآن می باشد.

۴۵- گزینه «۳»

(مفسر بیاتی، معجزه جاویدان، صفحه ۴۸)

«و ما کنت تتلوا من قبله من کتاب و لا نخطه بيمينک إذا لارتاب المبتلون: پیش از آن هیچ نوشته‌ای را نمی خواندی و با دست خود آن را نمی نوشتی که در آن صورت اهل باطل به شک می افتاند (منع تشکیک اهل باطل، امی بودن پیامبر گرامی (ص) است). امی بودن پیامبر حجت را بر اهل باطل تمام می کند.»

۴۶- گزینه «۲»

(مفسر بیاتی، ترکیبی، صفحه ۳۱ و ۴۰)

به غمزه مسئله آموز صد مدرس شد ← مرجعیت دینی (تعلیم و تبیین معارف)

شده او پیش و دل‌ها جمله در پی ← ولایت معنوی

۴۷- گزینه ۱»

(مرتضی مصطفی کبیر، معجزه جاویدان، صفحه ۴۶)

فرهنگ مردم حجاز آمیزه‌ای از عقاید نادرست و آداب و رسوم خرافاتی و شرک‌آلود بود با وجود این قرآن کریم نه تنها از این فرهنگ تأثیر نپذیرفت، بلکه به شدت با آداب جاهلی و رسوم خرافاتی آن مبارزه کرد و به اصلاح جامعه پرداخت و از موضوع‌هایی همچون عدالت‌خواهی، علم دوستی، معنویت و حقوق برابر انسان‌ها سخن گفته است.

۴۸- گزینه ۳»

(مصوبه ابتسام، مداوم هدایت صفحه ۱۹ و ۲۰)

استمرار و پیوستگی در دعوت ← ماندگاری یک پیام
تحریف تعلیمات پیامبران پیشین ← تکرار دعوت انبیا برای ابلاغ تعلیمات
اصیل و صحیح

۴۹- گزینه ۲»

(مهمم رضایی، بقا، ترکیبی، صفحه‌های ۲۹، ۳۰ و ۳۵)

اهتمام پیامبر (ص) و تلاش مسلمانان در پرتو عنایت الهی، موجب شد که قرآن کریم کم و زیاد و تحریف نشود و نیازی به تصحیح و تکمیل نداشته باشد. بی‌نیازی (غنا) قرآن از تصحیح و تکمیل، برخلاف آثار اولیه دانشمندان، بیانگر انسجام درونی قرآن در عین نزول تدریجی آن است که از جنبه‌های اعجاز محتوایی آن است.

۵۰- گزینه ۱»

(مرتضی مصطفی کبیر، مسئولیت‌های پیامبر، صفحه ۵۸ و ۵۹)

یکی از دلایل ضرورت تشکیل حکومت اسلامی، ضرورت پذیرش ولایت الهی و نفی حاکمیت طاغوت است. لذا کسانی که به مردم فرمان می‌دهند و قانون‌گذاری می‌کنند، در حالی که فرمان و قانونشان نشئت گرفته از فرمان

الهی نیست، «طاغوت» نامیده می‌شود، پذیرش حکومت «طاغوت» و انجام دستورهای وی بر مسلمانان حرام است و این سخن امام خمینی (ره) در مورد همین موضوع است و آیه شریفه «لم تر الی الذین یزعمون انهم آمنوا بما انزل الیک و ما انزل من قبلک یریدون ان یتحاکمو الی الطاغوت و قد امروا ان یتکفروا به و یرید الشیطان ان یتلهم ضلالاً بعیداً: آیا ندیده‌ای کسانی که گمان می‌کنند به آنچه بر تو نازل شده و به آنچه پیش از تو نازل شده ایمان دارند، اما می‌خواهند داوری به نزد طاغوت برند، حال آن که به آنان دستور داده شده که به آن کفر بورزند و شیطان می‌خواهد، آنان را به گمراهی دور و درازی بکشاند.» نیز مؤید آن است.

دین و زندگی (۲) «گواه»

۵۱- گزینه ۲»

(کتاب جامع، هدایت الهی، صفحه ۹ کتاب درسی)

پاسخ به نیازهای برتر انسان: الف) باید همه‌جانبه باشد. ب) کاملاً درست و قابل اعتماد باشد زیرا هر پاسخ احتمالی و مشکوک نیازمند تجربه و آزمون است تا کارایی آن مشخص شود.

۵۲- گزینه ۲»

(کتاب جامع، هدایت الهی، صفحه ۷ کتاب درسی)

اگر انسان اندکی از سطح زندگی روزمره و نیازهای طبیعی فراتر رود و در افق بالاتری بیندیشد، خود را با نیازهایی عمیق‌تر روبرو می‌بیند که تا به پاسخ آن‌ها نرسد، آرام و قرار نمی‌گیرد. لذا انسان، محصور در نیازهای روزمره و زندگی طبیعی نیست.

۵۳- گزینه «۴»

(کتاب جامع، تداوم هدایت، صفحه ۲۲ کتاب درسی)

پیامبر گرامی اسلام (ص)، خود را ادامه‌دهنده راه همه انبیا و تمام‌کننده کار آنان معرفی کرد و از یهودیان و مسیحیان خواست که به ایشان ایمان آورند. اما این بار هم، با وجود آن که آمدن پیامبر اسلام (ص) در تورات و انجیل وعده داده شده بود، برخی از بزرگان مسیحی و یهودی پیامبری ایشان را انکار کردند و به مبارزه برخاستند.

۵۴- گزینه «۴»

(کتاب جامع، تداوم هدایت، صفحه ۱۷ کتاب درسی)

از آیه شریفه «قطعاً دین نزد خداوند اسلام است...» این موضوع دریافت می‌گردد: اهل کتاب که سبب تفرقه در دین شدند به حقیقت دین آگاه بودند اما به علت حسادتی که میان آنان وجود داشت دست به این کار زدند. از نظر قرآن کریم منشأ اصلی اختلاف و چند دینی آن دسته از رهبران دینی هستند که به خاطر حفظ موقعیت و منافع خود در برابر پیامبر جدید ایستادند و پیامبری او را انکار کردند.

۵۵- گزینه «۲»

(کتاب جامع، آخرین پیامبر، صفحه ۳۳ کتاب درسی)

آمدن پیامبر جدید و آوردن کتاب جدید نشانگر این است که بخشی از تعلیمات پیامبر قبلی، اکنون نمی‌تواند پاسخ‌گوی نیازهای مردم باشد و وجود دو یا چند دین در یک زمان نشانگر این است که پیروان پیامبر قبلی به آخرین پیامبر ایمان نیاورده‌اند و این کار به معنای سرپیچی از فرمان خدا و عدم پیروی از پیامبران گذشته است.

۵۶- گزینه «۳»

(کتاب جامع، آخرین پیامبر، صفحه ۳۴ کتاب درسی)

چنین افرادی نزد خداوند عذر دارند و اگر مطابق دین خود عمل کرده باشند، پاداش خود را می‌گیرند.

۵۷- گزینه «۲»

(کتاب جامع، معجزه جاودان، صفحه ۴۴ کتاب درسی)

ساختار زیبا و آهنگ دلنشین کلمه‌ها و جمله‌ها، شیرینی بیان و رسایی تعبیرات با وجود اختصار بیانگر اعجاز لفظی این کتاب می‌باشد.

۵۸- گزینه «۴»

(کتاب جامع، معجزه جاودان، صفحه ۴۲ کتاب درسی)

معجزه آخرین پیامبر الهی که دینش برای تمامی زمان‌هاست، باید به گونه‌ای باشد که: ۱- مردم زمان خودش به معجزه بودن آن اعتراف کنند و آن را فوق توان بشری بدانند و ۲- آیندگان هم معجزه بودن آن را تأیید کنند.

۵۹- گزینه «۳»

(کتاب جامع، مسئولیت‌های پیامبر، صفحه ۵۸ و ۵۹ کتاب درسی)

یکی از نتایج ارزشمند تشکیل حکومت اسلامی تحقق یکی از فرمان‌های مهم خداوند، یعنی «حفظ استقلال جامعه اسلامی در برابر کفار» است.

۶۰- گزینه «۴»

(کتاب جامع، مسئولیت‌های پیامبر، صفحه ۵۹ کتاب درسی)

یکی از «بایدهای» قرآنی، ارسال پیامبران با بیّنات و نزول کتاب و میزان، برای برپایی قسط و عدالت (از جمله قوانین و نیازهای ثابت) است که از آیه شریفه «لقد ارسلنا رسلنا بالبیّنات و انزلنا معهم الکتاب و المیزان...» مفهوم می‌گردد. هم‌چنین یکی از نبایدهای قرآنی «قاعده نفی سبیل» نفی سلطه‌پذیری در رابطه با غیرمسلمانان از آیه «و لن يجعل الله للكافرين على المؤمنين سبيلاً» برداشت می‌گردد.

زبان انگلیسی (۲)

۶۱- گزینه «۴»

(سعیر کویانی، گرامر)

ترجمه جمله: «صادقانه بگویم، وقتی سه سال پیش کارم را در این دفتر آغاز کردم، تنها چند نفر به من توجه می کردند.»

تکنه مهم درسی:

با توجه به اینکه کلمه "people" یک اسم قابل شمارش جمع می باشد و گزینه های «۲» و «۳» فقط برای اسامی غیر قابل شمارش استفاده می شوند، با در نظر گرفتن کلمه "only" که به تعداد محدود اشاره دارد گزینه «۴» بهترین انتخاب خواهد بود.

۶۲- گزینه «۲»

(سعیر کویانی، گرامر)

ترجمه جمله: «پسر در شرایط سختی قرار داشت، بنابراین چاره ای جز قرض گرفتن صدها دلار از والدینش نداشت.»

تکنه مهم درسی:

اعدادی مانند "hundred, thousand, million, etc." فقط در صورتی "s" جمع می گیرند که پس از آن ها حرف اضافه "of" استفاده شود، (رد گزینه های «۱» و «۳»). با توجه به اینکه این کلمه در حالت مفرد نیاز به یک شمارنده دارد، تنها گزینه «۲» درست است.

۶۳- گزینه «۳»

(ساسان عزیزی نژاد، گرامر)

ترجمه جمله: «هفته گذشته، یک خارجی را در مرکز خرید دیدم. او خیلی کم می توانست انگلیسی صحبت کند و درک و فهم [اسخنان] او تقریباً غیرممکن بود.»

تکنه مهم درسی:

کلمه "English" اسم غیرقابل شمارش است و چون معنی و مفهوم جمله منفی است از "little" استفاده می کنیم.

۶۴- گزینه «۴»

(ساسان عزیزی نژاد، گرامر)

ترجمه جمله: «دیروز صبح، زن جوان عجله داشت، در رستوران صبحانه خود را سریع خورد و بیرون رفت.»

تکنه مهم درسی:

قید حالت بین فعل اصلی و مفعول بکار نمی رود (رد گزینه «۳»).

«قید حالت + مفعول + فعل + فاعل»

با توجه به ساختار بالا تنها گزینه «۴» درست است.

۶۵- گزینه «۳»

(سعیر کویانی، واژگان)

ترجمه جمله: «محقق بزرگ سال ها در فرانسه زندگی کرده است، اما او هرگز نمی تواند خاطرات وطنش را فراموش کند.»

- (۱) خارجی (۲) مقدس
(۳) بومی (۴) محبوب

به ترکیب "native country" به معنای «وطن» دقت کنید.

۶۶- گزینه «۴»

(سعیر کویانی، واژگان)

ترجمه جمله: «یک علامت بزرگ جاده ای وجود داشت که نشان می داد ما باید حدود ده کیلومتر رانندگی کنیم تا به نزدیکترین پارکینگ برسیم.»

- (۱) زبان (۲) مصاحبه
(۳) تصادف (۴) نشانه، علامت

۶۷- گزینه «۲»

(سعیر کویانی، واژگان)

ترجمه جمله: «یوزپلنگ آسیایی حیوانی در معرض خطر انقراض است که فقط در مراتع باز در مناطق مرکزی ایران زندگی می کند.»

- (۱) نامه ها، حروف (۲) مناطق، نواحی
(۳) قرن ها (۴) قاره ها

۶۸- گزینه «۴»

(ساسان عزیزی نژاد، واژگان)

ترجمه جمله: «این یک حقیقت است که برای اکثر زنان پیدا کردن یک شغل با حقوق بالا سخت است، فقط به این دلیل که آنها زن هستند.»

- (۱) کاملاً، قطعاً (۲) صادقانه
(۳) خوشبختانه (۴) صرفاً، فقط (به سادگی)

۶۹- گزینه «۲»

(ساسان عزیزی نژاد، واژگان)

ترجمه جمله: «در این خانه هرگز یک خودکار پیدا نمی کنم. به نظر می رسد به محض اینکه آن ها را می خرم، ناپدید می شوند.»

- (۱) مقایسه کردن (۲) ناپدید شدن
(۳) پیشرفت کردن، توسعه دادن (۴) مبادله کردن

۷۰- گزینه «۴»

(سازمان عزیزی نژاد، واژگان)

ترجمه جمله: «سازمان آموزش و پرورش معتقد است که ساخت مدارس جدید ۱۷ هزار دلار هزینه دارد.»

(۱) صرف کردن، خرج کردن

(۲) توضیح دادن

(۳) به دنبال چیزی گشتن

(۴) هزینه داشتن، ارزیدن

۷۱- گزینه «۴»

(میرفیسین زاهری، واژگان)

ترجمه جمله: «منی خواهم بی احساس (بی عاطفه) باشم، اما واقعاً فکر می کنم باید علیرغم تضاد به راهنما ادامه دهیم.»

(۱) علاوه بر

(۲) مهم نیست

(۳) به دنبال

(۴) علیرغم

۷۲- گزینه «۱»

(میرفیسین زاهری، واژگان)

ترجمه جمله: «قربانیان (آسیب دیدگان، تلفات) تضادات جاده‌ای تقریباً بیست و پنج درصد بیماران بیمارستان را تشکیل می دهند.»

(۱) درست کردن، تشکیل دادن

(۲) کنار گذاشتن، دور انداختن، صرف نظر کردن (از)

(۳) خاموش کردن، قطع کردن

(۴) قسمت کردن، تقسیم کردن یا شدن (به چیزی)

ترجمه کلوز تست:

آمریکای جنوبی چهارمین قاره بزرگ در میان هفت قاره است. این سرزمین از کوه‌ها، دشت‌ها و جنگل‌های گرمسیری تشکیل شده است. بیشتر مردم در شهرهای بزرگ ساحلی زندگی می کنند. یکی از مهم ترین ویژگی های طبیعی آمریکای جنوبی رود آمازون است. با مساحتی بیش از دو میلیون مایل، (این رود) بزرگترین رودخانه جهان است. جنگل های وسیع آمریکای جنوبی [محل] زندگی طیف گسترده ای از حیات وحش است. بیشترین تعداد و انواع حیات گیاهی و جانوری در رودخانه آمازون و اطراف آن یافت می شود. بسیاری از مردم در سراسر جهان نگران نابودی جنگل های آمریکای جنوبی توسط انسان ها هستند.

۷۳- گزینه «۲»

(عقیل مسمدی روش، کلوزتست)

(۱) مقدار (۲) قاره (۳) توجه (۴) مؤسسه

۷۴- گزینه «۱»

(عقیل مسمدی روش، کلوزتست)

(۱) جمعیت (۲) ارتباط (۳) تجربه (۴) توضیح

۷۵- گزینه «۳»

(عقیل مسمدی روش، کلوزتست)

نکته مهم درسی: اعداد صد، هزار، میلیون و میلیارد وقتی همراه با عدد می آیند "s" جمع نمی گیرند.

۷۶- گزینه «۳»

(عقیل مسمدی روش، کلوزتست)

(۱) وسیله (۲) درصد (۳) دامنه (۴) نکته

ترجمه درک مطلب:

دانیل تیمت در ۳۱ ژانویه ۱۹۷۹ در لندن، انگلستان متولد شد. او با هشت برادر و خواهر کوچکترش بزرگ شد. مادرش منشی بود و پدرش در یک شرکت کار می کرد. در دوران کودکی، دانیل و خانواده اش متوجه شدند که مغز او متفاوت است. یک روز، برادرش از او خواست تا یک سری طولانی از اعداد را در ذهن خود ضرب کند، اما او تنها چشمانش را بست، و بعد از پنج ثانیه پاسخ درست از دهانش بیرون آمد. برادرش چند مورد دیگر از او پرسید و پاسخ های او همیشه درست بودند. مغز دانیل مطمئناً به طور عادی کار نمی کرد. هنگامی که او به اعداد نگاه می کرد، تصاویر را می دید و مجبور نبود به آن ها فکر کند. او تنها چشمانش را می بست و تصویری متفاوت در مقابلش ظاهر می شد. او نسبت به اکثر مردم جهان دایره واژگان غنی تری دارد. او به یادگیری زبان ها علاقه مند است و برخی از سخت ترین زبان های دنیا از جمله لیتوانیایی، آلمانی و اسپرانتو را فرا گرفته است. در سال ۲۰۰۴، دانشمندان او را به چالش کشیدند تا زبان ایسلندی را فقط در یک هفته بیاموزد و پس از هفت روز مطالعه، وی مورد آزمایش قرار گرفت و به راحتی این آزمون را پشت سر گذاشت.

۷۷- گزینه «۴»

(سعید کویانی، درک مطلب)

ترجمه جمله: «بهترین عنوان برای متن چیست؟»
«پسری با یک مغز شگفت انگیز»

۷۸- گزینه «۳»

(سعید کویانی، درک مطلب)

ترجمه جمله: «کلمه زیر خطدار "them" در پاراگراف «۱» به ... اشاره می کند»
(به "numbers" به معنای «اعداد»)

۷۹- گزینه «۴»

(سعید کویانی، درک مطلب)

ترجمه جمله: «از متن می شود این را استنباط کرد که ...»
«دنیل در ریاضیات توانایی زیادی نشان داد»

۸۰- گزینه «۳»

(سعید کویانی، درک مطلب)

ترجمه جمله: «بر اساس متن دنیل ...»
«دامنه لغات گسترده ای دارد»

ریاضی آمار (۲)

۸۱- گزینه «۲»

(مهریس عمزه‌ای، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ و ۳)

گزینه‌های «۱»، «۲» و «۳» به ترتیب جملات تعجبی، امری و عاطفی هستند که گزاره محسوب نمی‌شوند.

۸۲- گزینه «۳»

(سیدمهری علوی‌پور، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ و ۳)

گزینه «۱» نادرست است، زیرا نقیض نقیض یک گزاره هم‌ارز با گزاره‌اولیه است. گزینه «۲» نادرست بیان شده و نقیض گزاره $N \subseteq \mathbb{R}$ به صورت $N \not\subseteq \mathbb{R}$ است.

گزینه «۳» به درستی نقیض $4 = 4 \times 0$ را بیان کرده است.

گزینه «۴» باید دقت کرد نقیض گزاره $3 - 2 \leq$ به صورت $3 > 2$ است.

۸۳- گزینه «۴»

(فاطمه ایلقانی، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ و ۳)

گزاره $p \wedge q$ به صورت ترکیب عطفی دو گزاره بوده و هنگامی درست است که هر دو گزاره p و q درست باشند.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: گزاره هر سال ۱۲ ماه دارد. را p و گزاره هر ماه ۳۰ روز است را q می‌نامیم. گزاره p ارزش درست دارد و گزاره q نادرست است زیرا بعضی از

ماه‌ها ۳۰ روزه و بعضی دیگر ۳۱ روزه هستند. $p \wedge q \equiv F$

گزینه «۲»: ترکیب فصلی

گزینه «۳»: ترکیب فصلی

گزینه «۴»: گزاره‌های «عدد $1 + 4^2$ اول است» و «هفته هفت روز دارد» هر دو

ارزش درست دارند، پس ترکیب عطفی آن‌ها نیز درست است.

۸۴- گزینه «۳»

(مهری نصراللهی، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ و ۳)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: $x = -25$ ، پس معادله یک ریشه دارد.

گزینه «۲»: دو زوج مرتب $(1, 21)$ ، $(1, 12)$ دارای مؤلفه اول یکسان، اما مؤلفه‌های

دوم متفاوت هستند، بنابراین رابطه تابع نیست.

گزینه «۴»: عدد ۲۹ اول است.

۸۵- گزینه «۱»

(عارل بیغری، استدلال ریاضی، صفحه ۱۴ و ۱۵)

قیاس استثنایی: اگر آفتاب طلوع کند، اتاق روشن می‌شود. چون سؤال گفته

آفتاب طلوع کرد پس اتاق روشن می‌شود.

۸۶- گزینه «۴»

(عارل بیغری، استدلال ریاضی، صفحه ۱۲ و ۱۳)

حاصل ضرب عددی در نصف خودش را $x(\frac{x}{2})$ در نظر می‌گیریم:

$$x(\frac{x}{2}) = \frac{x}{2} + 3 \Rightarrow \frac{x^2}{2} = \frac{x}{2} + 3 \Rightarrow x^2 - x - 6 = 0$$

۸۷- گزینه «۲»

(امیر مومریان، استدلال ریاضی، صفحه ۱۲ و ۱۸)

در مرحله «۳» $(2b)^2$ به صورت $2b^2$ نوشته شده است که نادرست است.

$$((2b)^2 = 4b^2)$$

۸۸- گزینه «۴»

(امیر مضموریان، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۲ تا ۱۱)

$q \sim r$ درست و ترکیب فصلی آن با r درست است. r و q هر دو نادرست هستند پس $r \wedge q$ هم نادرست است. ترکیب دو شرطی گزاره‌های درست و نادرست، نادرست است.

از طرفی r و q هر دو نادرست هستند، پس $r \vee q$ هم نادرست است و در نتیجه: $(r \wedge q) \equiv r \vee q \Leftrightarrow (r \vee r) \sim q$ درست است (گزاره‌ها هم ارزش هستند). در سایر گزینه‌ها گزاره‌های ترکیبی داده شده هم ارزش نیستند.

۸۹- گزینه «۲»

(امیر زرنروز، توابع ثابت، چند ضابطه‌ای و همانی، صفحه ۲۲ تا ۲۴)

$$\begin{cases} m-n \\ 1 \end{cases} \Rightarrow m-n=1 \quad \text{مؤلفه دوم متناظر، } \frac{1}{5} = 0/2 \quad \text{مؤلفه اول}$$

$$\begin{cases} m+n \\ 2 \end{cases} \Rightarrow m+n=2 \quad \text{مؤلفه دوم متناظر، } \frac{2}{5} = 0/4 \quad \text{مؤلفه اول}$$

$$\xrightarrow{\text{حل دستگاه}} m = \frac{3}{2}, n = \frac{1}{2} \Rightarrow 2m+n = 3 + \frac{1}{2} = 3/5$$

۹۰- گزینه «۱»

(موریس عمزه‌ای، توابع ثابت، چند ضابطه‌ای و همانی، صفحه ۲۲ تا ۲۴)

نموداری مربوط به یک تابع است که هرگاه هر خطی موازی محور y ها رسم کنیم، نمودار را حداکثر در یک نقطه قطع کند.

۹۱- گزینه «۱»

(موریس عمزه‌ای، توابع ثابت، چند ضابطه‌ای و همانی، صفحه ۲۲ تا ۲۴)

شرط تابع بودن این است که از هر عضو مجموعه اول دقیقاً یک فلش خارج شود، از m^2 دو فلش خارج شده هم‌چنین از $2m$ دو فلش خارج شده، بنابراین:

$$\begin{cases} m^2 = 1 \Rightarrow m = \pm 1 \\ m^2 = m - 2 \Rightarrow m^2 - m + 2 = 0 \xrightarrow{\Delta < 0} \end{cases}$$

چون اشتراک دو مجموعه فوق تهی، است پس مقداری برای m وجود ندارد.

۹۲- گزینه «۲»

(موریس عمزه‌ای، توابع ثابت، چند ضابطه‌ای و همانی، صفحه ۲۲ تا ۲۴)

در تابع ثابت، مولفه دوم تمام زوج مرتبها یکسان است. بنابراین:

$$4b = -2 \Rightarrow b = -\frac{1}{2}$$

$$2b - a = -2 \xrightarrow{b = -\frac{1}{2}} -1 - a = -2 \Rightarrow a = 1$$

$$\Rightarrow a - b = 1 - (-\frac{1}{2}) = \frac{3}{2}$$

۹۳- گزینه «۱»

(موریس عمزه‌ای، توابع ثابت، چند ضابطه‌ای و همانی، صفحه ۲۲ تا ۲۴)

در تابع ثابت، مولفه دوم تمام زوج مرتبها یکسان است. بنابراین:

$$2m = m^2 - m = m$$

با جایگذاری مقدار گزینه‌ها، فقط گزینه «۱» صحیح است.

۹۴- گزینه «۱»

(موریس عمزه‌ای، توابع ثابت، چند ضابطه‌ای و همانی، صفحه ۲۲ تا ۲۴)

برد تابع ثابت تک عضوی است، پس:

$$2a - 3 = 3 - a \Rightarrow 3a = 6 \Rightarrow a = 2$$

با جایگذاری مقدار a در مجموعه برد تابع f ، این مجموعه به صورت $\{1\}$

درمی‌آید، بنابراین $f(5) = 1$ است.

۹۵- گزینه «۴»

(فاطمه ایلخانی، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۷۵ تا ۷۶)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: اگر p و q هر دو درست باشند:

$$[(T \wedge T) \Rightarrow (T \vee T)] \equiv (T \Rightarrow T) \equiv T$$

$$[(F \wedge F) \Rightarrow (F \vee F)] \equiv (F \Rightarrow F) \equiv T$$

$$[(T \wedge F) \Rightarrow (T \vee F)] \equiv (F \Rightarrow T) \equiv T$$

هم‌چنین اگر $p \equiv F$ و $q \equiv T$ باشد، گزاره شرطی به انتفای مقدم درست است

پس گزاره همواره درست است.

۹۶- گزینه «۱»

(مهریس عمزه‌ای، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۷۵ تا ۷۶)

چون گزاره $(p \wedge q) \Rightarrow p$ نادرست است، پس p درست و $p \wedge q$ نادرستاست و چون $p \wedge q$ نادرست است، پس q نادرست است. در نتیجه $r \wedge q$ نادرست است و گزاره $(r \wedge q) \Rightarrow s$ به انتفای مقدم همواره درست است.

۹۷- گزینه «۲»

(مهریس عمزه‌ای، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۷۵ تا ۷۶)

$$p \wedge ((p \Rightarrow q) \wedge \sim q) \equiv p \wedge (\sim q \wedge (p \Rightarrow q)) \equiv$$

$$\frac{(p \wedge \sim q) \wedge (p \Rightarrow q)}{\sim(q \vee \sim p)} \equiv \frac{(p \Rightarrow q) \wedge (p \Rightarrow q)}{r} \equiv \sim r \wedge r \equiv F$$

۹۸- گزینه «۲»

(مهریس عمزه‌ای، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۷۵ تا ۷۶)

چون p نادرست است، پس گزاره شرطی $p \Rightarrow q$ به انتفای مقدم درستاست. در نتیجه تالی گزاره $(r \Rightarrow q) \Rightarrow (p \Rightarrow q)$ درست بوده و این گزاره

شرطی درست است.

۹۹- گزینه «۳»

(مهریس عمزه‌ای، گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها، صفحه ۷۵ تا ۷۶)

p	q	$\sim q$	$p \Rightarrow q$	$\sim(p \Rightarrow q)$	$\sim q \wedge p$
د	د	ن	د	ن	ن
د	ن	د	ن	د	د
ن	د	ن	د	ن	ن
ن	ن	د	د	ن	ن

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست نیست زیرا $\sim(p \wedge q) \equiv \sim p \vee \sim q$ گزینه «۲»: درست نیست زیرا $p \Rightarrow q \equiv \sim p \vee q$ گزینه «۴»: درست نیست زیرا $p \Leftrightarrow q \equiv (p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow p)$

۱۰۰- گزینه «۲»

(شقایق راهبریان، توابع ثابت، چند ضابطه‌ای و همانی، صفحه ۲۲ تا ۲۴)

مقدار تابع ثابت $f(x) = k$ به‌ازای هر مقدار ورودی همواره برابر k است، لذا داریم:

$$kf(k) = 6 - f(2) \xrightarrow{f(k)=f(2)=k}$$

$$k \times k = 6 - k \Rightarrow k^2 + k - 6 = 0$$

$$\Rightarrow (k+3)(k-2) = 0 \Rightarrow \begin{cases} k+3=0 \Rightarrow k=-3 \\ k-2=0 \Rightarrow k=2 \end{cases}$$

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۰۱- گزینه «۱»

(سعیر یغفری، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، ترکیبی)

آثار فخرالدین عراقی: لمعات - عشاق نامه

آثار عبید زاکانی: اخلاق الاشراف - رساله دلگشا - موش و گربه

آثار مولانا: مکاتیب - فیه ما فیه - دیوان شمس - مثنوی معنوی

آثار جامی: نفحات الأنس - تحفة الاحرار - بهارستان

۱۰۲- گزینه «۲»

(سعیر یغفری، تاریخ ادبیات فارسی در قرن‌های هفتم، هشتم و نهم، ترکیبی)

الف) نجم‌الدین رازی از منشیان و نویسندگان توانا و از عارفان وارسته قرن هفتم است.

ب) مولانا در دو محور اندیشه و احساس آثار جاودانه‌ای پدید آورده است.

پ) جامی معروف‌ترین شاعر قرن نهم است.

ت) نکته‌بازی و انتقادهای ظریف اجتماعی عبید زاکانی معروف است.

۱۰۳- گزینه «۳»

(ممد نورانی، تشبیه، صفحه ۲۶ و ۲۷)

در گزینه «۳»: دو تشبیه (باغ وصل، گلستان جمال) به کاررفته است ولی در سایر گزینه‌ها فقط یک تشبیه وجود دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: جان به سیر مانند شده است.

گزینه «۲»: تیر عشق: تشبیه بلیغ اضافی

گزینه «۴»: شمشیر بلا: تشبیه بلیغ اضافی

۱۰۴- گزینه «۲»

(سمیه قان‌بیلی، تشبیه، صفحه ۲۹ و ۳۰)

گزینه «۲»: رخسار او [همچون] آتش است و دل بیچارگان [مانند] اسپند است:

تشبیه فشرده غیراضافی

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: شراب وصل، جام هجر، درخت دوستی: تشبیه فشرده اضافی

گزینه «۳»: طایر فکر، دام اشتیاق: تشبیه فشرده اضافی

گزینه «۴»: سنگ حادثه: تشبیه فشرده اضافی

۱۰۵- گزینه «۳»

(افشین کیانی، تشبیه، صفحه ۲۹ و ۳۰)

کوه محنت: اضافه تشبیهی (تشبیه فشرده اضافی)

فرهادوار: تشبیه گسترده

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: شب هجران: تشبیه فشرده اضافی

گزینه «۲»: میگون، چو بر آتش کباب: تشبیه گسترده

گزینه «۴»: بار غم: تشبیه فشرده اضافی

۱۰۶- گزینه «۴»

(افشین کیانی، سبک عراقی، صفحه ۳۷)

راه را به خود نپویدن: به اختیار، راه را طی نکردن (باور به قضا و قدر)

۱۰۷- گزینه «۲»

(ابراهیم رضایی مقدم، پایه‌های آوایی، صفحه ۲۳)

پایه‌های آوایی بیت سؤال:

از دَس تِ او	جان می بَرَم	تا اَف کَنَم	دَر پای او
تا تَن پِن	داری کِ من	از دَس تِ او	جان می بَرَم
۱	۲	۳	۴

۱۰۸- گزینه «۴»

(ابراهیم رضایی مقدم، پایه‌های آوایی، صفحه ۲۱ و ۲۲)

صَدَفِ وا	ر بایند	زبان دَر	کِ شی دَن
کِ وَقْدِ نی	کِ حَاجَت	بُود دَر	چِ کانی
۱	۲	۳	۴

تشریح گزینه‌های دیگر:

ابیات دیگر سه پایه آوایی دارند:

گزینه «۱»:

بِ یَف کَنِ خِی	مِ تا مَحِ مِل	بِ را نَنَد
کِ هَمِ را ها	نِ اینِ عا لَم	زِ وا نَنَد

گزینه «۲»:

مُطِ رِ بانِ زَف	تَن دِ صو فی	دَر سِ ماع
عِشِ قِ را آ	غازِ هَسِ تَن	جِ امِ نیست

گزینه «۳»:

با تِ بَ را	می خِ تِ نَم	آرِ زو ست
وزة مِ کس	وَحِ شِ تِ بی	گانِ گی

۱۰۹- گزینه «۳»

(ممد نورانی، سبک عراقی، صفحه ۳۸ و ۳۹)

«یکی شدن معشوق با معبود» از ویژگی‌های فکری شعر سبک عراقی است.

۱۱۰- گزینه «۴»

(سمیه قان‌بیلی، ترکیبی)

اولین پایه آوایی مصراع اول «دوش از مَس» است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»:

دوش از مَس	جِد سو ی می	خانِ آمَد	پیِ رِ ما
------------	-------------	-----------	-----------

گزینه «۳»: تشبیه: خرابات طریقت / تشخیص: ویژگی‌های انسانی را به عقل

نسبت دادن

تاریخ (۲)

۱۱۴- گزینه «۳»

(سیرمهم مردنی‌رینانی، روش پژوهش در تاریخ، صفحه ۱۵)

یعقوبی، مقدسی، ابن مسکویه، بیهقی و ابن اسفندیار، عدم مطابقت یک روایت تاریخی با عقل را، دلیلی بر بطلان و نادرستی آن می‌دانستند.

۱۱۵- گزینه «۴»

(بهرز یبسی، امت و حکومت نبوی (ص) در مدینه، صفحه ۳۱)

جزیه، مالیات سرانه‌ای بود که مردان بالغ اهل کتاب (یهودیان، مسیحیان و زرتشتیان) که به لحاظ مالی توانایی پرداخت آن را داشتند، ملزم به پرداخت آن بودند.

۱۱۶- گزینه «۳»

(سیرمهم مردنی‌رینانی، روش پژوهش در تاریخ، صفحه ۱۷)

تاریخ‌نگاری روایی در آغاز برای ثبت و ضبط سخنان و سیره پیامبر و صحابه ایشان به کار گرفته می‌شد، ولی بعد از آن برای ثبت وقایع دوران‌های بعدی نیز استفاده شد.

۱۱۷- گزینه «۳»

(مهری کارران، اسلام در مکه، صفحه‌های ۲۳، ۲۵ و ۲۷)

الف) حضرت محمد (ص) پیش از بعثت، اوقاتی از سال، به‌ویژه ماه رمضان، را در غار حرا به عبادت می‌پرداختند.

ب) در کنار بت پرستان، معدودی از عرب‌ها بودند که به پیروی از حضرت ابراهیم، از پرستش بت‌ها امتناع می‌کردند و از گوشت قربانی آنها نمی‌خوردند.

اینان به حنفاء معروف شدند.

ج) برخی آیات قرآن بیانگر آن است که مشرکان مکه بیم داشتند که در صورت پیروی از اسلام، موقعیت تجاری و سیاسی آن شهر متزلزل شود و بازرگانان قریش از سود هنگفتی که از تجارت با سرزمین‌های دور و نزدیک کسب می‌کردند، محروم بمانند.

۱۱۱- گزینه «۳» (آزاده میرزانی، تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه ۳۴)

گروه سوم، مخالفان حکومت خلیفه اول (ابوبکر)، کسانی بودند که ابوبکر را به عنوان خلیفه پیامبر قبول نداشتند و به‌طور آشکار از حضرت علی (ع) حمایت می‌کردند.

از مهم‌ترین رویدادهای دوران خلیفه دوم، فتوحات مسلمانان در سرزمین‌های مجاور شبه‌جزیره عربستان بود.

۱۱۲- گزینه «۱»

(مهری کارران، اسلام در مکه، صفحه ۲۱)

در آستانه ظهور اسلام، ساکنان شبه‌جزیره عربستان را قبیله‌ها و طایفه‌های گوناگون عرب تشکیل می‌دادند و هر یک از آنها، بر پایه نسب‌نامه‌هایی که سینه به سینه منتقل شده بود، خود را به یکی از دو دسته قحطانی (جنوبی) و عدنانی (شمالی) منسوب می‌کردند.

وابستگی شدید عرب‌ها به قبیله خود، موجب به وجود آمدن عصبیت قبیله‌ای شده بود.

۱۱۳- گزینه «۲»

(بهرز یبسی، امت و حکومت نبوی (ص) در مدینه، صفحه ۳۹ و ۴۰)

رسول خدا در واپسین روزهای زندگانی خود دستور داد سپاه اسلام، به منظور مقابله با تهدیدات رومیان، به سوی سرحدات شام حرکت کند و اسامه بن زید را که در آغاز جوانی بود به فرماندهی آن سپاه منصوب کرد؛ اما به دلیل مخالفت برخی از صحابه، این دستور پیامبر در زمان حیات آن حضرت اجرا نشد.

۱۱۸- گزینه «۳»

(بهرروز یحیی، امت و حکومت نبوی (ص) در مدینه، صفحه‌های ۳۰، ۳۳ و ۳۵)

الف) در نتیجه پیمان عقبه دوم، پایگاه امن و مطمئنی برای مسلمانان در یثرب به وجود آمد.

ب) پیامبر اکرم (ص) در نخستین ماه‌های پس از هجرت با هدف ایجاد همدلی و وحدت دینی بین مسلمانان، پیمان برادری برقرار نمود.

ج) انصار به مسلمانان اهل مدینه گفته می‌شد.

د) قبیله‌های عرب یثرب، از جمله دو قبیله بزرگ اوس و خزرج از یمن به آن دیار مهاجرت کرده بودند.

۱۱۹- گزینه «۱»

(مهری کارران، اسلام در مکه، صفحه ۲۷ و ۲۹)

سران مشرک در ابتدای دعوت اسلامی، مخالفت و دشمنی شدیدی با رسول خدا ابراز نمی‌داشتند.

بعد از رحلت ابوطالب و با تشدید آزار مشرکان، رسول خدا در جست‌وجوی یافتن مردمانی که آمادگی بیشتری برای پذیرش اسلام داشته باشند، راهی طائف شد.

۱۲۰- گزینه «۴»

(آزاده میرزائی، قیبت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه ۴۲)

جامعه اسلامی در این دوره (عصر خلفای راشدین) با موضوع جانشینی پیامبر (ص)، اداره حکومت، تثبیت اسلام در شبه جزیره عربستان و فتوحات مسلمانان در خارج از شبه جزیره روبه‌رو بود.

در ماجرای سقیفه نخست عمر و ابوعبیده و سپس تعدادی از انصار حاضر در سقیفه با ابوبکر، به‌عنوان خلیفه و جانشین پیامبر، بیعت کردند.

۱۲۱- گزینه «۲»

(سیرمهم مرئی‌رینائی، روش پژوهش در تاریخ، صفحه ۱۴)

مرحله اول اعتبارسنجی یک خبر، سنجش اعتبار و نقد راوی است که تعیین فاصله زمانی و مکانی بین راوی و خبر یکی از کارهای مورخان در نقد روایت‌کننده خبر است و در مرحله اول اعتبارسنجی و بررسی اصالت خبر بررسی می‌شود.

۱۲۲- گزینه «۱»

(مهری کارران، اسلام در مکه، صفحه ۲۸)

پس از آن که سران قریش در جلب رضایت ابوطالب برای دست برداشتن از حمایت رسول خدا ناکام ماندند، تصمیم گرفتند بنی‌هاشم را تحت محاصره اجتماعی و اقتصادی قرار دهند.

۱۲۳- گزینه «۲»

(سیرمهم مرئی‌رینائی، روش پژوهش در تاریخ، صفحه ۱۷ و ۱۸)

از مشهورترین چهره‌های تاریخ‌نگاری ترکیبی، می‌توان به بلاذری، صاحب کتاب فتوح البلدان و دینوری نویسنده کتاب اخبار الطوال اشاره کرد.

۱۲۴- گزینه «۱»

(بهرروز یحیی، امت و حکومت نبوی (ص) در مدینه، صفحه ۳۷ و ۳۹)

الف) ناکامی قریش در جنگ خندق و کاهش فعالیت‌های نظامی آنان علیه اسلام، زمینه مساعدی برای نشر اسلام در میان قبیله‌های منطقه حجاز و گسترش محدوده حکومت پیامبر فراهم آورد.

ب) در غزوه احد مشرکان به موفقیت نسبی دست یافتند.

ج) غزوه بدر ضربه سنگین و جبران‌ناپذیری بر قریش وارد آورد.

د) حدود دو سال پس از پیمان صلح حدیبیه، مسلمانان مکه را فتح کردند.

۱۲۸- گزینه «۲»

(عباس بهرامی (لرستان، دورود)، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۶)

در تک‌نگاری، مؤلفان عموماً به اشاره فرمانروا، تاریخ زندگی او را به صورت متمرکز و ویژه، مورد توصیف و ثبت و ضبط قرار می‌دهند.

۱۲۹- گزینه «۳»

(عباس بهرامی (لرستان، دورود)، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۱۰)

کتاب‌های سیاست‌نامه‌ای حاوی اطلاعاتی سودمند، درباره شیوه کشورداری، مناسبات حکومت و مردم و تشکیلات و نهادهای اداری، اقتصادی، نظامی و فرهنگی ارائه می‌دهند.

۱۳۰- گزینه «۱»

(عباس بهرامی (لرستان، دورود)، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۲ و ۳)

الف) ابزار و وسایل دست‌ساخته انسان، اطلاعات بسیار مفیدی برای بازآفرینی گذشته، در اختیار مورخان قرار می‌دهد.

ب) آثار شفاهی، کمک زیادی به شناخت فرهنگ، آداب و رسوم و سنت‌های مختلف اجتماعی در دوره‌های مختلف می‌کند.

ج) محوطه‌ها و بناهای تاریخی، به مورخان، برای فهم عمیق‌تر و بازسازی دقیق‌تر گذشته‌ها کمک می‌کنند.

۱۲۵- گزینه «۲» (آزاره میرزائی، تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه ۴۶ و ۴۷)

الف) سیاست‌های عثمان، باعث تشدید اختلافات و اوج گرفتن مجدد تعصبات طایفه‌ای و قبیله‌ای در درون جامعه اسلامی شد.

ب) در دوران خلافت عمر و عثمان، درآمدهای فراوانی از سرزمین‌های ثروتمند فتح شد، به خزانه مسلمانان در مدینه سرازیر شد.

پ) در دوران عثمان، بذل و بخشش‌های فراوانی از بیت‌المال به افراد مختلف، به خصوص خاندان بنی‌امیه صورت گرفت.

۱۲۶- گزینه «۳»

(آزاره میرزائی، تثبیت و گسترش اسلام در دوران خلفای نخستین، صفحه‌های ۴۶، ۴۹ و ۵۱)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب): عمر و عاص، فرماندهی سپاه اعراب مسلمان را در حمله به مصر به عهده گرفت.

پ): اعراب مسلمان در فاصله کمتر از ۲۰ سال، دو قدرت بزرگ جهان آن روز، یعنی حکومت ساسانیان و امپراتوری روم شرقی را شکست دادند.

۱۲۷- گزینه «۲»

(عباس بهرامی (لرستان، دورود)، منابع پژوهش در تاریخ اسلام و ایران دوران اسلامی، صفحه ۱۱)

متون تقویمی و گاه‌شماری، متون فلسفی و کلامی و فقهی، متون اخلاقی و

سایر تألیفات علمی نیز می‌توانند به منظور تبیین اوضاع علمی دوره‌های تاریخی، مورد توجه و مطالعه مورخان قرار گیرند.

جغرافیا (۲)

۱۳۱- گزینه ۲»

(بهر روز یعنی، معنا و مفهوم ناحیه، صفحه ۵)

ناحیه‌بندی کاری صرفاً جغرافیایی است و براساس طرز تفکر یک جغرافی‌دان و شیوه کار او صورت می‌گیرد. انتخاب معیارها و ملاک‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، به هدف مطالعه و تحقیق جغرافی‌دان بستگی دارد. جغرافی‌دان‌ها برای تعیین حدود یک ناحیه، یک یا چند معیار را به کار می‌گیرند.

۱۳۲- گزینه ۴»

(بهر روز یعنی، معنا و مفهوم ناحیه، صفحه ۶)

زیست‌بوم‌ها جزء نواحی طبیعی هستند که هر یک به سبب پوشش گیاهی و زندگی جانوری خاصی که دارند از بقیه متمایز می‌شوند. خاک کرایوزول خاک یخ‌بسته نواحی توندرا است.

۱۳۳- گزینه ۱»

(سیرمهم مرتی‌رینانی، نواحی آب و هوایی، صفحه ۲۱ و ۲۲)

آب و هواشناسی (اقلیم‌شناسی) یکی از شاخه‌های جغرافیای طبیعی است. هواکره سیاره زمین را از سایر سیارات جدا می‌کند؛ زیرا به واسطه هواکره، زیست‌کره قادر به حیات است.

۱۳۴- گزینه ۳»

(سیرمهم مرتی‌رینانی، نواحی آب و هوایی، صفحه ۲۲ و ۲۳)

الف) نور خورشید مهم‌ترین منبع انرژی برای زمین و عامل اصلی به وجود آمدن ویژگی‌های آب و هوایی در نواحی مختلف زمین است.
ب) مایل بودن محور زمین بر مدار گردش انتقالی آن به دور خورشید، موجب می‌شود که طی حرکت وضعی و انتقالی، وسعت منطقه تاریک و روشن و طول شب و روز و فصول مختلف سال در نواحی مختلف متفاوت باشد.
ج) نواحی استوایی منبع بزرگ ذخیره گرما و سرچشمه جریان‌های دریایی آب گرم در اقیانوس‌ها هستند.

۱۳۵- گزینه ۴»

(مهم‌علی بشار، نواحی آب و هوایی، صفحه ۲۷)

بارندگی همرفتی: در این نوع بارندگی، توده هوا از هوای مجاور خود گرم‌تر می‌شود. همراه با بالا رفتن، دمای آن کاهش می‌یابد و ابر تشکیل می‌شود و بارندگی صورت می‌گیرد. بارش‌های بهاری بیش‌تر از این نوع هستند.

۱۳۶- گزینه ۱»

(مهم‌علی بشار، نواحی آب و هوایی، صفحه ۳۵)

شکل آمده در صورت سؤال بیانگر مرکز کم‌فشار یا سیکلون می‌باشد.

توضیح نکات درسی:

مراکز فشار دو نوع هستند:

الف) کم‌فشار (سیکلون) که مرکز آن با حرف (L) نشان داده می‌شود.

ب) پرفشار (آنتی سیکلون) که مرکز آن با حرف (H) نشان داده می‌شود.

۱۳۷- گزینه ۴»

(آزاده میرزائی، ناهمواری‌ها و اشکال زمین، صفحه ۴۶)

تصویر داده شده مربوط به غار علی‌صدر در همدان است که بر اثر پیشرفت پدیده کارست تشکیل شده است.

۱۳۸- گزینه ۴»

(آزاده میرزائی، ناهمواری‌ها و اشکال زمین، صفحه ۴۱)

تصویر داده شده، هوازدگی شیمیایی را نشان می‌دهد. در این نوع هوازدگی، ساختمان کانی‌ها و ترکیب شیمیایی سنگ‌ها تغییر می‌کند. اکسیژن و رطوبت از عوامل مهم هوازدگی شیمیایی هستند.

۱۳۹- گزینه ۱»

(آزاده میرزائی، نواحی آب و هوایی، صفحه ۳۲ و ۳۳)

تشریح عبارتهای نادرست:

الف) میزان بارندگی در مناطق خشک بین ۲۵۰-۱۰۰ میلی‌متر است.

ب) بیابان گبی یک بیابان سرد در نیمکره شمالی زمین است.

ت) در سال ۱۹۹۲ دمای ۵۸ درجه سانتی‌گراد برای این بیابان (العزیریه) ثبت شده است.

۱۴۰- گزینه ۲»

(سیرمهم مرتی‌رینانی، نواحی آب و هوایی، صفحه ۲۸)

الف) ناحیه معتدل ← بارش در دوره سرد سال بیش‌تر از دوره گرم

ب) ناحیه معتدل ← مناسب برای جنگل‌های خزان‌دار

پ) ناحیه سرد ← میانگین سردترین ماه کم‌تر از ۳°C- است.

جامعه‌شناسی (۲)

۱۴۱- گزینه «۱»

(فاطمه صفری، نمونه‌های فرهنگ جهانی (۱)، صفحه ۲۳ و ۲۵)

الف) مردمی که برتری فرهنگی جهان غرب را پذیرفته باشند، هویت خود را در حاشیه جهان غرب جست‌وجو می‌کنند و به مسیری می‌روند که جهان غرب برای آنان ترسیم می‌کند.

ب) استعمار به معنای اشغال یک سرزمین خارجی با توسل به قدرت نظامی و سیاسی است.

پ) موفقیت‌های استعمار در این دوران (استعمار قدیم)، ناشی از پیشرفت در زمینه‌های دریانوردی، فنون نظامی و اقتصاد صنعتی بود.

۱۴۲- گزینه «۳»

(فاطمه صفری، نمونه‌های فرهنگی جهانی (۱)، صفحه ۲۳ و ۲۵)

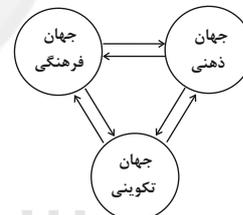
الف) استعمار نو

ب) امپریالیسم

ج) کودتای آمریکایی - انگلیسی نوژه

۱۴۳- گزینه «۱»

(بهرروز یحیی، جهان فرهنگی، صفحه ۸)

۱۴۴- گزینه «۴»

(آزاده میرزائی، نمونه‌های فرهنگ جهانی (۲)، صفحه ۳۱)

الف، ب و پ) استبداد ایلی و قومی دارای هویتی غیراسلامی بود، از رویارویی مستقیم با فرهنگ توانمند اسلامی دوری می‌کرد و می‌کوشید با رعایت ظواهر اسلامی، ظاهر دینی خود را حفظ کند.

ت) استبداد استعماری به دلیل این که در سایه قدرت و سلطه جهان غرب عمل می‌کرد، برای تأمین نیازهای اقتصادی و فرهنگی جهان غرب، چاره‌ای جز حذف مظاهر فرهنگ اسلامی نداشت.

۱۴۵- گزینه «۳»

(فائزه انصاری‌زاده، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۵)

فرهنگ‌هایی که به حقیقتی قائل نباشند، نمی‌توانند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشند و در نتیجه، نمی‌توانند از حقانیت ارزش‌های خود دفاع کنند.

۱۴۶- گزینه «۱»

(فائزه انصاری‌زاده، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۴)

عقاید و ارزش‌های عام و جهان‌شمول، همان عقاید و ارزش‌های مشترک انسانی است.

آزادی و عدالت و معنویت نیز جزئی از عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول محسوب می‌شوند.

۱۴۷- گزینه «۱»

(کوثر دستورانی، باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب، صفحه ۳۹ و ۴۳)

الف) اومانیزم

ب) دئیسم

پ) اومانیزم

۱۴۸- گزینه «۱»

(کوثر دستورانی، باورها و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب، صفحه ۴۲ و ۴۳)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) روشنگری در سده‌های هفدهم و هجدهم بیشتر شکل عقل‌گرایانه داشت.

ب) روشنگری در فرهنگ غرب، شهود و وحی را کنار گذاشت.

۱۴۹- گزینه «۳»

(فاطمه نیستانی‌نابینی، جهان فرهنگی، صفحه ۵)

وقتی فردی درباره موضوعی خاص می‌اندیشد، در محدوده فردی و ذهنی خود قرار دارد، ولی هنگامی که اندیشه‌اش را به صورت گفته یا نوشته بیان می‌کند یا براساس اندیشه و تصمیم خود با دیگران رفتار می‌کند، به جهان فرهنگی وارد می‌شود.

۱۵۰- گزینه «۲»

(فاطمه نیستانی‌نابینی، جهان فرهنگی، صفحه ۴)

وقتی افرادی در مسابقه مجسمه‌سازی با موضوعی واحد اشکال مختلفی را خلق می‌کنند، این اشکال نشان‌دهنده بخش فردی جهان انسانی است.

جامعه‌شناسی (۲) (گواه)

۱۵۱- گزینه «۱»

(کتاب جامع، جهان فرهنگی، صفحه ۶ کتاب درسی)

جهان انسانی اعم از آن که فردی یا اجتماعی باشد، در برابر جهان تکوینی قرار دارد. جهان تکوینی پیش از انسان وجود داشته است و مستقل از خواست و اراده انسان وجود دارد.

۱۵۲- گزینه «۳»

(کتاب جامع، جهان فرهنگی، صفحه ۸ کتاب درسی)

از دید این گروه، جهان تکوینی، ماده خامی است که در معرض برداشتها و تصرفات مختلف فرهنگی و اجتماعی انسان‌ها قرار می‌گیرد. قرآن کریم، جهان فردی اشخاص را نادیده نمی‌گیرد و بر مسئولیت فرد در قبال جامعه تأکید می‌کند.

۱۵۳- گزینه «۱»

(کتاب جامع، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۳ کتاب درسی)

ج) فرهنگی که عقاید، ارزش‌ها، هنجارها و رفتارهای آن مطابق نیازهای فطری باشد، همان فرهنگ حق است.

پ) سرمایه‌داری کانون ثروت و قدرت را مورد توجه قرار می‌دهد و کشورهای دیگر را در پیرامون آن به خدمت می‌گیرد.

الف) صهیونیسم آرمان‌ها و ارزش‌های خود را متوجه نژاد خاصی می‌داند و با رویکرد دنیوی و این جهانی خود، دیگران را در خدمت این نژاد به کار می‌گیرد.

ب) فرهنگی که تسلط یک قوم، جامعه و گروهی خاص را بر دیگران به دنبال می‌آورد و دیگران را به ضعف و ناتوانی می‌کشانند، فرهنگ سلطه یا استکبار است.

۱۵۴- گزینه «۲»

(کتاب جامع، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۵ و ۱۶ کتاب درسی)

فرهنگ‌هایی که به حقیقتی قائل نباشند، نمی‌توانند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشند و در نتیجه، نمی‌توانند از حقانیت ارزش‌های خود دفاع کنند.

برخی فرهنگ‌ها جبرگرا و غیر مسئول‌اند، انسان‌ها را به موجوداتی منفعل تبدیل می‌کنند و زمینه نفوذ سلطه‌گران را فراهم می‌آورند.

۱۵۵- گزینه «۲»

(کتاب جامع، نمونه‌های فرهنگ جهانی (۱)، صفحه ۱۹ کتاب درسی)

در گونه‌شناسی جوامع فارابی یکی از انواع جامعه جاهلی را جامعه «تغلب» می‌نامد. او در تعریف این نوع جامعه می‌نویسد: در جامعه تغلب، مردم برای غلبه یافتن بر سایر ملت‌ها با یک‌دیگر همکاری می‌کنند.

۱۵۶- گزینه «۲»

(کتاب جامع کنکور سراسری ۹۴، نمونه‌های فرهنگ جهانی (۱)، صفحه ۲۱ کتاب درسی)

قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد، در صورتی که هویت فرهنگی خود را حفظ کند، با ضعیف شدن تدریجی قدرت نظامی مهاجم، می‌تواند بار دیگر استقلال سیاسی خود را به دست آورد.

۱۵۷- گزینه «۳»

(کتاب جامع، ترکیبی، صفحه ۳ و ۲۷ کتاب درسی)

در گزینه «۳» عبارت اول مربوط به بنیان معرفت‌شناسانه فرهنگ اسلام است و عبارت دوم، مربوط به هستی‌شناسی فرهنگ غرب است.

۱۵۸- گزینه «۲»

(کتاب جامع، نمونه‌های فرهنگ جهانی (۲)، صفحه ۲۷ کتاب درسی)

فرهنگ اسلامی، به دلیل قدرت و غنای خود، گروه‌های مهاجم بیگانه را درون خود هضم و جذب می‌کرد یا دست کم آنان را ناگزیر می‌ساخت که برای بقای خود، در ظاهر از پوشش مفاهیم و ارزش‌های دینی استفاده کنند.

۱۵۹- گزینه «۳»

(کتاب جامع، باورهای و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب، صفحه ۳۸ کتاب درسی)

سکولاریسم، پاسخ فرهنگ معاصر غرب به پرسش‌های هستی‌شناسانه بشر است و به معنای رویکرد دنیوی و صرفاً این جهانی به هستی است.

۱۶۰- گزینه «۲»

(کتاب جامع، باورهای و ارزش‌های بنیادین فرهنگ غرب، صفحه ۴۰ کتاب درسی)

در فرهنگ‌های دینی، آدمیان، ابعاد نفسانی و دنیوی خود را در سایه ابعاد معنوی خویش پی می‌گیرند و اگر افرادی هواهای نفسانی خود را دنبال کنند، آن را به صورت آشکار و رسمی اظهار نمی‌کنند، بلکه نفس پرستی خود را در قالب مفاهیم دینی پنهان می‌کنند.

فلسفه

۱۶۱- گزینه «۴»

(فیروز نژادنیف، چستی فلسفه، صفحه ۵)

آنجا که انسان از سوالات روزمره عبور کرده و با جدیت و پیوسته به سوالات فلسفی بپردازد، وارد تفکر فلسفی شده ولی آنجا که چنین پرسش‌هایی را جدی گرفته و به دنبال یافتن پاسخ برآمده، در حال تمرین تفکر فلسفی است. ملاصدرا مانند در فطرت اول را شایسته انسان نمی‌داند. ورود به پرسش‌های اساسی و تفکر در آن‌ها را فطرت ثانی می‌نامد.

۱۶۲- گزینه «۳»

(فیروز نژادنیف، چستی فلسفه، صفحه ۷)

سوفسطائیان پیروزی بر رقیب را مهم‌ترین هدف می‌دانستند و از این‌رو در استدلال‌های خود بیش‌تر از مغالطه کمک می‌گرفتند. **تشریح گزینه‌های دیگر:** گزینه «۱»: هدفشان بیان واقع و دفاع از حقیقت نبود. گزینه «۲»: دیدگاه سوفسطائیان است. گزینه «۴»: دغدغه آنان تعلیم سخنوری نبود، بلکه اشتغال برخی از آنان سخنوری و وکالت بود.

۱۶۳- گزینه «۴»

(فاطمه صفری، چستی فلسفه، صفحه ۸ و ۹)

فلسفه وسطی، ریاضیات و فلسفه سفلی، طبیعیات را در برمی‌گیرد.

۱۶۴- گزینه «۳»

(فاطمه صفری، چستی فلسفه، صفحه ۸ و ۹)

تشریح موارد نادرست:

الف) فلسفه پایه و اساس سایر مباحث به شمار می‌آید. ب) فلسفه درباره یک موجود خاص بحث نمی‌کند، بلکه به بررسی اصل وجود و حقیقت جهان، طبیعت و انسان می‌پردازد.

۱۶۵- گزینه «۱»

(فاطمه صفری، چستی فلسفه، صفحه ۱۰)

در مسائل فلسفی نمی‌توان از «حواس» یا «آزمایش» بهره برد، در این موارد فقط باید به توانایی «عقل» و «استدلال‌های عقلی» تکیه کرد.

۱۶۶- گزینه «۱»

(فاطمه صفری، چستی فلسفه، صفحه ۱۰)

در فلسفه، با تفکر و تعقل و تجزیه و تحلیل دانسته‌ها به حل مسئله و کشف مجهول نزدیک می‌شویم. مسائل فلسفی، از جهت «روش»، مانند مسائل ریاضی هستند.

۱۶۷- گزینه «۲»

(راهله بابائی صومعه‌کپورین، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۴)

نقد و ارزیابی افکار جوامع، توسط افراد متفکر و اندیشمندان صورت می‌گیرد و عموم مردم نقشی در این امر ندارند.

۱۶۸- گزینه «۴»

(راهله بابائی صومعه‌کپورین، آغاز تاریخی فلسفه، صفحه ۳۴)

سوفیست‌ها به این دلیل که سخن اندیشمندان و جهان‌شناسان با یکدیگر متضاد است و آن‌ها نتوانسته‌اند تفسیر درستی از جهان به دست آورند، نظریات آنان را بیهوده دانستند.

۱۶۹- گزینه «۳»

(سیرممنر مرئی ریتانی، فلسفه و زندگی، صفحه ۲۱ و ۲۲)

برخی انسان‌ها نگرشی نادرست درباره جهان و انسان دارند. اینان، در انتخاب هدف به خطا رفته و زندگی آنان معنای نادرستی به خود گرفته است.

۱۷۰- گزینه «۳»

(سیرممنر مرئی ریتانی، ریشه و شاخه‌های فلسفه، صفحه ۱۴)

الف) شاخه‌های دانش فلسفه، آن دسته از دانش‌های فلسفی هستند که قوانین بنیادین وجودشناسی و معرفت‌شناسی را به محدوده‌های خاص منتقل می‌سازند.

ب) برخی شاخه‌های فلسفه را فلسفه‌های مضاف می‌نامند؛ مانند فلسفه فیزیک، فلسفه حقوق

روانشناسی

۱۷۱- گزینه «۱»

(وفیر دهقان، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۲ و ۱۳)

معتبر بودن و پذیرفته شدن فرضیه لزوماً به معنای درست و واقعی بودن آن نیست.

۱۷۲- گزینه «۴»

(وفیر دهقان، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۲)

تفکر شامل استدلال، قضاوت، حل مسئله و تصمیم‌گیری است و تصمیم‌گیری آخرین مرحله تفکر و شناخت عالی می‌باشد.

۱۷۳- گزینه «۴»

(اسما منتظری، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۲ و ۱۳)

گزاره بیان شده در گزینه «۴» به صورت یک جمله خردمندانه است و یک فرضیه می‌باشد. **توضیح نکات درسی:**

ویژگی‌های فرضیه: پاسخی خردمندانه است که رابطه بین متغیرها را بیان می‌کند. با شک و تردید و یا قطعیت کامل بیان نمی‌شود. مفاهیم ارزشی و اخلاقی و کلماتی مانند باید، نباید، خوب و بد سبب شکل‌گیری فرضیه نمی‌شود.

۱۷۴- گزینه «۲»

(اسما منتظری، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۲ و ۲۳)

الف) پردازش بر اساس ویژگی ظاهری است. (پردازش ادراکی) ب) برقراری ارتباط معنادار بین رفتار و علت آن. (پردازش مفهومی) **توضیح نکات درسی:**

اگر پردازش اطلاعات تنها بر اساس ویژگی‌های ظاهری و فیزیکی باشد، از نوع پردازش ادراکی است.

اما وقتی اطلاعات را به هم ربط می‌دهیم و بین آن‌ها ارتباط معنادار برقرار می‌کنیم، پردازش مفهومی به کار می‌گیریم.

۱۷۵- گزینه «۳»

(آزاده میرزائی، روان‌شناسی: تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۲۸)

الف) مصاحبه، هدفمند و سازمان‌یافته است. ب) ساخت آزمون‌ها بسیار دشوار است و فرایند پیچیده‌ای را طی می‌کنند. ب) پرسش‌نامه‌ها باید دقیق و معتبر باشند.

۱۷۶- گزینه «۴»

(آزاده میرزائی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۳۷)

حل مسائل به جنبه شناختی، رعایت حقوق دیگران، به جنبه اخلاقی و ابراز خشم، به جنبه هیجانی رشد انسان مربوط است.

۱۷۷- گزینه «۳»

(سیرمهر مدنی‌رینانی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۱)

رشد یا پختگی به معنای آن دسته از تغییراتی است که به آمادگی زیستی وابسته است و با گذشت زمان طبق یک برنامه طبیعی انجام می‌گیرد. عوامل محیطی نیز می‌تواند تا حدودی بر رشد یا پختگی تأثیر بگذارد.

۱۷۸- گزینه «۲»

(فاطمه صفری، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۲)

آموختن لغات بیشتر، اشاره به عامل محیطی مؤثر در تغییرات رشدی دارد. یادگیری یکی از مهمترین عوامل محیطی است که بر روی تغییرات رشدی تأثیر بسزایی دارد. بسیاری از توانمندی‌های جسمی و شناختی به موازات افزایش سن در کودکان از طرق مختلف به یادگیری نیاز دارد.

۱۷۹- گزینه «۲»

(سیرمهر مدنی‌رینانی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۲)

تغییرات رشدی علاوه بر عوامل وراثتی ناشی از عوامل محیطی نیز هستند. عوامل محیطی در بیرون از فرد وجود دارند و بر نحوه بروز تغییرات در جنبه‌ها و مراحل مختلف رشد تأثیرگذار است.

یادگیری یکی از مهم‌ترین عوامل محیطی است که بر روی تغییرات رشدی تأثیر بسزایی دارد. بسیاری از توانمندی‌های جسمانی و شناختی به موازات افزایش سن به یادگیری نیاز دارند.

۱۸۰- گزینه «۳»

(آزاده میرزائی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۴)

الف) در هفت سال اول باید عواطف و احساسات صحیح او را رشد داد.
ب) در هفت سال سوم باید وی را چون عضو بزرگ خانواده دانست.
پ) در هفت سال دوم باید کم کم زشتی‌ها و زیبایی‌ها را به او فهماند.

۱۸۱- گزینه «۳»

(سیرمهر مدنی‌رینانی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۶ و ۴۷)

وزن نوزاد پس از گذشت ۶ ماه از تولد، دو برابر و پس از پایان سال اول ۳ برابر می‌شود؛ کودکان در ابتدا قادر به حرکات درشتی همچون بالا رفتن از پله‌ها هستند، سپس مهارت حرکات ظریف همچون بستن بند کفش را به دست می‌آورند.

۱۸۲- گزینه «۳»

(سیرمهر مدنی‌رینانی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۸)

- کودکان قبل از دبستان، هدایای بزرگ کم ارزش را بر هدایای کوچک پر ارزش ترجیح می‌دهند و این یعنی عوامل ظاهری در پردازش آن‌ها مؤثرتر است و پردازش آن‌ها ادراکی است.
- توانایی‌های زبانی کودک، مربوط به رشد شناختی کودکان می‌شود.

۱۸۳- گزینه «۴»

(آزاده میرزائی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۹)

هیجان‌های ساده: ترس، خشم، محبت
هیجان‌های مرکب: احساس پشیمانی، سپاسگزاری، ترحم

۱۸۴- گزینه «۳»

(اسما منتظری، روان‌شناسی رشد، صفحه ۴۹)

گزینه «۳» بیانگر احساس خشم است که جزء هیجانات ساده می‌باشد.
تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: بیانگر احساس پشیمانی است.

گزینه «۲»: تشکر کردن نشان‌دهنده بروز حس سپاسگزاری است.

گزینه «۴»: این گزینه نمایانگر حس ترحم است.

هر سه گزینه بیانگر هیجانات مرکب است که با توجه به رشد آگاهی کودکان از هیجان‌های مختلف و واکنش اطرافیان شکل می‌گیرند.

۱۸۵- گزینه «۳»

(سیرمهر مدنی‌رینانی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۱ و ۵۲)

ممکن است دلیل انجام عمل اخلاقی در کودکان متفاوت باشد؛ ممکن است کودکی کاری را اخلاقی بداند که دوستش را خوشحال می‌کند، در حالی که وقتی بزرگ می‌شود کار اخلاقی را به دلیل درستی آن انجام می‌دهد نه صرفاً برای خوشحال کردن دوستش.

۱۸۶- گزینه «۴»

(آزاده میرزائی، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۳ و ۵۴)

عبارت‌های ب و ت صحیح است.

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) رشد موی صورت در پسران، جزء تغییرات ثانویه جنسی است.

پ) در دوره نوجوانی اندازه و ظرفیت شش، سه برابر قبل می‌شود.

۱۸۷- گزینه «۲»

(فاطمه صفری، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۵ و ۵۶)

تشریح موارد نادرست:

ب) مهارت آموزی فراحافظه در دوره کودکی وجود ندارد.

د) کودکان براساس پردازش ادراکی (ویژگی‌های کمی) و نوجوانان براساس پردازش مفهومی (ویژگی‌های کیفی) عمل می‌کنند.

۱۸۸- گزینه «۴»

(اسما منتظری، روان‌شناسی رشد، صفحه ۵۷)

به دلیل تغییرات فیزیولوژیکی و هورمونی در دوره نوجوانی، تحریک‌پذیری نوجوانان افزایش می‌یابد و حالات هیجانی آنان به سرعت تغییر می‌کند.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «علاقه به وقت‌گذرانی با هم سن و سالان ← رشد اجتماعی

گزینه «۲»: «حساسیت نسبت به انتقاد دیگران ← رشد شناختی

گزینه «۳»: «پرسیدن سوالات بنیادین هویتی ← رشد و شکل‌گیری هویت

۱۸۹- گزینه «۲»

(فاطمه صفری، روان‌شناسی رشد، صفحه ۳۹)

ابیات (الف، ب و د) به عامل محیطی مؤثر بر رشد و بیت (ج) به عامل وراثتی تأثیرگذار بر رشد انسان اشاره دارند.

۱۹۰- گزینه «۱»

(فاطمه صفری، روان‌شناسی رشد، صفحه ۶۱ و ۶۲)

الف) رشد سریع شناختی در نوجوانی و جوانی باعث می‌شود که فرد بهتر بتواند درباره مسائل اخلاقی، ارزشی و دینی قضاوت کند و واکنش دقیق‌تری نشان دهد.

ب) یکی از تکالیف اصلی رشد در دوره نوجوانی، شکل‌گیری هویت است.

ج) برای اینکه شناخت به اخلاق منتهی شود، شناخت باید به عقاید و باورها و ارزش‌های فرد تبدیل شود.